

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

**2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

2024 m. balandžio 19 d. Nr. (27.42-01E) -11K-

TURINYS

PRANEŠIMAS DĖL VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO.....	5
VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS.....	9
I. BENDROJI DALIS.....	9
II. APSKAITOS POLITIKA	11
III. PASTABOS	26
1. Nematerialusis turtas.....	26
2. Ilgalaikis materialusis turtas.....	27
3. Finansinis turtas	28
4. Mineraliniai ištekliai	30
5. Biologinis turtas	30
6. Atsargos	30
7. Išankstiniai apmokėjimai	31
8. Per vienus metus gautinos sumos.....	31
9. Pinigai ir pinigų ekvivalentai	32
10. Finansiniai įsipareigojimai.....	32
11. Įsipareigojimai, atsirandantys iš finansinės nuomos (lizingo).....	34
12. Atidėjiniai.....	35
13. Trumpalaikės mokėtinos sumos.....	36
14. Finansavimo sumos, finansinė ir nefinansinė parama	36
15. Grynasis turtas.....	37
16. Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos	38
17. Pagrindinės veiklos kitos pajamos ir kitos veiklos pajamos	40
18. Pagrindinės veiklos sąnaudos ir pinigų srautai pagal segmentus.....	40
19. Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas	42
20. Nuosavybės metodo įtaka	43
21. Suteiktos garantijos dėl paskolų.....	43
22. Neapibrėžtasis turtas ir neapibrėžtieji įsipareigojimai	44
23. Finansinės rizikos valdymas	47
24. Koncesijos ir valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartys.....	48
25. Poataskaitiniai įvykiai	48
26. Apskaitos politika ir klaidų taisymas	48
27. Informacija apie valstybės kontroliuojamų pelno siekiančių subjektų finansinius duomenis	48
VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMOJO RAŠTO PRIEDAI.....	50

LENTELIŲ SARAŠAS

A lentelė. Finansinės būklės ataskaitos pagrindinių straipsnių pokyčiai (tūkst. Eur).....	5
B lentelė. Veiklos rezultatų ataskaitos pagrindinių straipsnių pokyčiai (tūkst. Eur)	6
C lentelė. Pinigų srautų ataskaitos pagrindinių straipsnių pokyčiai (tūkst. Eur)	7
1 lentelė. Nematerialiojo turto balansinės vertės pokyčiai (tūkst. Eur)	26
2 lentelė. Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pokyčiai (tūkst. Eur).....	27
3 lentelė. Ilgalaikio materialiojo turto, vertinamo tikrąja verte, balansinės vertės pokyčiai (tūkst. Eur) ...	27
4 lentelė. Ilgalaikio finansinio turto pokyčiai (tūkst. Eur)	28
5 lentelė. Po vieno metų gautinos sumos pagal grąžinimo laikotarpius ir jų einamųjų metų dalis (tūkst. Eur).....	29
6 lentelė. Mineralinių išteklių, įvertintų mokesčių už gamtos išteklius pajamų dabartine verte, pokyčiai (tūkst. Eur)	30
7 lentelė. Atsargų vertės pokyčiai (tūkst. Eur).....	30
8 lentelė. Išankstinių apmokėjimų pokyčiai (tūkst. Eur)	31
9 lentelė. Informacija apie pinigų ir pinigų ekvivalentų pagrindinių straipsnių pokyčius (tūkst. Eur)	32
10 lentelė. 2023 m. gautos paskolos ir išleisti ne nuosavybės vertybiniai popieriai pagal grąžinimo ir išpirkimo laikotarpius (tūkst. Eur)	33
11 lentelė. Informacija apie 2023 m. paskolų įvykdymo terminus ir palūkanų normas (tūkst. Eur).....	33
12 lentelė. 2023 m. finansinės nuomos paslaugos gavėjo įsipareigojimai pagal laikotarpius (tūkst. Eur). 34	
13 lentelė. Ilgalaikių finansinės nuomos įsipareigojimų ir jų einamųjų metų dalies pokyčiai (tūkst. Eur) 34	
14 lentelė. Būsimųjų pagrindinės nuomos įmokų, kurias numatoma sumokėti pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis pagal laikotarpius, pokyčiai (tūkst. Eur).....	34
15 lentelė. Būsimųjų pagrindinės nuomos įmokų, numatomų gauti pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis pagal laikotarpius, pokyčiai (tūkst. Eur).....	34
16 lentelė. 2023 m. atidėjiniai pagal jų panaudojimo laiką (tūkst. Eur)	35
17 lentelė. Atidėjiniai 2023 m. gruodžio 31 d. (tūkst. Eur)	35
18 lentelė. Finansavimo sumų likučių pokyčiai (tūkst. Eur).....	36
19 lentelė. Informacija apie per 2023 m. gautą finansinę ir nefinansinę paramą (tūkst. Eur)	37
20 lentelė. Informacija apie paramos panaudojimą per 2023 m. (tūkst. Eur)	37
21 lentelė. Grynojo turto pokyčiai (tūkst. Eur)	38
22 lentelė. Mokesčių pajamų pokyčiai (tūkst. Eur)	38
23 lentelė. Pagrindinės veiklos kitų pajamų pokyčiai (tūkst. Eur).....	40
24 lentelė. Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų pokyčiai (tūkst. Eur).....	42
25 lentelė. Įsipareigojimų dėl išduotų garantijų per 2023 m. didžiausių sumų pokyčiai (tūkst. Eur)	44
26 lentelė. Neapibrėžtasis turtas 2023 m. gruodžio 31 d. (tūkst. Eur)	45
27 lentelė. Neapibrėžtieji įsipareigojimai 2023 m. gruodžio 31 d. (tūkst. Eur).....	45
28 lentelė. Finansinio turto, išreikšto užsienio valiuta, pokyčiai	47
29 lentelė. Įsipareigojimų eurai ir užsienio valiutomis pokyčiai (tūkst. Eur)	47
30 lentelė. Valstybės kontroliuojamų pelno siekiančių subjektų, priklausančių valdžios sektoriui, finansiniai duomenys (tūkst. Eur)	49

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS

1 paveikslas. 2023 m. mokesčių pajamų pasiskirstymas pagal mokesčius (tūkst. Eur).....	39
2 paveikslas. Didžiausių pajamų sumų pagal mokesčius palyginimas 2023 – 2022 m. (tūkst. Eur).....	39
3 paveikslas. Pagrindinės veiklos sąnaudos pagal segmentus (tūkst. Eur)).....	41
4 paveikslas. Pagrindinės veiklos pinigų srautai pagal segmentus (tūkst. Eur).....	42

PRANEŠIMAS DĖL VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų (toliau – VSAFAS) ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinių ataskaitų rengimą, nuostatomis buvo parengtas 2023 m. valstybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys.

Valstybės metinių finansinių ataskaitų rinkinį parengė Finansų ministerija, atlikusi 523 subjektų, pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą priskiriamų prie viešojo sektoriaus subjektų, konsolidavimo procedūras:

- 337 biudžetinių įstaigų (2022 m. – 386);
- 158 viešųjų įstaigų (2022 m. – 159);
- 5 valstybės mokesčių ir išteklių fondų;
- 19 fondų fondų;
- 4 asociacijų.

Konsolidavimo procedūros apima visų nurodytų subjektų finansinių ataskaitų straipsnių sudėtį, informacijos apie tarpusavio ūkinių operacijų įtaką ir rezultatus surinkimą, jos eliminavimą bei papildomus koregavimus.

Valstybės metinių finansinių ataskaitų rinkinyje pateikiama informacija apie valstybės 2023 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, jai poveikį turėjusių finansinių ataskaitų straipsnių pasikeitimus, 2023 m. veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus.

Valstybės turtas, parodytas finansinės būklės ataskaitoje, 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė 66 231 649 tūkst. Eur.

A lentelė. Finansinės būklės ataskaitos pagrindinių straipsnių pokyčiai (tūkst. Eur)

		2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
A	ILGALAIKIS TURTAS	53 243 280	46 690 786	6 552 494	14%
I	Nematerialusis turtas	189 649	151 222	38 427	25%
II.	Ilgalaikis materialusis turtas	41 800 672	36 293 350	5 507 322	15%
III.	Ilgalaikis finansinis turtas	9 815 804	9 179 281	636 523	7%
IV	Mineraliniai ištekliai	1 434 229	1 066 920	367 309	34%
V	Kitas ilgalaikis turtas	2 926	13	2 912	21 787%
B	BIOLOGINIS TURTAS	2 476 070	2 527 178	(51 108)	(2%)
C	TRUMPALAIKIS TURTAS	10 512 299	9 729 001	783 298	8%
	IŠ VISO TURTO	66 231 649	58 946 965	7 284 685	12%
D	FINANSAVIMO SUMOS	8 211 055	7 139 436	1 071 619	15%
E	ĮSIPAREIGOJIMAI	32 434 527	30 505 031	1 929 496	6%
I	Ilgalaikiai įsipareigojimai	25 789 132	24 916 632	872 499	4%
II	Trumpalaikiai įsipareigojimai	6 645 396	5 588 399	1 056 997	19%
F	GRYNASIS TURTAS	25 561 800	21 285 837	4 275 963	20%
G	MAŽUMOS DALIS	24 267	16 660	7 607	46%
	IŠ VISO FINANSAVIMO SUMŲ, ĮSIPAREIGOJIMŲ, GRYNJOJO TURTO IR MAŽUMOS DALIES	66 231 649	58 946 965	7 284 685	12%

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Ilgalaikio turto grupėje ženklus pokytis įvyko ilgalaikio materialiojo turto straipsnyje, kuriame didžiausią vertę sudaro žemės balansinė vertė – 29 912 908 tūkst. Eur. 2023 m. valstybinės žemės vertė, nustatyta vidutine rinkos verte, padidėjo Nacionalinei žemės tarnybai prie Aplinkos ministerijos, kuri įgyvendina valstybės politiką žemės tvarkymo, geodezijos, kartografijos, erdvinio duomenų rinkinių tvarkymo ir Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūros plėtojimo srityse, apskaitoje registravus tiek laisvos valstybinės žemės, t. y. nesuformuotos ir Nekilnojamojo turto registre neregistruotos, tikrosios vertės padidėjimą (3 038 058 tūkst. Eur), tiek patikėjimo teise valdomų žemės sklypų tikrosios vertės padidėjimą (980 437 tūkst. Eur).

Mineralinių išteklių vertės padidėjimą lėmė naujai išžvalgyti ištekliai bei jau esančių telkinių žvalgybinių duomenų patikslinimas.

Trumpalaikiame turte reikšmingą dalį (19 proc.) sudarė Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo (toliau – VMI MF) gautinos mokesčių sumos, kaip ir išipareigojimuose – VMI MF grąžintinių mokesčių, įmokų ir jų permokų sumos. Tai susiję su VMI MF apskaitoje įplaukų gretinimo registravimo data, kuri nustatoma pagal apskaitos periodą. Dalis įplaukų ir jų prievolių nėra sugretinta iki ataskaitinių metų pabaigos ir atvaizduota tiek gautinuose, tiek grąžintinuose mokesčiuose ir jų permokose.

Valstybės viešojo sektoriaus subjektų veikla finansuojamas ne tik iš valstybės biudžeto gaunamų pajamų (surenkamų mokesčių ir kitų pajamų), bet ir iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų gaunamų finansavimo sumų bei iš Lietuvos ir užsienio paramos fondų gautų arba gautinų pinigų arba kito turto. Finansavimo sumų likutis 2023 m. pabaigoje buvo 15 proc. didesnis nei 2022 m. Finansavimo sumų iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų likutis padidėjo 1 012 867 tūkst. Eur.

Per ataskaitinį laikotarpį prisiimtų finansinių išipareigojimų suma buvo 3 887 994 tūkst. Eur, iš kurių 3 158 764 tūkst. Eur arba 81 proc. sudarė išipareigojimai pagal Vyriausybės vertybinius popierius (toliau – VVP). Įvykdyti išipareigojimai sudarė 2 006 498 tūkst. Eur. Atidėjinių vertė per 2023 m. reikšmingai nepakito (didėjo 2 proc.) ir 2023 m. pabaigoje siekė 1 784 296 tūkst. Eur.

Valstybės grynojo turto vertės pokytį lėmė laisvos valstybinės žemės ir valstybinės žemės sklypų, kuriuos patikėjimo teise valdo Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos, tikrosios vertės pasikeitimas, kuris reikšmingai padidino tikrosios vertės rezervą.

Valstybės metinėje veiklos rezultatų ataskaitoje pateikta informacija apie valstybės per metus uždirbtas pajamas ir patirtas sąnaudas bei rezultatus.

B lentelė. Veiklos rezultatų ataskaitos pagrindinių straipsnių pokyčiai (tūkst. Eur)

		2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
A	PAGRINDINĖS VEIKLOS PAJAMOS	16 464 528	15 134 630	1 329 897	9%
B	PAGRINDINĖS VEIKLOS SĄNAUDOS	(17 150 216)	(16 526 568)	(623 648)	4%
C	PAGRINDINĖS VEIKLOS PERVIRŠIS AR DEFICITAS	(685 688)	(1 391 938)	706 250	(51%)
D	KITOS VEIKLOS REZULTATAS	224 908	227 435	(2 527)	(1%)
E	FINANSINĖS IR INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAS	(165 013)	(2 313 702)	(2 478 715)	(107%)
F	APSKAITOS POLITIKOS KEITIMO IR ESMINIŲ APSKAITOS KLAIDŲ TAISYMO ĮTAKA	(93 262)	6 345 261	(6 438 524)	(101%)

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

		2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
G	GRYNASIS PERVIRŠIS AR DEFICITAS PRIEŠ NUOSAVYBĖS METODO ĮTAKĄ	(719 056)	7 494 461	(8 213 517)	(110%)
H	NUOSAVYBĖS METODO ĮTAKA	513 112	303 693	209 419	69%
I	GRYNASIS PERVIRŠIS AR DEFICITAS	(205 944)	7 798 154	(8 004 098)	(103%)

Pagrindinės veiklos pajamų dalyje valstybės mokesčių pajamos (12 682 815 tūkst. Eur) sudarė 77 proc. visų pagrindinės veiklos pajamų. 2023 m., palyginus su 2022 m., mokesčių pajamos išaugo 8 proc. Didžiausią dalį mokesčių pajamose sudarė pridėtinės vertės mokesčio pajamos, kurios siekė 47 proc. visų mokesčių pajamų.

Pagrindinės veiklos sąnaudų didžiausią dalį sudarė finansavimo sąnaudos (iš savo pajamų suteiktos ir ne viešojo sektoriaus subjektams arba kitiems viešojo sektoriaus subjektams, neįtraukiamiems į valstybės metinių finansinių ataskaitų rinkinį, perduotos finansavimo sumos) – 50 proc. visų pagrindinės veiklos sąnaudų.

Finansinės ir investicinės veiklos rezultato pasikeitimui 2023 m. didžiausią įtaką turėjo tai, kad 2022 m. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos užregistruotos teigiamos kitos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos 2 332 852 tūkst. Eur – sąlyginių palūkanų sąnaudos apskaičiuotos dėl Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo ir giluminio atliekyno įrengimo dabartinės vertės apskaičiavimo. 2023 m. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijoje užregistruotos sąlyginių palūkanų sąnaudos siekė 151 824 tūkst. Eur.

Ataskaitinio laikotarpio nuosavybės metodo įtakos rezultatas parodo valstybės kontroliuojamų ir asocijuotųjų ne viešojo sektoriaus subjektų ataskaitinio laikotarpio rezultatą, tenkantį valstybei, kuris 2023 m. buvo teigiamas ir siekė 513 112 tūkst. Eur.

C lentelė. Pinigų srautų ataskaitos pagrindinių straipsnių pokyčiai (tūkst. Eur)

		2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
A	PAGRINDINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI	1 370 959	(5 117)	1 376 075	(26 894%)
B	INVESTICINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI	(1 528 892)	(1 438 760)	(90 132)	6%
C	FINANSINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI	1 379 757	41 195	1 338 562	3 249%
D	VALIUTOS KURSŲ PASIKEITIMO ĮTAKA PINIGŲ IR PINIGŲ EKIVALENTŲ LIKUČIUI	(307)	16 141	(16 448)	(102%)
	Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)	1 221 516	(1 386 541)	2 608 057	(188%)
	Pinigai ir pinigų ekvivalentai ataskaitinio laikotarpio pradžioje	2 403 694	3 790 234	(1 386 541)	(37%)
	Pinigai ir pinigų ekvivalentai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	3 625 210	2 403 694	1 221 516	51%

Ataskaitinio laikotarpio pagrindinės veiklos įplaukos, palyginus su 2022 m., padidėjo 8 proc. dėl išaugusių įplaukų iš mokesčių, kurios sudarė 63 proc. visų pagrindinės veiklos įplaukų (24 773 932 tūkst. Eur). Įplaukos iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų siekė 2 972 263 tūkst. Eur ir buvo 12 proc. didesnės nei 2022 m.

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Pagrindinės veiklos išmokos ir pervestos lėšos sudarė 23 402 974 tūkst. Eur ir buvo mažesnės nei pagrindinės veiklos įplaukos. Kitiems subjektams pervesta lėšų suma programoms vykdyti sudarė 12 009 512 tūkst. Eur ir buvo beveik tokia pati kaip 2022 m. Didžiausios pagrindinės veiklos išmokos teko socialinei apsaugai – 33 proc. ir sveikatos apsaugai – 19 proc.

Investicinės veiklos neigiamus pinigų srautus lėmė išmokos ilgalaikio materialiojo turto įsigijimui – 1 420 014 tūkst. Eur (2022 m. – 1 096 703 tūkst. Eur). Teigiamiems finansinės veiklos pinigų srautams įtakos turėjo įplaukos iš gautų paskolų 673 854 tūkst. Eur ir kiti finansinės veiklos pinigų srautai – 1 967 326 tūkst. Eur, kuriuose didžiausią sumą sudarė įplaukos už išplatintus ilgalaikius užsienio VVP.

Pinigų likutis 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė 3 625 210 tūkst. Eur. Lyginant su praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigos duomenimis, pinigų likutis padidėjo 51 proc. Tam didžiausią įtaką turėjo padidėjęs Valstybės išdo pinigų likutis (821 829 tūkst. Eur) dėl sukauptų pasiskolintų lėšų.

Finansų ministerija, rengdama valstybės metinių finansinių ataskaitų rinkinį, vadovavosi valstybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinėse ataskaitose pateikta informacija.

Valstybės metinių finansinių ataskaitų rinkinyje pateiktos valstybės pagrindinės veiklos pajamos ir sąnaudos, pinigų srautai nėra tiesiogiai palygintini su įplaukomis ir išlaidomis valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje dėl šių priežasčių:

1. šiose ataskaitose pajamos ir sąnaudos parodytos taikant kaupimo principą, o biudžeto vykdymo ataskaitose įplaukos ir išlaidos rodomos taikant pinigų principą. Sąnaudų ir pinigų srautų klasifikacija skiriasi nuo valstybės biudžeto išlaidų klasifikacijos;

2. dalis sąnaudų ir pinigų srautų yra finansuojama ne iš valstybės, o iš kitų biudžetų, todėl sąnaudos ir pinigų srautai finansinėse ataskaitose yra didesni nei valstybės biudžeto vykdymo ataskaitose parodytos atitinkamos išlaidos;

3. skiriasi į biudžeto vykdymo skaičiavimus įtrauktų subjektų ir viešojo sektoriaus subjektų apimtis.

Valstybės metinių finansinių ataskaitų rinkinyje nurodytas viso viešojo sektoriaus grynasis perviršis ar deficitas nėra tiesiogiai palyginamas su valdžios sektoriaus grynuoju skolinimusi (pertekliumi) / grynuoju skolinimusi (deficitu), apskaičiuojamu vadovaujantis 2010 metų Europos sąskaitų sistema (ESS2010), nustatyta 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje (OL 2013 L 174, p. 1) ar Tarptautinio valiutos fondo 2014 m. Valstybės finansų statistikos vadovo metodologija. Viešojo ir valdžios sektoriaus balanso rodiklių (deficito/pertekliaus) skirtumus lemia:

1. skirtinga subjektų imtis;
2. atskaitomybės standartų ir statistikos rengimo metodologiniai skirtumai.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė

VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

I.BENDROJI DALIS

2023 m. gruodžio 31 d. valstybės metinės finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS). Šiame ataskaitų rinkinyje palyginimui pateikiami 2022 metų finansinių ataskaitų duomenys.

2022 metų valstybės metinės finansinės ataskaitos buvo audituotos Valstybės kontrolės. Valstybės kontrolė 2023 m. rugsėjo 29 d. išvadoje Nr. FAE-4 „2022 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių finansinio audito rezultatai“ konstatavo, kad 2022 metų valstybės finansinių ataskaitų rinkinio duomenys parodo tikrą ir teisingą įtrauktą į valstybės grupę viešojo sektoriaus subjektų 2022 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2022 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

2023 m. valstybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys parengtas konsolidavus viešojo sektoriaus subjektų, patvirtintų finansų ministro 2023 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 1K-423 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo įgyvendinimo rengiant valstybės 2023 metų ataskaitų rinkinį ir nacionalinį 2023 metų ataskaitų rinkinį“, finansines ataskaitas. Į šį ataskaitų rinkinį yra įtrauktos valstybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų – biudžetinių, viešųjų įstaigų, išteklių ir mokesčių fondų, fondų fondų, asociacijų finansinės ataskaitos už 2023 m.:

337 biudžetinių įstaigų. Naujų įstaigų, įtrauktų į 2023 m. konsolidavimo schemą yra 1, 48 įstaigos, buvusios 2022 m. konsolidavimo scheme, buvo reorganizuotos.

158 viešųjų įstaigų. Naujų įstaigų, įtrauktų į 2023 m. konsolidavimo schemą yra 6, 20 įstaigų, buvusių 2022 m. konsolidavimo scheme, buvo reorganizuotos, 2 įstaigos buvo likviduotos, 15 įstaigų perėjo iš savivaldybių pavaldumo į centrinės valdžios sritį.

5 valstybės mokesčių ir išteklių fondai (Valstybės izdo, Licencijuotų sandėlių kompensavimo fondo, Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos administruojamo asmens sveikatos priežiūros įstaigų mokamų įmokų žalai atlyginti fondo, Valstybinės mokesčių inspekcijos ir Muitinės mokesčių fondų);

19 fondų fondų: Daugiabučių namų modernizavimo fondo, finansuojamo Europos regioninės plėtros fondo lėšomis, JESSICA II fondų fondo, JESSICA kontroliuojančiojo fondo, Energijos efektyvumo fondo, Verslumo skatinimo fondo, Verslumo skatinimo fondo 2014-2020, finansuojamo iš Europos socialinio fondo, Verslo finansavimo fondo, finansuojamo iš Europos regioninės plėtros fondo, INVEGOS fondo, JEREMIE kontroliuojančiojo fondo, Paskolų fondo, Savivaldybių pastatų fondo, Kultūros paveldo fondo, Žemės ūkio fondo, Gynybos investicijų fondo, Inovacijų skatinimo fondo, Vandentvarkos fondo, Koinvesticinis fondas susisiekimui, KPP finansinių priemonių fondas ir Finansinė priemonė „Tipinės gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonose, pramonės parkuose ir kitose pramoninėse teritorijose įrengimas“.

4 asociacijų (Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacija bendrajam priėmimui organizuoti, Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija, Lietuvos universitetų rektorių konferencija).

1 įstaiga, kuri buvo įtraukta į 2023 metų konsoliduojamų subjektų sąrašą, dėl pavėluotai pradėtų taikyti viešojo sektoriaus apskaitos standartų, nepateikė duomenų (Mokslinių tyrimų ir technologijų organizacijų asociacija).

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Daugiau informacijos apie viešojo sektoriaus subjektų grupėje įvykusius pokyčius pateikiama aiškinamojo rašto 23 priede.

Šiame ataskaitų rinkinyje yra įtrauktas finansinis turtas, kurį sudaro valstybei priklausantis šių bendrovių ir įstaigų nuosavas kapitalas:

33 akcinių ir uždaryjū akcinių bendrovių, kuriose valstybei priklausė daugiau negu 50 proc. akcijų;

25 asocijuotųjų subjektų (akcinių, uždaryjū akcinių bendrovių ir viešųjų įstaigų, kuriose valstybei priklausė mažiau negu 50 proc. akcijų arba dalininkų kapitalo);

8 valstybės įmonių, kuriose valstybė per viešojo sektoriaus subjektus įgyvendino įmonės savininko teises ir pareigas;

16 kitų subjektų, nepriskiriamų aukščiau išvardintiems.

Lietuvos banko, kuris nuosavybės teise priklauso valstybei, nuosavas kapitalas šiame ataskaitų rinkinyje nėra įtrauktas į valstybės konsoliduotąjį finansinį turtą.

2023 m. valstybės kontroliuojamuose viešojo sektoriaus subjektuose vidutinis metinis darbuotojų skaičius sudarė 153 592.

II. APSKAITOS POLITIKA

Finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Valstybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys (toliau – šis ataskaitų rinkinys) už metus, pasibaigusius 2023 m. gruodžio 31 d., parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, VSAFAS ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais viešojo sektoriaus subjektų grupių metinių finansinių ataskaitų parengimą.

Šis ataskaitų rinkinys parengtas ūkinių operacijų apskaitai taikant kaupimo principą bei taikant vienodus apskaitos metodus panašioms sandoriams ir kitiems įvykiams panašiomis aplinkybėmis.

Rengiant šį ataskaitų rinkinį reikšminga suma buvo laikoma tokia suma, kuri viršija 0,1 proc. valstybės turto, t. y. 66 232 tūkst. Eur (2022 m. 0,1 proc. sudarė 58 947 tūkst. Eur).

Finansinių ataskaitų konsolidavimo principai

Rengiant šį ataskaitų rinkinį konsoliduotos valstybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinės ataskaitos. Valstybės finansinės ataskaitos parengtos sudėjus viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų atitinkamus straipsnius ir eliminavus konsoliduojamų subjektų tarpusavio ūkines operacijas ir jų rezultatus.

Kiti konsolidavimo pokyčiai, nurodyti toliau aiškinamojo rašto pastabose, susidarė:

1. dėl likviduotų viešojo sektoriaus subjektų, subjektų, kurie prarado viešojo sektoriaus subjekto teisinį statusą ir naujų viešojo sektoriaus subjektų;
2. dėl ataskaitiniu laikotarpiu pasikeitusio viešojo sektoriaus subjektų pavaldumo;
3. dėl ataskaitiniu laikotarpiu pasikeitusios teisinės viešojo sektoriaus subjektų formos.

Finansinių ataskaitų valiuta

Šiame ataskaitų rinkinyje pateikiami duomenys išreiškiami tūkstančiais Lietuvos Respublikos piniginių vienetų – eurų.

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas (toliau – NT) vertinamas ir finansinės būklės ataskaitoje parodomas įsigijimo savikaina atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimą. Išankstiniai mokėjimai už NT priskiriami prie NT.

NT kūrimo išlaidos skirstomos į tyrimų ir plėtros išlaidas. Tyrimo išlaidos pripažįstamos sąnaudomis jų susidarymo metu. Išlaidos, sukauptos per plėtros etapą, šiam etapui pasibaigus grupuojamos į atitinkamą NT grupę ir įtraukiamos į konkretaus NT vieneto pasigaminimo (sukūrimo) savikainą, išskyrus atvejus, kai išlaidos, sukauptos per plėtros etapą, negali būti susietos su konkrečiu turto vienetu.

NT amortizacijos ekonominiai normatyvai (naudingo tarnavimo laikas) viešojo sektoriaus subjektams:

1. programinė įranga ir jos licencijos: 1-15 metai;
2. patentai, autorių ir kitos teisės: 1-20 metai;
3. kitas nematerialusis turtas: 1-50 metai.

Neriboto naudingo tarnavimo laiko NT (pvz., plėtros darbų, nematerialiųjų vertybių (literatūros, mokslo ir meno kūrinių)) amortizacija neskaičiuojama. Toks NT po pirminio pripažinimo rodomas įsigijimo savikaina, atėmus turto nuvertėjimo sumą.

Valstybė taip pat valdo turtą, turintį NT požymių, kuris neregistruojamas apskaitoje ir nerodomas finansinės būklės ataskaitoje, kadangi neįmanoma įvertinti ekonominės naudos, kurią teiks šio turto naudojimas ateityje, t. y.:

1. teisė nustatyti mokesčius, jų dydį, juos surinkti ir naudoti;
2. teisė duoti leidimą naudoti viešuosius išteklius, juos parduoti, taip pat teisė apriboti viešųjų išteklių naudojimą;
3. valstybės vardas;
4. heraldikos objektai;
5. teisės į oro erdvę virš Lietuvos Respublikos teritorijos;
6. teisės į radijo dažnius;
7. teisės į Lietuvos Respublikos kontinentinį šelfą ir ekonominę zoną Baltijos jūroje ir pan.

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas (toliau – IMT), išskyrus žemę, kilnojamąsias, nekilnojamąsias kultūros vertybes ir kitas vertybes, finansinėse ataskaitose yra rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimo sumą ir turto nuvertėjimo sumą (įsigijimo savikainos metodus).

Žemė, kilnojamosios, nekilnojamosios kultūros vertybės ir kitos vertybės, rodomos tikrąja verte (tikrosios vertės metodas). Registruojant ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės pokytį (padidėjimą ir sumažėjimą) pagal atskirą ilgalaikio materialiojo turto vienetą turto sąskaitose, tikrosios vertės rezervo sąskaitoje šie pokyčiai sumuojami pagal ilgalaikio materialiojo turto grupę.

Žemės tikroji vertė nustatoma vadovaujantis Nekilnojamojo turto registrą tvarkančio subjekto (Valstybės įmonė Registrų centras) atliekamo masinio vertinimo duomenimis, panaudojant žemės verčių žemėlapi, išskyrus atvejus, kai nustatoma nesuformuotos ir Nekilnojamojo turto registre neįregistruotos laisvos valstybinės žemės (toliau – Laisva valstybinė žemė) vertė, kuri apskaičiuojama savivaldybės teritorijoje esančios Laisvos valstybinės žemės plotą padauginus iš subjekto patikėjimo teise valdomų valstybinės žemės sklypų toje savivaldybės teritorijoje vidutinės 1 ha rinkos vertės, apskaičiuotos pagal Nekilnojamojo turto registrą tvarkančio subjekto (Valstybės įmonė Registrų centro) atliekamo masinio vertinimo duomenis ir kai turima kitų patikimų duomenų žemės tikrajai vertei nustatyti, pavyzdžiui, nepriklausomų turto vertintojų nustatytą tam tikro žemės ploto rinkos vertę.

Neriboto naudojimo laiko IMT (žemė, kultūros vertybės, kitos vertybės), bibliotekų fondų ir knygų nusidėvėjimas neskaičiuojamas. Išankstiniai mokėjimai už IMT, gautas, bet dar nepradėtas naudoti, nebaigtas statyti ar komplektuoti turtas, priskiriamas prie IMT.

IMT nusidėvėjimo ekonominiai normatyvai (naudingo tarnavimo laikas) viešojo sektoriaus subjektams:

1. pastatai: 1 – 170 metai;
2. infrastruktūros statiniai: 1– 100 metai;
3. kiti statiniai: 1 – 140 metai;
4. mašinos ir įrengimai: 1 – 40 metai;
5. transporto priemonės: 1 – 25 metai;
6. baldai, biuro įranga ir kitas ilgalaikis materialusis turtas: 1 – 50 metai.

IMT, kurį priimtas sprendimas parduoti, perkeliamas į atsargas sprendimo priėmimo dieną. Turtas į atsargas perkeliamas nurodant to turto įsigijimo savikainą, sukauptas nusidėvėjimo ir nuvertėjimo sumas.

Pelnas ar nuostoliai, gauti pardavus IMT (taip pat ir pergrupuotą į atsargas), apskaičiuojami kaip skirtumas tarp pardavimo kainos ir IMT balansinės vertės, ir veiklos rezultatų ataskaitoje įtraukiami į kitos veiklos rezultatą.

Valstybės nekilnojamasis turtas įtrauktas į privatizuojamo turto sąrašą perdavus centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui (toliau – CTV), t. y. Valstybės įmonei Turto bankas, nurašomas iš apskaitos ir turto balansinės vertės suma registruojamos gautinos sumos iš CTV.

Vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu perdavus administracinės paskirties nekilnojamąjį turtą CTV valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise bei teikti turto priežiūros paslaugas, turtas tampa viena iš CTV kapitalą sudarančių dalių.

Valstybės nekilnojamasis turtas, kuris įtrauktas į Vyriausybės patvirtintą atnaujinamo valstybės nekilnojamojo turto sąrašą, po susitarimo su CTV ir valstybės biudžeto asignavimų valdytoju (jei valstybės turto valdytojas nėra asignavimų valdytojas) valdytojo sprendimu perduodamas patikėjimo teise CTV.

Finansinis turtas

Finansinis turtas (toliau – FT) įvertinimo tikslais skirstomas į:

1. parduoti laikomą FT, prie kurio šiame ataskaitų rinkinyje priskiriamos obligacijos ar kiti vertybiniai popieriai, kuriuos viešojo sektoriaus subjektas įsigyja prekybos tikslais, ir įsigytos kitų subjektų akcijos, dalininkų įnašai į viešąsias įstaigas, įnašai į tarptautines organizacijas. Prie parduoti laikomo FT taip pat priskiriamas ir ilgalaikis FT, kurį viešojo sektoriaus subjektas nusprendžia parduoti. Parduoti laikomas FT konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje rodomas tikrąja verte, išskyrus investicijas į vertybinius popierius, kurių kaina aktyviojoje rinkoje neskelbiama ir kurių tikrosios vertės negalima nustatyti, dalininkų įnašus į viešąsias įstaigas (kurios nėra kontroliuojami ar asocijuotieji subjektai), įnašus į tarptautines organizacijas, kurie įvertinami įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius;

2. iki išpirkimo termino laikomą FT (įsigytos kitų subjektų obligacijos su išpirkimo data), kuris vertinamas amortizuota savikaina;

3. gautinas sumas (prie kurių priskiriamos ir suteiktos paskolos). Ilgalaikės gautinos sumos vertinamos amortizuota savikaina (neatsižvelgiant į tai, ar viešojo sektoriaus subjektas ketina jas laikyti iki atsiskaitymo termino). Suteiktos trumpalaikės paskolos kitam viešojo sektoriaus subjektui vertinamos amortizuota savikaina, kuri lygi jų įsigijimo savikainai. Kai palūkanų norma yra nustatyta teisės aktuose, taikoma pastaroji. Išankstiniai apmokėjimai, per vienus metus gautinos sumos, išskyrus trumpalaikes paskolas, ir kitas trumpalaikis finansinis turtas vertinamas – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

FT tikrosios vertės pasikeitimas parodomas finansinės ir investicinės veiklos rezultate. Paskolų nuvertėjimas Valstybės išde skaičiuojamas remiantis trimis kriterijais: pradelsti mokėjimo terminai, refinansavimo faktai bei skolininko finansinė būklė. Įvertinus šiuos tris rodiklius, kiekvienas skolininkas yra priskiriamas prie vienos iš penkių rizikos grupių. Kuo didesnė rizikos grupė, tuo didesnis paskolos nuvertėjimo procentas skaičiuojamas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo nustatyta tvarka valstybės suteiktos paskolos ūkio subjektams, kurių rizikos grupė didesnė nei 3, yra perduodamos administruoti CTV.

Kitų valstybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų (Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo, Muitinės mokesčių fondo, Europos Sąjungos paramą administruojančių institucijų ir kt.) apskaitoje registruojamos pradelstos gautinos sumos, perduodamos Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išieškoti CTV pagal sutartį, kuria perleidžiama reikalavimo teisė į gautinas sumas. Toks FT nurašomas iš valstybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų apskaitos, pripažįstant gautinas sumas iš CTV, lygias tikėtino atgauti FT (gautinų sumų) sumai ir gautinų sumų iš CTV skirtumą pripažįstant sąnaudomis. Visais atvejais atsižvelgiama į FT perdavimo sutarčių sąlygas.

Valstybės investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus ir asocijuotuosius subjektus rodomos taikant nuosavybės metodą. Jei tokios investicijos nustojamos vertinti taikant nuosavybės metodą arba nurašomos iš apskaitos, nuosavybės metodo įtaka perkeliama tiesiai į einamųjų metų rezultatą.

Nuosavybės metodo įtaka

Nuosavybės metodas – apskaitos metodas, kai investicija iš pradžių apskaitoje registruojama įsigijimo savikaina, o vėliau jos vertė didinama ar mažinama atsižvelgiant į ūkio subjekto, į kurį investuota, investuotojui tenkančios grynojo turto dalies pokyčius po įsigijimo. Investuotojo veiklos rezultatų ataskaitoje rodoma ūkio subjekto, į kurį investuota, investuotojui tenkanti grynojo rezultato dalis. Investicijos, užregistruotos taikant nuosavybės metodą, finansinėse ataskaitose priskiriamos prie ilgalaikio finansinio turto. Apskaičiuojant nuosavybės metodo įtaką investicijoms į valstybės ir savivaldybių įmones bei valstybės ar savivaldybių valdomas bendroves, investuotojui tenkančios grynojo turto dalies (nuosavo

kapitalo) pokytis skaičiuojamas kartu su valstybės arba savivaldybės dotacija ilgalaikiam turtui įsigyti. Valstybei tenkanti kontroliuojamų ne viešojo sektoriaus subjektų nuosavo kapitalo dalis, atėmus investicijos į tą subjektą įsigijimo savikainą, rodo investicijos vertės pokytį ir yra rodoma finansinės būklės ataskaitoje straipsnyje „Nuosavybės metodo įtaka“ neatsižvelgiant į investicijų finansavimo šaltinį. Nuosavybės metodo įtaką didina valstybės kontroliuojamų ne viešojo sektoriaus subjektų uždirbtas pelnas ir mažina – tų subjektų patirti nuostoliai.

Iš išvestinių finansinių priemonių atsirandantis finansinis turtas arba finansiniai įsipareigojimai

Išvestinė finansinė priemonė – finansinė priemonė, kurios vertė priklauso nuo vienos ar kelių kitų finansinių priemonių. Išvestinės finansinės priemonės vertė kinta dėl prekių kainos, palūkanų normos, vertybinių popierių kainos, valiutos kurso, kainos ar palūkanų normos indekso, kreditingumo įvertinimo, kredito indekso ar dėl panašaus nuo subjekto nepriklausomo kintamojo, kuriai palyginti su kitomis sandorių rūšimis, panašiai reaguojančiomis į rinkos sąlygų pokyčius, reikia labai mažų arba apskritai nereikia pradinių investicijų, taip pat pagal kurią turi būti atsiskaityta ateityje.

Iš išvestinių finansinių priemonių (pasirinkimo sandoriai, apimantys pasirinkimo pirkti ir pasirinkimo parduoti sandorius) atsirandantys FT ir finansiniai įsipareigojimai (toliau – FĮ) rodomi finansinėse ataskaitose tikrąja verte, išskyrus tuos atvejus, kai jų tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta. FT arba FĮ iš išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pokytis pripažįstamas finansinės ir investicinės veiklos pajamomis arba sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, už kurį nustatytas. Jei iš išvestinės finansinės priemonės atsirandančio FT ir FĮ tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta, tai iš tos priemonės atsiradęs FT ar FĮ rodomas įsigijimo savikaina atėmus nuvertėjimo sumą.

Mineraliniai ištekliai

Mineraliniai ištekliai pripažįstami ir registruojami apskaitoje, jeigu atitinka mineralinių išteklių sąvoką ir mineralinių išteklių pripažinimo kriterijus. Mineralinius išteklius apskaito Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, kuri dalyvauja formuojant valstybės politiką žemės gelmių srityje, organizuoja ir vykdo valstybinius žemės gelmių tyrimus, reguliuoja ir kontroliuoja žemės gelmių naudojimą bei apsaugą, kaupia, saugo ir valdo valstybinę geologinę informaciją. Mineralinių išteklių rūšies vienetą apskaitoje registruojamas sąlygine vieneto verte, kuri apskaičiuojama padalijus mokesčių už konkrečios rūšies gamtos išteklius prognozuojamo laikotarpio būsimų pajamų dabartinę vertę iš tos mineralinių išteklių rūšies kiekio. Prognozuojamas laikotarpis nustatomas visą detalai išžvalgytą kiekį padalinant iš paskutinių 5 metų išgauto kiekio vidurkio.

Mineralinių išteklių vertės padidėjimas tiesiogiai didina mineralinių išteklių vertės pokyčio rezervą ir grynojo turto pokyčių ataskaitoje priskiriamas turto vertės pokyčio rezervui. Kai mineraliniai ištekliai, išskyrus atsinaujinančius mineralinius išteklius, sunaudojami, sunaudoto kiekio mokesčių už gamtos išteklius būsimųjų pajamų dabartinė vertė pripažįstama pagrindinės veiklos sąnaudomis. Atitinkamai mažinama ir mineralinių išteklių vertės pokyčio rezervo suma. Kai mineralinių išteklių vertė sumažėja dėl kitų priežasčių negu sunaudojimas, dabartinės vertės sumažėjimo suma tiesiogiai mažina į turto vertės pokyčio rezervą įtrauktą mineralinių išteklių rezervo sumą.

Mineralinių išteklių vertinimas ir jame naudojamos prielaidos

Kiekviena išteklių rūšis vertinama atskirai. Siekdamą tikslesnių verčių 2022 m. Lietuvos Respublikos Finansų ministerija perskaičiavo Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos pateiktas 2022 m. mineralinių išteklių vertes, nes atsižvelgdama į numatomą infliaciją pakoregavo prognozuojamus pinigų srautus ir pritaikė ne vieną diskonto normą visų laikotarpių prognozuojamiems pinigų srautams, o kiekvienam laikotarpiui atskiras diskonto normas, kaip nurodyta žemiau. Taip pat Finansų ministerija atsinaujinančių išteklių vertę apskaičiavo su tęstinumo verte. Neatsinaujinančių išteklių būsimųjų pajamų dabartinė vertė (DV) apskaičiuojama sudedant prognozuojamo laikotarpio prognozuojamų būsimų pajamų dabartines vertes pagal šią formulę:

$$DV = \frac{PS_1}{(1+d)^1} + \frac{PS_2}{(1+d)^2} + (...) + \frac{PS_n}{(1+d)^n}$$

Atsinaujinančių išteklių būsimųjų pajamų dabartinė vertė (DV) apskaičiuojama sudedant prognozuojamo laikotarpio prognozuojamų būsimųjų pajamų dabartines vertes ir pridėdant tęstinumo vertę (TV) pagal šią formulę:

$$DV = \frac{PS_1}{(1+d)^1} + \frac{PS_2}{(1+d)^2} + (...) + \frac{PS_n}{(1+d)^n} + TV, \text{ kur}$$

$$TV = \frac{PS_n}{d} \times \frac{1}{(1+d)^n}$$

DV ir TV apskaičiavimo formulėse naudojami žymėjimai:

PS_1 – PS_n – 1-ojo– n -ojo laikotarpio gryniesi būsimieji pinigų srautai. Grynujų būsimųjų pinigų srautų vertė pirmaisiais metais (PS_1) nustatoma pagal mokesčių mokėtojų deklaruotų mokesčių už konkrečios rūšies mineralinius išteklius sumų per pastaruosius 5 metus vidurkį, kiekvienais kitais metais pinigų srautas nustatomas 2 procentais didesnis, atsižvelgiant į tai, kad pagal Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymą mokesčio tarifai kasmet yra indeksuojami pagal vartotojų kainų indeksą. 2 procentų padidėjimas pasirinktas atsižvelgiant į Europos centrinio banko skelbiamą¹ infliacijos vidutiniame laikotarpyje siektiną lygį.

d – diskonto norma mineralinių išteklių vertei nustatoma pagal kiekvienam laikotarpiui prognozuojamą palūkanų normą. Kadangi ilgiausias laikotarpis, kurio palūkanų norma prognozuojama, yra 50 metų ir ji yra 3,4529 procento², ji taikoma apskaičiuojant kiekvieno vėlesnio laikotarpio pinigų srautų dabartinę vertę. Atsinaujinančių išteklių atveju tęstinumo vertei skaičiuoti taikoma diskonto norma taip pat nustatyta 3,4529 procento;

$1-n$ – laikotarpiai (metai), kurių gryniesi būsimieji pinigų srautai skaičiuojami;

n – paskutinis prognozuojamas laikotarpis, kuris nustatomas visą detalai išžvalgytą kiekį padalinant iš paskutinių 5 metų išgauto kiekio vidurkio.

2023 m. sąlyginės mineralinių išteklių vieneto vertės, taikytos Lietuvos geologijos tarnybai prie Aplinkos ministerijos apskaičiuojant mineralinių išteklių dabartinę viso kiekio vertę, nesikeitė ir išliko tokios pačios kaip buvo nustatytos 2022 m. valstybės finansinėse ataskaitose.

Biologinis turtas

Biologinio turto apskaita tvarkoma pagal biologinio turto vienetus. Atsižvelgiant į paskirtį, biologinis turtas (toliau – BT) skirstomas į grupes:

1. gyvūnai;
2. medynai – šiai grupei priskiriami miško žemėje augantys medynai;
3. parkų ir skverų želdiniai;
4. daugiamečiai sodiniai (vaismedžių ir vaiskrūmių sodai);
5. pasėliai;
6. kitas biologinis turtas (kituose punktuose neišvardytas biologinis turtas).

Parkų ir skverų želdinių įsigijimo (įveisimo) išlaidas biologiniu turtu pripažįsta tie viešojo sektoriaus subjektai, kurie, siekdami teikti gyventojams socialinę, ekonominę ir gamtosauginę naudą, želdinius sodina ir (arba) prižiūri parkuose ir skveruose, neatsižvelgiant į tai, ar žemė, kurioje įveistas želdynas, viešojo sektoriaus subjektui perduota patikėjimo ar panaudos teise. Želdinių įsigijimo ir sodinimo išlaidos kitose teritorijose, negu parkai ir skverai, biologiniu turtu nepripažįstamos, o įsigijimo metu nurašomos į sąnaudas.

¹ [Two per cent inflation target \(europa.eu\)](https://two.per.cent.inflation.target.europa.eu)

² <https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/Pal%C5%ABkan%C5%B3%20normos%20diskontavimui%202022.xlsx>

BT valstybės metinėje finansinės būklės ataskaitoje parodomas tikrąja verte arba įsigijimo savikaina.

Biologinio turto grupės vienetas pirminio pripažinimo ir paskesnio vertinimo metu įvertinamas ir finansinėse ataskaitose parodomas vienu iš būdų:

1. tikrąja verte, kuri nustatoma remiantis tokio paties turto rinkos verte. Jei tokios rinkos nėra ir nėra galimybių arba neracionalu nustatyti remiantis tokio paties turto rinkos verte, tikroji biologinio turto vertė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tam tikros rūšies biologinio turto vertinimo tvarka (jei konkrečios rūšies biologiniam turtui tokia tvarka nustatyta) arba tą turtą valdančio viešojo sektoriaus subjekto nustatyta biologinio turto vertinimo tvarka, pagal kurias biologinio turto vieneto vertė nustatoma atsižvelgiant į paskutinę žinomą biologinio turto vieneto rinkos vertę arba žemės ūkio ministro patvirtintomis normatyvinėmis kainomis, jei jos nustatytos remiantis ne senesnėmis nei praeitų finansinių metų biologinio turto rinkos vertėmis. Jei nėra galimybių nustatyti biologinio turto vertę remiantis aukščiau nurodyta metodika ar tvarka, biologinio turto vertė nustatoma pagal (teikiant prioritetą pirmiau einančiam papunkčiui):

1.1. paskiausiai įvykusių analogiškų sandorių rinkos kainą, jei nuo sandorio sudarymo dienos iki paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos ekonominės sąlygos iš esmės nepasikeitė;

1.2. panašaus turto rinkos kainas, patikslintas atsižvelgiant į turto skirtumus.

2. jei tikrosios vertės nustatyti neįmanoma, – įsigijimo savikaina, kurią sudaro:

2.1. kai turtas įsigijamas, – pirkimo kaina, įskaitant importo ir kitus negrąžintinus mokesčius, (įskaitant pridėtinės vertės mokestį, jei jis negrąžinamas (netraukiamas į pridėtinės vertės mokesčio atskaitą)), atėmus prekybos nuolaidas, ar kitokio sunaudoto turto vertę ir su turto įsigijimu tiesiogiai susijusios išlaidos;

2.2. kai atsiranda naujas biologinis turtas (prieaugis ir (arba) prieauglis), – tiesioginės ir netiesioginės jo auginimo išlaidos, kurioms taikomos išlaidų priskyrimo tiesioginėms ar netiesioginėms gamybos išlaidoms nuostatos, (pavyzdžiui, parkų ir skverų želdinių įsigijimo savikainai priskiriamos visos su jų pasodinimu susijusios išlaidos: žemės paruošimo išlaidos, įsigytų sodinti želdinių vertė, sodinimo išlaidos ir panašios).

Paskesnio vertinimo metu turtas, kuriam taikomas įsigijimo savikainos metodas, apskaitoje registruojamas ir finansinėse ataskaitose rodomas iš įsigijimo savikainos atėmus nuvertėjimo nuostolius. Paskesnio vertinimo metu biologinio turto įsigijimo savikaina:

1.1. didinama auginimo, priežiūros ir laikymo išlaidomis, padarytomis laikotarpiu iki tokio turto brandos atsiradimo, kai biologinis turtas laikomas veisimo tikslu arba biologinio turto produkcijai gauti;

2.2. papildomai toje pačioje teritorijoje pasodintų naujų daugiamečių augalų įsigijimo ir pasodinimo išlaidomis didinama parkų ir skverų želdinių įsigijimo savikaina;

2.3. mažinama, jei nustatomi biologinio turto nuvertėjimo požymiai. Biologinio turto nuvertėjimo požymiai gali būti: sunykęs (prarastas) turto vienetas ar jo dalis, kurios sunykimas turi reikšmingos įtakos turto vieneto vertei, arba turtas neatlieka savo funkcijų.

Jei BT vienetas pirminio pripažinimo metu buvo įvertintas tikrąja verte, vėliau šis biologinio turto vienetas negali būti apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Biologinio turto tikrosios vertės pasikeitimas nustatomas tokiu periodiškumu:

1. kiekvienų finansinių metų pabaigoje tiek, kiek biologinio turto tikrajai vertei turi įtakos biologinio turto vieneto rinkos kainos pokytis, arba

2. kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje tiek, kiek biologinio turto tikrajai vertei turi įtakos jo fiziniai pokyčiai, arba

3. nusistatytu periodiškumu, bet ne rečiau kaip kas 10 metų, kai dėl didelės turto apimties neįmanoma įvertinti fizinių savybių kitimo įtakos tikrajai vertei.

Biologinio turto, išskyrus medynus, tikrosios vertės pokytis apskaitoje pripažįstamas pajamomis arba sąnaudomis ir rezultatas įtraukiamas į veiklos rezultatų atskaitą. Medynų tikrosios vertės pokytis, atsiradęs nuo tos dienos, kai medynai į apskaitą buvo įtraukti pirmą kartą, įtraukiamas tiesiogiai į grynąjį

turtą ir grynojo turto pokyčių ataskaitoje priskiriamas prie tikrosios vertės rezervo. Medynų vertės padidėjimas didina tikrosios vertės rezervą, sumažėjimas – mažina. Biologinio turto auginimo ir priežiūros išlaidos priskiriamos sąnaudoms pagal jų pobūdį, išskyrus:

1. kai didinama įsigijimo savikaina, priežiūros ir laikymo išlaidomis, kurios patirtos iki tokio turto brandos atsiradimo, kai biologinis turtas laikomas veisimo tikslu arba biologinio turto produkcijai gauti;

2. kai papildomai toje pačioje teritorijoje pasodintų naujų daugiamečių augalų įsigijimo ir pasodinimo išlaidomis didinama parkų ir skverų želdinių įsigijimo savikaina.

Kai BT grupės vienetas yra naudojamas moksliniams tikslams (pavyzdžiui, genetiniams, fiziologiniams, biocheminiams ir pan. tyrimams), toks BT pripažįstamas sąnaudomis tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai šis turtas pradedamas naudoti moksliniams tikslams. Viešojo sektoriaus subjektas kontrolės tikslais šį turtą turi registruoti nebalansinėse sąskaitose.

Biologinio turto produkcija registruojama kaip atsargos. Pirminio pripažinimo metu vertinama žemės ūkio ministro tvirtinamomis atitinkamų metų biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos normatyvinėmis kainomis arba, jeigu jų nėra, grynąja realizavimo verte.

Viešojo sektoriaus subjektas gali gauti biologinį turtą neatlygintinai už reikšmingai mažesnę nei turto rinkos vertę arba įsigyti už simbolinę atlygį. Neatlygintinai gautu turtu laikomas viešojo sektoriaus subjektui neatlygintinai perduotas ar padovanotas turtas. Biologinis turtas, įsigytas už simbolinę atlygį arba reikšmingai mažesnę negu rinkos kaina, įvertinamas ir apskaitoje registruojamas tikrąja verte, o faktiškai sumokėtos arba mokėtinos sumos ir tikrosios turto vertės įsigijimo dieną skirtumo suma registruojamos kaip gautos finansavimo sumos iš kitų šaltinių.

Ilgalaikio turto tikroji vertė ir nuvertėjimas

Valstybės kontroliuojami viešojo sektoriaus subjektai, savo apskaitoje registravę ilgalaikį turtą taikant tikrosios vertės metodą, patikslina ilgalaikio materialiojo turto tikrąją vertę ne rečiau kaip kas 5 metus. Turto tikroji vertė taip pat turi būti koreguojama per ataskaitinį laikotarpį, jei viešojo sektoriaus subjektas gauna naujos informacijos, kuria vadovaujantis tikrosios vertės pasikeitimas yra vertintinas kaip reikšmingas, ir (arba) atsiradus naujų aplinkybių (pavyzdžiui, atlikus turto esminio pagerinimo darbus, pasikeitus ilgalaikio materialiojo turto naudojimo paskirčiai, apimčiai ir pan.). Ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės pokytis (padidėjimas ir sumažėjimas) apskaitoje registruojamas tiesiogiai grynojo turto, tikrosios vertės rezervo sąskaitoje, šie pokyčiai sumuojami pagal IMT grupę Turto tikrosios vertės sumažėjimo sumos dalis, viršijanti tam tikros IMT grupės turtui tikrosios vertės rezervo sąskaitoje užregistruotą sumą, pripažįstama turto nuvertėjimo sąnaudomis. Vėlesnių vertinimų metu turto tikrajai vertei padidėjus, tikrosios vertės rezervas registruojamas tik tada, kai padengiama anksčiau pripažinta turto nuvertėjimo suma. Nurašant ar parduodant tikrąją vertę vertinamą tokį turtą, tikrosios vertės rezervo dalis, susijusi su šiuo turtu, turi būti perkeliama į einamųjų metų perviršio ar deficito sąskaitą.

Valstybės kontroliuojami viešojo sektoriaus subjektai, savo apskaitoje registravę ilgalaikį turtą taikant įsigijimo savikainos metodą, nuvertėjimo nuostolius apskaitoje turi registruoti apskaičiuotų nuostolių suma mažinant turto balansinę vertę iki nuvertėjimo ir tą pačią sumą registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas – priklausomai nuo to, kokioje veikloje tas turtas buvo naudojamas.

Atsargos

Sudarant valstybės metines finansines ataskaitas atsargos įvertinamos įsigijimo ar pasigaminimo savikaina arba grynąja realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė. Atsargos, kurios laikomos numatant jas paskirstyti nemokamai ar už simbolinę mokestį arba numatant jas sunaudoti prekių, skirtų paskirstyti nemokamai ar už simbolinę mokestį, gamybai, vertinamos įsigijimo ar pasigaminimo savikaina. Strateginės atsargos rodomos įsigijimo ar pasigaminimo savikaina.

Atsargų savikainai apskaičiuoti taikomi šie atsargų įkainojimo būdai: „pirmas gautas, pirmas išduotas“ (FIFO) arba konkrečių kainų būdas. Kai atsargos grąžintinai perduodamos asmenims ar ne viešojo

sektoriaus subjektams naudotis pagal sutartį, perduodamų atsargų balansine verte registruojamos gautinos sumos, nepripažįstant sąnaudų. Sveikatos priežiūros viešosios įstaigos gali naudoti periodinį atsargų rodymo apskaitoje būdą, kai atsargų likučių savikaina ir parduotų prekių savikaina užregistruojama ataskaitinio laikotarpio pabaigoje atlikus atsargų likučių inventorizaciją.

Duomenys apie valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas yra valstybinė paslaptis, todėl detali informacija apie šias atsargas aiškinamajame rašte neteikiama. Strateginės ir neliečiamosios atsargos, apimančios ir valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas, rodomos įsigijimo ar pasigaminimo savikaina, išskyrus:

1. jeigu strategines atsargas numatoma parduoti, jos perkeliamos iš strateginių ir neliečiamųjų atsargų grupės į pagamintos produkcijos ir atsargų, skirtų parduoti, grupę ir įvertinama jų grynoji realizavimo vertė;

2. jeigu strateginių atsargų dalis viršija teisės aktų nustatytas normas, perviršis įvertinamas grynąja realizavimo verte, tačiau šios atsargos neperkeliamos iš strateginių ir neliečiamųjų atsargų į kitą grupę, nebent būtų nuspręsta perteklines atsargas parduoti;

3. jeigu inventorizacijos metu nustatytus nereikalingus, netinkamus naudoti, sugadintus atsargų vienetų ketinama panaudoti (parduoti viešuosiuose prekių aukcionuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka arba perduoti nemokamai): atsargų vienetai, kuriuos nusprendžiama parduoti, įvertinami grynąja realizavimo verte arba atsargų vienetai, kuriuos numatoma perduoti nemokamai, įvertinami įsigijimo ar pasigaminimo savikaina;

4. jeigu atlikus inventorizaciją nustatomi nereikalingi, netinkami naudoti, sugadinti atsargų vienetai, kurių nėra galimybės parduoti arba perduoti nemokamai, jų grynoji realizavimo vertė prilyginama nuliui ir tokie atsargų vienetai nurašomi vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka.

Išankstiniai apmokėjimai

Finansinės būklės ataskaitos straipsnyje „Išankstiniai apmokėjimai“ rodomos:

1. iš anksto sumokėtos sumos už atsargas, paslaugas, kurios bus suteiktos per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos, ir kitą trumpalaikį turtą;

2. ateinančių laikotarpių sąnaudos (pvz., prenumeratos, nuomos) – sumos, sumokėtos (registruotos apskaitoje) einamuoju ir ankstesniu ataskaitiniais laikotarpiais, kurios bus pripažintos sąnaudomis ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais.

Rengiant šį ataskaitų rinkinį išankstiniai apmokėjimai buvo vertinami įsigijimo savikaina. Jų nuvertėjimas yra vertinamas tik tuomet, jeigu yra požymių, kad paslaugos arba prekės, už kurias buvo sumokėta arba jų dalis nebus gauta.

Per vienus metus gautinos sumos

Per vienus metus gautinos sumos – per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos gautinos sumos. Šios sumos finansinės būklės ataskaitoje rodomos verte, apskaičiuojama iš jų įsigijimo savikainos atėmus įvertintas neatgautinas sumas. Per vienus metus gautinos sumos skirstomos į:

1. gautinas trumpalaikes finansines sumas (po vieno metų gautinų sumų einamųjų metų dalis, kurią sudaro ilgalaikių paskolų ir kitų ilgalaikių gautinų sumų einamųjų metų dalis bei gautinos trumpalaikės finansinės sumos, kurias sudaro trumpalaikės paskolos ir kitos gautinos trumpalaikės finansinės sumos);

2. gautinus mokesčius ir socialines įmokas;

3. gautinas finansavimo sumas;

4. gautinas sumas už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas;

5. sukauptas gautinas sumas;

6. kitas gautinas sumas (pvz., gautinos sumos iš rinkliavų, už prarastą turtą (išieškotinos sumos už padarytą žalą), atskaitingų asmenų grąžintinos sumos, gautini veiklos mokesčiai, palūkanos, dividendai, gautinos grąžintinos finansavimo sumos ir kt.).

Gautinų mokesčių ir socialinių įmokų sumų nuvertėjimas pradedamas skaičiuoti suėjus mokesčio ir (arba) socialinės įmokos prievolės įvykdymo terminui, tačiau jis nemažina mokesčių ir socialinių įmokų pajamų, o pripažįstamas pagrindinės veiklos sąnaudomis. Kartu nuvertėjimo suma yra mažinamos pervestinių pajamų sumos.

Nuvertėjimas skaičiuojamas atsižvelgiant į mokesčių ir socialinių įmokų mokėtojų grupes, pradelstus terminus ir pačių subjektų nustatytus nuvertėjimo procentus.

Gautinų mokesčių ir socialinių įmokų sumų nuvertėjimo nuostoliai nemažina mokesčių ir socialinių įmokų pajamų, o pripažįstami valstybės pagrindinės veiklos sąnaudomis.

Kitų gautinų sumų nuvertėjimas skaičiuojamas pagal valstybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų nustatytas taisykles.

Trumpalaikės investicijos

Prie trumpalaikių investicijų priskiriamos investicijos į nuosavybės vertybinius popierius (pvz., akcijas) ir skolos vertybinius popierius (pvz., Vyriausybės vertybinius popierius, obligacijas), kuriuos tikimasi realizuoti per trumpesnę nei 12 mėnesių laikotarpį, skaičiuojant nuo paskutinės einamojo ataskaitinio laikotarpio dienos, išskyrus skolos vertybinius popierius, kurie prilyginami pinigų ekvivalentams. Šiame straipsnyje taip pat rodomi ir trumpalaikiai terminuotieji indėliai, kurių terminas yra ilgesnis nei trys mėnesiai, bet ne ilgesnis nei 12 mėnesių.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai – pinigai, esantys kasoje, bankų sąskaitose ir pervesti, bet dar negauti pinigai. Pinigų ekvivalentai – trumpalaikės (iki trijų mėnesių) likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai iškeičiamos į tam tikras pinigų sumas ir kurių vertės pokyčio rizika yra nereikšminga. Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius nepriskiriamos prie pinigų ekvivalentų.

Pinigai ir jų ekvivalentai priskiriami prie trumpalaikio turto, tačiau, jei pinigų ir jų ekvivalentų naudojimo arba disponavimo jais laikas apribojamas ilgiau nei 12 mėnesių skaičiuojant nuo paskutinės einamojo ataskaitinio laikotarpio dienos, jie priskiriami prie ilgalaikio finansinio turto (pvz., ilgalaikiai indėliai, pinigai, kuriais negalima laikinai disponuoti ilgiau nei 12 mėnesių).

Turto perdavimo sutartys

Nuomos laikotarpio pradžioje pagal sutarties turinį (neatsižvelgiant į sutarties teisinę formą) ir ekonominę prasmę nuoma priskiriama veiklos nuomai arba finansinei nuomai. Jeigu nuomininkas ir nuomotojas susitaria pakeisti nuomos sutarties sąlygas (išskyrus jos pratęsimą) ir dėl to pasikeičia nuomos rūšis, toks susitarimas laikomas nauja sutartimi.

Pagal finansinės nuomos sutartį įsigyto turto nusidėvėjimui skaičiuoti taikomi tie patys principai, kaip ir kito tos pačios grupės panašaus nuosavo ar patikėjimo teise valdomo turto nusidėvėjimui skaičiuoti. Jei finansinės nuomos sutartyje nenumatyta, kad nuosavybės teisė į turtą finansinės nuomos laikotarpio pabaigoje pereina finansinės nuomos paslaugos gavėjui arba jei finansinės nuomos paslaugos gavėjas neketina jo įsigyti pasibaigus šiam laikotarpiui, turtas nudėvimas per trumpesnę iš šių laikotarpių: sutartyje nustatytą finansinės nuomos laikotarpį arba turto naudingo tarnavimo laiką.

Nutraukus sutartį, finansinės nuomos paslaugos gavėjo nuostoliai, susidarę dėl prievolės kompensuoti finansinės nuomos sutarties nutraukimo išlaidas, registruojami kaip ataskaitinio laikotarpio kitos pagrindinės veiklos sąnaudos.

Veiklos nuomos mokesčiai nuomininko apskaitoje pripažįstami sąnaudomis tolygiai per nuomos laikotarpį, jeigu jie nepriskiriami gaminamos produkcijos ar ilgalaikio turto savikainai. Veiklos nuomos sąnaudos paskirstomos tolygiai per nuomos laikotarpį ir tuo atveju, kai nuomos mokestis nustatomas nelygiomis sumomis.

Išsinuomoto (gauto panaudai) turto paprastojo remonto ir eksploatavimo išlaidos pripažįstamos sąnaudomis, jeigu jos nepriskiriamos pagamintų atsargų ar kito ilgalaikio materialiojo turto pasigaminimo

savikainai. Jei nuomotojas (panaudos davėjas) nekompensuoja nuomininko (panaudos gavėjo) padarytų esminio turto pagerinimo išlaidų, jas nuomininkas (panaudos gavėjas) registruoja taip:

1. jei atlikti esminio pagerinimo darbai yra tokie, dėl kurių NT kadastrė įrašyti statinių kadastro duomenys turi būti keičiami, jų verte registruoja finansavimo sąnaudas arba finansavimo sumų perdavimą;
2. kai atlikti tam tikrų patalpų esminio pagerinimo darbai, kurie nepagerina viso pastato ar statinio funkcijų apimtys arba reikšmingai nepailgina pastato ar statinio nustatyto naudingo tarnavimo laiko ir (arba) nepagerina jo naudingųjų savybių ir kurie būtini siekiant pritaikyti patalpas naudoti savo veikloje, tokias išlaidas registruoja kaip kito ilgalaikio turto vienetą ir pripažįsta jas sąnaudomis proporcingai per likusį nuomos (panaudos) laikotarpį.

Turtas, valdomas patikėjimo teise arba gautas kaip turtinis įnašas, registruojamas apskaitoje ir rodomas valstybės metinėse finansinėse ataskaitose remiantis tais pačiais principais, kaip ir nuosavybės teise valdomas turtas.

Finansavimo sumos, finansavimo pajamos ir finansavimo sąnaudos

Finansinėse ataskaitose finansavimo sumų (toliau – FS) straipsnyje parodomas valstybės gautas finansavimas iš savivaldybių biudžetų, iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų ir iš kitų šaltinių (socialinės apsaugos fondų arba privataus sektoriaus).

Dauguma valstybės vykdomų projektų yra tęstiniai, todėl gautos FS ar jų iš anksto gauta dalis rodoma prie gautų FS ir laikoma gautu finansavimu tol, kol pagrįstai tikimasi, kad FS davėjo nurodytos sąlygos gauti FS bus įvykdytos ir šių lėšų nereikės grąžinti FS davėjui.

Kai valstybės kontroliuojami ne viešojo sektoriaus subjektai padaro sąnaudų, kurios finansuojamos iš valstybės gaunamų FS, jų sumai pripažįstamos finansavimo pajamos. Jei FS jau gautos, kartu registruojamas FS panaudojimas, jei bus gautos, – kartu registruojamos sukauptos finansavimo pajamos.

Finansavimo sąnaudos registruojamos šiais atvejais: jei valstybė uždirbo pajamų, kurias skyrė finansuoti viešojo sektoriaus ir (arba) ne viešojo sektoriaus subjektų turto įsigijimui ar kitoms išlaidoms finansuoti; valstybė perdavė gautas FS ne viešojo sektoriaus subjektui, išskyrus kai:

1. viešojo sektoriaus subjektai perduoda savo turtą, įgytą iš gautų arba gautinų FS, ne viešojo sektoriaus subjektams, kai dėl to registruojama šio ar kito viešojo sektoriaus subjekto investicija, kuri vėliau bus apskaitoma taikant nuosavybės metodą;
2. FS perduodamos per tarpininką, t. y. kai viešojo sektoriaus subjektai perduoda savo turtą, įgytą iš gautų arba gautinų FS, ne viešojo sektoriaus subjektams, kurie finansuoja viešojo sektoriaus subjektus.

FS pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais padaromos sąnaudos, kurioms kompensuoti buvo skirtos FS, t. y. kai jos panaudojamos.

Jei pagal sutartį, išskyrus finansavimo ar paramos sutartį, padarytas išlaidas kompensuoja kitas subjektas (pvz. draudimo bendrovė kompensuoja patirtus nuostolius), tokia kompensacija nelaikoma finansavimo suma ir registruojama kaip sąnaudų sumažinimas arba pajamos, atsižvelgiant į sutarties sąlygas.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansiniai įsipareigojimai (toliau - FĮ) skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius. FĮ apskaitoje registruojami tik tada, kai viešojo sektoriaus subjektas prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaityti kitu finansiniu turtu. Įsipareigojimai pagal nepradėtus vykdyti sandorius nepripažįstami finansiniais įsipareigojimais tol, kol jie neatitinka FĮ apibrėžimo. Finansinėse ataskaitose FĮ (išskyrus trumpalaikius, kurie nesusiję su rinkos kainomis) parodomi taip:

1. FĮ, susiję su rinkos kainomis, – tikrąja verte;
2. iš suteiktų garantijų kilę FĮ – tikrąja verte;
3. kiti ilgalaikiai FĮ, jų einamųjų metu dalis, trumpalaikiai skoliniai įsipareigojimai, nesusiję su rinkos kainomis – amortizuota savikaina. Trumpalaikių skolinių įsipareigojimų pagal iš kito viešojo sektoriaus subjekto gautas trumpalaikes paskolas amortizuota savikaina lygi jų įsigijimo savikainai.

4. kiti trumpalaikiai FĮ – įsigijimo savikaina.

Valstybės vardu gautos trumpalaikės ir ilgalaikės paskolos iš vidaus ir užsienio kreditorių, išleisti Vyriausybės vertybinius popieriai vidaus ir užsienio rinkose bei skolinimosi išlaidos apskaitomos Valstybės išde vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo nuostatomis bei apskaitos principais, metodais ir taisyklėmis, nustatytomis 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“ bei kituose VSAFAS.

Atidėjiniai

Atidėjins – įsipareigojimas, kurio galutinės įvykdymo sumos arba įvykdymo laiko negalima tiksliai nustatyti, tačiau galima patikimai įvertinti.

Atidėjiniai pripažįstami ir registruojami, kai atitinka visus šiuos pripažinimo kriterijus:

1. turimas įsipareigojimas (teisinė prievolė arba neatšaukiamasis pasižadėjimas) dėl buvusiojo įvykio;
2. tikimybė, kad įsipareigojimą reikės padengti turtu, yra didesnė už tikimybę, kad nereikės;
3. įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta.

Paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną atidėjiniai peržiūrimi ir jų vertė koreguojama, atsižvelgiant į naujus įvykius ir aplinkybes. Jei paaiškėja, kad įsipareigojimų turtu dengti nereikės ar atidėjinio suma sumažėjo, atidėjiniai panaikinami arba sumažinami, mažinant finansinės būklės ataskaitos straipsnių „Ilgalaikiai atidėjiniai“ arba „Ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis ir trumpalaikiai atidėjiniai“ sumas.

Ilgalaikiai atidėjiniai diskontuojami iki dabartinės jų vertės. Atidėjins naudojamas tik tam tikslui, kuriam buvo sudarytas.

Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos

Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos priskiriamos prie valstybės pagrindinės veiklos. Šios pajamos atskirtos nuo kitų pajamų ir apima tik Lietuvos Respublikos teisės aktuose reglamentuotų mokesčių ir susijusių pervestinių lėšų pajamas, kurios atsispindi mokesčių ir išteklių fondų apskaitoje. Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos pripažįstamos pagal kaupimo principą, atsiradus mokesčio ir (arba) socialinės įmokos prievolei nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

Taikant kaupimo principą ir pagal atitinkamo mokesčio įstatymą atsiradus mokesčio prievolei, mokesčių administratorius kartu su gauta arba gautina suma ir mokesčių pajamomis, jei tai nustatyta teisės aktuose, registruoja negrąžintinai pervestinas pajamas į biudžetus (įskaitant valstybės socialinės apsaugos fondus), t. y. mokesčių pajamos mažinamos negrąžintinai pervestinių į biudžetus pajamų suma. Taip pat, jei taip nustatyta socialines įmokas reglamentuojančiuose teisės aktuose, atsiradus socialinės įmokos prievolei, valstybės socialinės apsaugos fondo ir kito išteklių fondo apskaitoje kartu su gauta arba gautina suma ir socialinių įmokų pajamomis registruojamos negrąžintinai pervestinos pajamos. Negrąžintinai pervestinos pajamų sumos pripažįstamos šių fondų pajamomis pagal mokesčių fondų ir išteklių fondų, kurie pripažino mokesčius ir (arba) socialines įmokas pajamomis ir negrąžintinai pervestinių pajamų sumomis, pateiktą informaciją

Praėjusių ataskaitinių laikotarpių mokesčių ir socialinių įmokų pajamų perskaičiavimas dėl atsiradusių naujų ar pasikeitusių aplinkybių, tarp jų ir kai mokesčių mokėtojai arba mokesčių administratorius patikslina praėjusių laikotarpių mokesčių deklaracijas ir ataskaitas, įtraukiamas į to laikotarpio, kai atliekamas patikslinimas, pajamas.

Mokesčių ir socialinių įmokų pajamų ir jų surinkimo, administravimo sąnaudų tarpusavio užskaita neatliekama.

Kitos pajamos

Pajamos rodomos valstybės finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

Kitos valstybės pajamos yra skirstomos į pagrindinės veiklos kitas pajamas ir kitos veiklos pajamas. Prie pagrindinės veiklos pajamų priskiriamos:

1. rinkliavų, kurias reglamentuoja Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymas, pajamos;
2. Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 13 straipsnyje nurodytos mokesčių pajamos: konsulinio mokesčio, žyminio mokesčio ir mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą;
3. pajamos už paslaugų teikimą, jei toks paslaugų teikimas gali būti priskirtas prie viešojo sektoriaus subjekto pagrindinės veiklos;
4. įmokų, mokamų pagal Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymą į šiame įstatyme nurodytus Indėlių draudimo, Įsipareigojimų investuotojams draudimo ir Pertvarkymo fondus, pajamos;
5. kitos pagal 3-įją VSAFAS prie pagrindinės veiklos pajamų priskiriamos pajamos.

Prie kitos veiklos pajamų priskiriamos:

1. pajamos už paslaugų teikimą, jei toks paslaugų teikimas negali būti priskirtas prie pagrindinės veiklos, įskaitant pajamas pagal veiklos nuomos sutarti, kiek tai neprieštarauja 19-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ nuostatomis;
2. pajamos iš viešojo sektoriaus subjekto turto (pavyzdžiui, pagamintos produkcijos, atsargų, skirtų parduoti, nematerialiojo, ilgalaikio materialiojo ir biologinio turto, skirtu parduoti) pardavimo;
3. baudų už administracinius teisės pažeidimus, kuriuos reglamentuoja Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksas ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai dėl administracinių teisės pažeidimų (toliau – administracinės baudos), ir kitos pajamos iš baudų;
4. kitos 3-iajame VSAFAS nurodytos pajamos.

Valstybės pajamų iš administracinių baudų ir netesybų pripažinimas:

1. iš administracinių baudų – tą ataskaitinį laikotarpį, kurį administracinė bauda pagal teisės aktus laikoma paskirta ir, jei to reikalauja Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų registro įstatymas, informacija apie baudą Administracinių teisės pažeidimų registro nuostatų nustatyta tvarka įvesta į Administracinių teisės pažeidimų registrą;
2. iš netesybų – jei iki prievolės įvykdymo momento labiau tikėtina, kad pinigai nebus gauti, arba akivaizdu, kad skolos išieškojimo išlaidos viršys apskaičiuotą gautiną sumą, pajamos pripažįstamos tik tada, kai gaunami pinigai; jei prievolės įvykdymas yra labiau tikėtinas negu neįvykdymas, pajamos ir susijusios gautinos sumos pripažįstamos tada, kai skolininkui atsiranda prievolė sumokėti šias sumas.

Sąnaudos

Valstybės sąnaudos pripažįstamos ir registruojamos apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo padarytos – kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Veiklos rezultatų ataskaitoje sąnaudos grupuojamos pagal tai, kokią veiklą vykdant jos buvo padarytos. Sąnaudų grupės pagal veiklos rūšis: pagrindinės veiklos sąnaudos, kitos veiklos sąnaudos ir finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos. Sąnaudų grupavimas nepriklauso nuo to, iš kokių finansavimo šaltinių ar kokių pajamų jos apmokamos.

Valstybės veiklos rezultatų ataskaitoje rodomos pagrindinės veiklos sąnaudos sugrupuotos pagal pagrindines valstybės funkcijas:

1. bendrų valstybės paslaugų;
2. gynybos;
3. viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos;
4. ekonomikos sektoriaus;

5. aplinkos apsaugos;
6. būsto ir komunalinio ūkio;
7. sveikatos apsaugos;
8. susijusios su poilsiu, kultūra ir religija;
9. švietimo;
10. socialinės apsaugos.

Šiame ataskaitų rinkinyje prie kitos veiklos sąnaudų priskiriama:

1. nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto ir nematerialiojo turto perleidimo;
2. sąnaudos, susijusios su atsitiktiniu turto pardavimu;

3. sąnaudos, susijusios su pajamų, rodomų kitos veiklos pajamų straipsnyje, uždirbimu, tarp jų sąnaudos, susijusios su komercine veikla (turto nuoma, paslaugų teikimas ir pan.). Prie tokių sąnaudų priskiriamos šioms paslaugoms teikti naudojamo ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudos (jei ilgalaikio materialiojo turto vienetas naudojamas tik nepagrindinei veiklai), komunalinių paslaugų sąnaudos, darbo užmokestis ir kitos sąnaudos, susijusios su kita veikla, ir pan.

Prie finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų priskiriama:

1. nuostoliai dėl valiutų kursų pasikeitimo;
2. delspinigiai ir baudos už pavėluotus atsiskaitymus;
3. palūkanų sąnaudos už paskolas ir kitus skolinius įsipareigojimus;
4. finansinio turto perleidimo ir perkainojimo nuostoliai;
5. kitos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos;
6. prestižo, investicijų į asocijuotuosius, konsoliduojamus ir kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus nuvertėjimas.

Prie sąnaudų taip pat priskiriami ir nuostoliai dėl nuosavybės metodo taikymo bei sąnaudos dėl apskaitos politikos keitimo esminio klaidų taisymo poveikio ankstesniems ataskaitiniams laikotarpiams.

Segmentai

Sąnaudos ir pinigų srautai prie veiklos segmentų priskiriami pagal tai, kokioms valstybės funkcijoms vykdyti skiriami ir naudojami ištekliai. Prie tam tikro segmento priskirtas sąnaudas ir pinigų srautus sudaro sumos, kurios tiesiogiai priskiriamos prie segmento, ir sumos, kurios gali būti netiesiogiai, tačiau pagrįstai priskiriamos prie segmento. Jei sąnaudų ir pinigų srautų priskyrimo prie konkretaus segmento pagrindas yra neaiškus, šios sumos priskiriamos prie didžiausią valstybės veiklos dalį apimančio segmento. Šiame ataskaitų rinkinyje informacija pagal segmentus teikiama apie pagrindinės veiklos sąnaudas ir pinigų srautus.

Operacijos užsienio valiuta

Valiutos kurso ir valiutos keitimo kurso skirtumas, susidaręs keičiant (perkant ar parduodant) valiutą, laikomas banko paslauga ir registruojamas kaip valstybės pagrindinės veiklos kitos sąnaudos.

Pajamos ir sąnaudos, atsirandančios dėl valiutos kurso pokyčių, priskiriamos prie finansinės ir investicinės veiklos. Šiame ataskaitų rinkinyje parodytas tik perskaičiavimo dėl valiutos kursų pokyčių rezultatas.

Mažumos dalis

Mažumos dalis vertinama rengiant viešojo sektoriaus subjektų grupės finansines ataskaitas ir jos balansinė vertė apskaičiuojama taip:

1. kai konsoliduojamasis subjektas yra viešoji įstaiga ir kitas (-i) jos dalyvis (-iai) yra ne viešojo sektoriaus subjektas (-ai) – mažumos dalis lygi šio (šių) dalyvio (-ių) įnašų į konsoliduojamąjį subjektą įsigijimo savikainai;
2. kai konsoliduojamasis subjektas yra viešoji įstaiga ir kitas (-i) jos dalyvis (-iai) yra viešojo sektoriaus subjektų grupei nepriklausantis (-ys) viešojo sektoriaus subjektas (-ai) – mažumos dalis lygi

konsoliduojamojo viešojo sektoriaus subjekto nuosavo kapitalo daliai, kuri yra proporcinga šio (šių) dalyvio (-ių) įnašams į konsoliduojamąjį subjektą;

3. kai konsoliduojamasis subjektas yra bendrovė ir kitas (-i) jos dalyvis (-iai) yra viešojo sektoriaus subjektų grupei nepriklausantis (-ys) viešojo sektoriaus subjektas (-ai) – mažumos dalis lygi šiam (šiems) dalyviui (-iams) tenkančiai konsoliduojamojo subjekto nuosavo kapitalo daliai, kurią sudaro:

3.1. mažumos dalis investicijų į konsoliduojamąjį subjektą įsigijimo dieną, apskaičiuota pagal 14-ojo VSAFAS nuostatus;

3.2. mažumos daliai tenkanti grynojo turto pokyčio dalis nuo investicijų į konsoliduojamąjį subjektą įsigijimo dienos iki ataskaitinio laikotarpio paskutinės dienos.

Prie viešojo sektoriaus subjektų grupės nepriklausantiems dalininkams, įskaitant ir viešojo sektoriaus subjektus, tenkanti konsoliduojamo subjekto grynojo turto dalis rodoma atskirame konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos mažumos dalies straipsnyje ir nepriskiriama nei prie grynojo turto, nei prie įsipareigojimų.

Prie viešojo sektoriaus subjektų grupės nepriklausantiems dalininkams tenkanti konsoliduojamo subjekto ataskaitinio laikotarpio grynojo perviršio ar deficito dalis veiklos rezultatų ataskaitoje išskiriama ir rodoma mažumos daliai tenkančios grynojo perviršio ar deficito dalies straipsnyje.

Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Valstybės kontroliuojamo viešojo sektoriaus subjekto neapibrėžtieji įsipareigojimai – tai dėl praėjusių ataskaitinių laikotarpių įvykių galintys atsirasti įsipareigojimai, kurių buvimą ar nebuvimą patvirtina vienas ar daugiau viešojo sektoriaus subjekto nevisiškai kontroliuojamų neapibrėžtųjų būsimųjų įvykių, arba dėl buvusiųjų įvykių atsiradę dabartiniai įsipareigojimai, kurie apskaitoje nepripažįstami, nes nėra tikimybės, kad juos reikės dengti turtu arba jų suma negali būti patikimai nustatyta.

Informacija apie neapibrėžtuosius įsipareigojimus peržiūrima kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną. Kai tikimybė, kad neapibrėžtasis įsipareigojimas turės būti padengtas turtu, tampa didesnė nei tikimybė, kad šito pavyks išvengti, pripažįstamas ir apskaitoje registruojamas atidėjinys tą ataskaitinį laikotarpį, kuriuo ši tikimybė pasikeičia.

Perėjimas nuo anksčiau taikytos apskaitos politikos prie VSAFAS ir klaidų taisymas

Ataskaitinį laikotarpį naujai priskirti prie valstybės viešojo sektoriaus subjektų grupės valstybės kontroliuojami viešojo sektoriaus subjektai nuo sausio 1 d. turi taikyti VSAFAS reikalavimus sąskaitų, naudotų iki tapimo valstybės kontroliuojamu viešojo sektoriaus subjektu dienos, kuri laikoma perėjimo prie VSAFAS diena, likučiams. Turi būti pripažintas ir registruotas visas turtas ir įsipareigojimai, kuriuos pripažinti reikalaujama pagal VSAFAS ir kurie nebuvo pripažinti iki perėjimo prie VSAFAS dienos. Turtas ir įsipareigojimai, kurių neleidžia pripažinti VSAFAS, neturi būti pripažintas. Visas turtas ir įsipareigojimai perėjimo prie VSAFAS dieną turi būti įvertinti pagal VSAFAS reikalavimus.

Pastebėtos praėjusių ataskaitinių laikotarpių esminės ir neesminės klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio viešojo sektoriaus subjektų finansinėse ataskaitose iki jų patvirtinimo Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje dienos. Jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo registruota klaidinga informacija, ir rodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija. Jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir rodomas veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje „Apskaitos politikos keitimo ir esminių klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama.

Apskaitos politikos keitimas

Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose rodomas taikant retrospektyvinį būdą, t. y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji visada būtų buvusi naudojama, todėl pakeista apskaitos politika yra pritaikoma ūkinėms operacijoms nuo jų atsiradimo. Poveikis, kurį daro apskaitos politikos keitimas

einamojo ataskaitinio laikotarpio informacijai ir darytų ankstesnių ataskaitinių laikotarpių informacijai, registruojamas apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį apskaitos politika pakeičiama, ir rodomas einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio informacija finansinėse ataskaitose pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nėra koreguojama.

Koncesijos ir valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartys

Informacijoje apie koncesijas ir valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartis pateikiamos tos ūkinės operacijos, kurios susijusios su partnerystės sutartimis, pagal kurias investuojama į turtą, kuris, pasibaigus sutarties terminui, toliau priklausys viešojo sektoriaus subjektui, kai pagal teisės aktus ir (arba) viešojo administravimo subjektų nustatytus reikalavimus, ir (arba) partnerystės sutartyse, ir (arba) kituose dokumentuose nustatyta, kokias, kam ir už kokią atlyginimą privatus subjektas turi teikti viešąsias paslaugas ir (arba) teikti paslaugas ir vykdyti darbus vykdydamas ekonominę veiklą.

Pirminio pripažinimo viešojo sektoriaus subjekto apskaitoje metu turtas vertinamas tikrąja verte, išskyrus valstybės ar savivaldybės turtą, viešojo sektoriaus subjekto valdytą iki partnerystės sutarties sudarymo, o po pirminio pripažinimo viešojo sektoriaus subjekto apskaitoje pripažintas turtas vertinamas ir rodomas pagal 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatas.

Kai viešojo sektoriaus subjektas apskaitoje pripažįsta turtą pagal partnerystės sutartis, taip pat privalo pripažinti ir įsipareigojimus, išskyrus atvejį, kai viešojo sektoriaus subjektas valdė valstybės turtą iki partnerystės sutarties sudarymo.

Įsipareigojimai, apskaitoje pripažinti pirminio pripažinimo metu, turi būti įvertinami ta pačia suma kaip turtas, koreguojant bet kokių papildomų viešojo sektoriaus subjekto atsiskaitymų privačiam subjektui vertę. Įsipareigojimai apskaitoje pripažįstami iki partnerystės sutarties galiojimo pabaigos. Tais atvejais, kai viešojo sektoriaus subjektas apskaitoje pripažįsta turtą, gautą iš privataus subjekto, viešojo sektoriaus subjektas privačiam subjektui gali atsilyginti taikydamas finansinių įsipareigojimų metodą arba teisės suteikimo metodą arba derindamas abu šiuos būdus.

III.PASTABOS

1. Nematerialusis turtas

Nematerialiojo turto balansinės vertės pagal turto grupes pasikeitimas per 2023 m. pateiktas aiškinamojo rašto 1 priede.

1 lentelė. Nematerialiojo turto balansinės vertės pokyčiai (tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
Plėtros darbai	2	0	2	100%
Programinė įranga ir jos licencijos	119 948	90 823	29 125	32%
Patentai, autorių ir kitos licencijos	4 655	4 220	435	10%
Nematerialiosios vertybės	959	923	36	4%
Kitas nematerialusis turtas	11 638	7 382	4 257	58%
Nebaigti projektai	47 580	38 537	9 043	23%
Išankstiniai apmokėjimai	4 867	9 337	(4 470)	(48%)
Iš viso	189 649	151 222	38 427	25%

2023 m. nematerialiojo turto buvo įsigyta už 98 691 tūkst. Eur (2022 m. – 70 858 tūkst. Eur). 50 proc. viso įsigyto nematerialiojo turto sudarė programinė įranga ir jos licencijos. Daugiausiai programinės įrangos ir jos licencijų įsigijo Informacinės visuomenės plėtros komitetas – už 9 838 tūkst. Eur.

Amortizuojamo nematerialiojo turto sukaupta amortizacijos suma sudarė 81 proc. šio turto įsigijimo savikainos. Nematerialiojo turto, kuris yra visiškai amortizuotas, tačiau vis dar naudojamas veikloje, įsigijimo savikaina sudarė 354 344 tūkst. Eur (2022 m. – 321 473 tūkst. Eur), iš jų daugiausiai savo veikloje naudojo Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (46 685 tūkst. Eur) ir Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (25 038 tūkst. Eur).

Neriboto tarnavimo laiko nematerialiajam turtui priskiriami plėtros darbai, nematerialiosios vertybės (literatūros, mokslo ir meno kūriniai), kurių naudingo tarnavimo laikas sutartimi neribojamas. Viešojo sektoriaus subjektai nematerialiojo turto neribotą naudingo tarnavimo laiką nustato remiantis Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo ir 13-ojo VSAFAS „Nematerialusis turtas“ nuostatomis. Šio turto balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 961 tūkst. Eur, t. y. 38 tūkst. Eur daugiau nei 2022 m. Daugiausiai tokio turto turėjo Lietuvos nacionalinis kultūros centras, kurio registruotų apskaitoje meno kūrinių (filmų) vertė siekė 158 tūkst. Eur, ir Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos – nematerialiųjų vertybių, kurių autorinės teisės priklauso departamentui, vertė buvo 133 tūkst. Eur.

Per ataskaitinį laikotarpį apskaičiuotos sąnaudos už teisę naudotis programine įranga ir licencijomis buvo 4 597 tūkst. Eur, kurių 555 tūkst. Eur buvo registruota Informacinės visuomenės plėtros komiteto ir 534 tūkst. Eur Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos apskaitoje. Apskaičiuotos sąnaudos nematerialiųjų vertybių tvarkymui ir apsaugai sudarė 127 tūkst. Eur.

Pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis įsigytos programinės įrangos ir jos licencijų, kurių finansinės nuomos (lizingo) sutarties laikotarpis nėra pasibaigęs, likutinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d. buvo 788 tūkst. Eur (2022 m. – 1 048 tūkst. Eur). Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos, pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis įsigytos programinės įrangos ir jos licencijų, kurių finansinės nuomos (lizingo) sutarties laikotarpis nėra pasibaigęs, likutinė vertė buvo 366 tūkst. Eur, o VŠĮ "Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija" – 422 tūkst. Eur.

Pagal panaudos sutartis gauto nematerialiojo turto vertė, nurodyta sutartyje, paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną buvo 907 tūkst. Eur (2022m. – 420 tūkst. Eur). 99,9 proc. vertės sudarė pagal panaudos

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

sutartis gauta programinė įranga ir jos licencijos, iš kurių 705 tūkst. Eur registruota VšĮ Klaipėdos universiteto liginė apskaitoje.

2023 m. gruodžio 31 d. valstybės informacinių sistemų ir registrų valdytojų duomenimis 42 valstybės informacinės sistemos ar registrai buvo registruoti ne valdytojų apskaitoje. Dėl šios priežasties valstybės metinių finansinių ataskaitų rinkinyje balansinė šio turto (valstybės informacinių sistemų ar registrų programinės įrangos ir jos licencijų) vertė yra nurodyta 5 201 tūkst. Eur mažesnė.

2. Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikio materialiojo turto, vertinamo įsigijimo savikaina ir tikrąja verte, balansinės vertės pagal turto grupės pasikeitimas per 2023 m. pateiktas aiškinamojo rašto 2 ir 3 prieduose.

2 lentelė. Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pokyčiai (tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
Pastatai	2 260 231	2 157 464	102 767	5%
Infrastruktūros statiniai	3 151 543	3 117 984	33 559	1%
Kiti statiniai	251 197	244 836	6 361	3%
Mašinos ir įrenginiai	1 637 567	1 304 802	332 764	26%
Transporto priemonės	389 461	309 962	79 499	26%
Baldai, biuro įranga ir kitas ilgalaikis materialusis turtas	566 443	486 314	80 129	16%
Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai	2 480 967	1 803 291	677 675	38%
Iš viso	10 737 409	9 424 654	1 312 756	14%

Nebaigtos statybos ir išankstinių mokėjimų pokytyje didžiausią vertę sudarė nebaigtos statybos vertė (490 489 tūkst. Eur). 37 proc. arba 252 458 tūkst. Eur nebaigtos statybos vertės padidėjimo buvo registruotas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijoje. Mašinų ir įrenginių balansinės vertės pasikeitimo 58 proc. arba 193 911 tūkst. Eur buvo registruota Lietuvos kariuomenės apskaitoje.

Ilgalaikio materialiojo turto, vertinamo įsigijimo savikaina, sukaupta nusidėvėjimo suma ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 45 proc. šio turto įsigijimo savikainos.

3 lentelė. Ilgalaikio materialiojo turto, vertinamo tikrąja verte, balansinės vertės pokyčiai (tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
Laisva valstybinė žemė	20 650 493	17 859 594	2 790 899	16%
Žemės sklypai (valstybinė žemė)	9 262 415	7 963 922	1 298 493	16%
Nekilnojamosios kultūros vertybės	584 633	502 214	82 420	16%
Kilnojamosios kultūros vertybės	561 750	539 357	22 393	4%
Kitos vertybės	3 964	3 610	354	10%
Iš viso	31 063 255	26 868 696	4 194 559	16%

Žemės balansinė vertė, kuri nustatyta vidutine rinkos verte, ataskaitinių metų pabaigoje sudarė 29 912 908 tūkst. Eur. Ženklių žemės vertės pokytį lėmė Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT), kuri įgyvendina valstybės politiką žemės tvarkymo, naudojimo ir administravimo srityje, apskaitoje registruotos žemės tikrosios vertės padidėjimas 4 103 496 tūkst. Eur. 2023 m. gruodžio 31 d. NŽT apskaitoje buvo registruota beveik 97 proc. valstybės valdomos žemės: 20 615 925 tūkst. Eur vertės laisvos valstybinės žemės, t. y. nesuformuotos ir Nekilnojamojo turto registre neregistruotos, ir 8 288 938 tūkst. Eur vertės patikėjimo teise valdomų žemės sklypų.

Sutarčių, pasirašytų dėl ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo ateityje, bendroji vertė buvo 1 027 741 tūkst. Eur (2022 m. – 81 proc. mažiau).

Ilgalaikio materialiojo turto, naudojamo pagal finansinę nuomą (lizingą), balansinė vertė 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė 1 536 tūkst. Eur (2022 m. – 4 025 tūkst. Eur), iš jų didžiausią dalį sudarė transporto priemonės – 94 proc. Ilgalaikio materialiojo turto, išnuomoto veiklos nuoma, balansinė vertė buvo 2 896 tūkst. Eur (2022 m. – 2 286 tūkst. Eur). Paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną pagal panaudos sutartis

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

gauto ilgalaikio materialiojo turto vertė siekė 111 233 tūkst. Eur, iš kurių 39 proc. sudarė pastatai, o pagal panaudos sutartis perduoto ilgalaikio materialiojo turto – 1 444 528 tūkst. Eur, iš kurių 98 proc. sudarė žemė.

3. Finansinis turtas

Ilgalaikio finansinio turto sudėtyje didžiausią dalį (74 proc.) sudarė investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus ir asocijuotuosius subjektus. Šios investicijos padidėjo 650 630 tūkst. Eur. Didžiausią dalį sudarė Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos investicijų į akcines bendroves padidėjimas – 372 527 tūkst. Eur.

Po vienerių metų gautinos sumos beveik nepakito. Didžiausią jų dalį laikorpio pabaigoje sudarė Valstybės išdo apskaitytos gautinos sumos iš Europos sąjungos, susijusios su Ignalinos programos lėšomis – 700 902 tūkst. Eur (2022 m. – 700 013 tūkst. Eur).

4 lentelė. Ilgalaikio finansinio turto pokyčiai (tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius	7 716 194	7 063 865	652 329	9%
Investicijos į kontroliuojamus viešojo sektoriaus subjektus			-	-
Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus ir asocijuotuosius subjektus	7 257 875	6 607 245	650 630	10%
Investicijos į kitus subjektus	458 319	456 620	1 699	0
Investicijos į ne nuosavybės vertybinius popierius	109 277	110 308	(1 030)	(1%)
Investicijos į iki išpirkimo laikomą finansinį Turtą	99 327	100 285	(958)	(1%)
Investicijos į parduoti laikomą finansinį turtą	9 951	10 023	(72)	(1%)
Po vienerių metų gautinos sumos	1 850 169	1 879 960	(29 791)	(2%)
Ilgalaikiai terminuotieji indėliai	303	3	300	(10 791%)
Kitas ilgalaikis finansinis turtas	114 125	98 182	15 943	16%
Išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį finansinį turtą	25 735	26 962	(1 227)	(5%)
Iš viso	9 815 804	9 179 281	636 523	7%

Kontroliuojamų akcinių ir uždarytų akcinių bendrovių ir valstybės įmonių jungtinės finansinės būklės ataskaitos (balansai) pateikti aiškinamojo rašto 4–5 prieduose. Jungtinės finansinės būklės ataskaitos (balansai) sudaromi sumuojant visų kontroliuojamų subjektų finansinės būklės ataskaitas (balanso) finansines eilutes. Tam tikras bendrovės valstybė valdo ne 100 proc. (pvz., AB „Klaipėdos nafta“ valdoma 72 proc.), todėl finansiniame turte parodyta tik valstybei tenkanti dalis, o jungtinėje finansinės būklės ataskaitoje parodyta 100 proc. įmonių kapitalo.

Lietuvos banko nuosavas kapitalas nėra atvaizduotas valstybės konsoliduotajame finansiniame turte, tačiau Lietuvos banko balansas už metus, pasibaigusius 2023 m. gruodžio 31 d., 2023 m. pelno (nuostolių) ataskaita ir aiškinamasis raštas pateikiami prie šio aiškinamojo rašto. Šiame ataskaitų rinkinyje į veiklos rezultatų ataskaitos finansinės ir investicinės veiklos rezultatą įtraukta pelno įmoka, kurią Lietuvos bankas moka į valstybės biudžetą. Lietuvos banko įstatyme nustatyta, kad Lietuvos banko pelno įmoka į valstybės biudžetą neturi viršyti sumos, kuri lygi 70 proc. apskaičiuoto paskutinių trejų pasibaigusius finansinių metų Lietuvos banko pelno (nuostolio) vidurkio.

Išankstinius mokėjimus už ilgalaikį finansinį turtą sudaro valstybės įmonių įsipareigojimų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (nepriimtas sprendimas dėl kapitalo didinimo) ir išankstiniai mokėjimai už akcinių bendrovių įstatinį kapitalą.

Investicijų į kitus subjektus vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 458 319 tūkst. Eur, iš jų 458 290 tūkst. Eur Lietuvos Respublikos finansų ministerijos patikėjimo teise valdomas kapitalas tarptautinėse finansų institucijose ir investicija į Lietuvos centrinę kredito uniją.

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Investicijų į kitus subjektus, kurios priskiriamos prie parduoti laikomo finansinio turto, ir turto iš išvestinių finansinių priemonių, pokyčiai pateikti šio aiškinamojo rašto 6 priede.

Trumpalaikės investicijos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo 43 proc. mažesnės nei 2022 m. ir sudarė 326 382 tūkst. Eur. (2022 m. – 568 514 tūkst. Eur.). Tam didžiausią įtaką turėjo sumažėję trumpalaikiai terminuoti indėliai, kurie ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudarė 324 824 tūkst. Eur (2022 m. – 477 844 tūkst. Eur).

Šiuo ataskaitiniu laikotarpiu naujų išvestinių finansinių priemonių sandorių, taikomų Valstybės išdo veikloje, sudaryta nebuvo. Išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė apskaičiuota taikant diskontuotų pinigų srautų metodą, diskontavimui taikant rinkos palūkanų normų derinius.

Iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto ir suteiktų paskolų pokyčiai pateikti šio aiškinamojo rašto 7 priede.

2023 m. pabaigoje viešojo sektoriaus subjektų – valstybės išteklių fondų – užsienio valstybių ir Lietuvos valstybės valdomų įmonių vertybinių popierių (ilgalaikių ir trumpalaikių) likutinė vertė laikotarpio pabaigai sumažėjo 45 proc. ir sudarė 110 435 tūkst. Eur (2022 m. – 200 977 tūkst. Eur), nes buvo išpirkti trumpalaikiai vertybiniai popieriai. Didžiąją dalį likutinės vertės sudaro UAB „Investicijų ir verslo garantijų“ (INVEGA) fondo turimi vertybiniai popieriai – 78 792 tūkst. Eur.

Suteiktų paskolų suma per ataskaitinį reikšmingai nepakito ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 800 114 tūkst. Eur (2022 m. – 796 568 tūkst. Eur).

Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektams finansuoti ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo suteikta paskolų už 234 203 tūkst. Eur, Investicijų ir verslo garantijų fondo suteiktų paskolų likutis smulkaus ir vidutinio verslo subjektams buvo 192 108 tūkst. Eur, Žemės ūkio fondo suteiktų paskolų likutis – 126 539 tūkst. Eur.

Likusias suteiktas paskolas sudarė valstybės paskolos studentams, kitos iš Europos investicijų banko lėšų perskolintos paskolos savivaldybėms, valstybės ir savivaldybių įmonėms, valstybės ar savivaldybių kontroliuojamoms akcinėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms, kurios skirtos kartu su Europos Sąjunga finansuoti projektus transporto, energetikos, aplinkosaugos, inovacijų ir kitose srityse.

5 lentelė. Po vienerių metų gautinos sumos pagal grąžinimo laikotarpius ir jų einamųjų metų dalis (tūkst. Eur)

Gražinimo terminas	Įsigijimo savikaina	Balansinė vertė
Suteiktų paskolų	814 179	789 880
Per vienerius metus*	90 484	82 577
Nuo vienerių iki penkerių metų	380 746	370 122
Po penkerių metų	342 949	337 181
Kitų ilgalaikių gautinų sumų	1 204 977	1 150 451
Per vienerius metus*	7 984	7 586
Nuo vienerių iki penkerių metų	887 217	887 065
Po penkerių metų	309 777	255 801
Iš viso	2 019 157	1 940 331

* Nurodoma einamųjų metų dalis

Skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir balansinės vertės susidaro dėl į apskaitą įtrauktų nuvertėjimo nuostolių arba ilgalaikių gautinų sumų ir paskolų diskontavimo (įvertinimo amortizuota savikaina).

4. Mineraliniai ištekliai

6 lentelė. Mineralinių išteklių, įvertintų mokesčių už gamtos išteklius pajamų dabartine verte, pokyčiai (tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
Likutis ataskaitinio laikotarpio pradžioje	1 066 920	2 327 949	(1 261 029)	(54%)
Mineralinių išteklių padidėjimas dėl:	828 632	318 097	510 535	160%
naujai išžvalgytų išteklių	13 047	6 849	6 198	91%
kitų priežasčių	815 585	311 248	504 337	162%
Mineralinių išteklių sumažėjimas dėl:	(461 322)	(1 579 127)	1 117 804	(71%)
sunaudojimo	(7 857)	(7 527)	(330)	4%
kitų priežasčių	(453 465)	(1 571 600)	1 118 134	(71%)
Likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	1 434 229	1 066 920	367 310	34%

Praėjusio ataskaitinį laikotarpio mineralinių išteklių sumažėjimo dėl kitų priežasčių eilutėje parodytas pasikeitimas dėl 2022 m. valstybės finansinėse ataskaitose patikslinto mineralinių išteklių verčių skaičiavimo:

- buvo patikslintos diskonto normos. Išaugusi diskonto norma (2022 m. dabartinei vertei skaičiuoti ji buvo nuo 3,4152 proc. iki 3,7940 proc, o 2021 m. – 0,88 proc.) lėmė reikšmingą mineralinių išteklių vertės sumažėjimą;
- atsivėlgiant į tai, kad mokesčio už gamtos išteklius tarifas indeksuojamas, patikslinti prognozuojami iš mokesčio gautini pinigų srautai (plačiau apskaitos politikoje);
- vertinant atsinaujinančius gamtos išteklius (mineralinį vandenį ir paviršinį vandenį) į jų vertę įtraukta tęstinumo vertė, tačiau ji neįtraukta skaičiuojant sąlyginę atsinaujinančio ištekliaus 1 m³ vertę.

2023 m. sąlyginės mineralinių išteklių vieneto vertės nesikeitė ir išliko tokios pačios kaip buvo nustatytos 2022 m. valstybės finansinėse ataskaitose. Mineraliniai ištekliai 2023 m. padidėjo dėl naujai išžvalgytų išteklių bei dėl patikslintų jau esančių telkinių žvalgybinių duomenų, o sumažėjimą lėmė išteklių sunaudojimas ir susidarę nuostoliai eksploatuojant mineralinius išteklius bei dėl nepasitvirtinusių išteklių.

Informacija apie ataskaitinio laikotarpio pabaigoje registruotus mineralinius išteklius pagal jų rūšį pateikta 17 priede.

5. Biologinis turtas

Biologinio turto vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį pateiktas šio aiškinamojo rašto 8 priede. Didžiausią biologinio turto dalį (99,7 proc.) sudarė medynai – 2 468 516 tūkst. Eur (2022 m. – 2 519 557 tūkst. Eur). Biologinio turto vertė per 2023 m. sumažėjo 51 107 tūkst. eurų.

99 proc. arba 2 440 259 tūkst. Eur vertės miško medynų buvo registruota Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos apskaitoje ir ši vertė 2023 m. sumažėjo 57 914 tūkst. Eur.

Visi miškai buvo suformuotuose ir Nekilnojamojo turto registre įregistruotuose žemės sklypuose, kurių bendras plotas 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė 1 121 tūkst. ha (2022 m. – 1 114 tūkst. ha).

6. Atsargos

7 lentelė. Atsargų vertės pokyčiai (tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
Strateginės ir neliečiamosios atsargos	151 594	139 125	12 469	9%
Medžiagos, žaliavos ir ūkinis inventorių	862 037	816 274	45 763	6%
Nebaigta gaminti produkcija ir nebaigtos vykdyti sutartys	1 110	1 333	(223)	(17%)
Pagaminta produkcija ir atsargos, skirtos parduoti	7 476	7 992	(517)	(6%)
Ilgalaikis materialusis ir biologinis turtas, skirtas parduoti	4 335	4 493	(158)	(4%)
Iš viso	1 026 552	969 218	57 335	6%

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Ataskaitinį laikotarpį įsigyta atsargų už 791 717 tūkst. Eur (2022 m. – 785 669 tūkst. Eur). 92 proc. visų įsigijimų sudarė medžiagos, žaliavos ir ūkinis inventorių.

Atsargų įsigijimo savikaina dėl pardavimo, perleidimo, sunaudojimo savo veikloje ir kitų nurašymų sumažėjo 761 712 tūkst. Eur (2022 m. – 665 662 tūkst. Eur).

Į ilgalaikio materialiojo ir biologinio turto, skirto parduoti, grupę perkelta turto balansinė vertė buvo 1 591 tūkst. Eur, iš kurios biologinio turto (gyvulių, auginamų pardavimui) už 286 tūkst. Eur perkelta VDU Žemės ūkio akademijos mokomasis ūkio apskaitoje ir už 256 tūkst. Eur VŠĮ "LSMU Baisogalos gyvulininkystės centras" apskaitoje. VŠĮ „Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija“ nereikalingo ar visiškai nudėvėto ilgalaikio materialiojo turto į atsargas pardavimui perkėlė už 256 tūkst. Eur. Ilgalaikio materialiojo ir biologinio turto, skirto parduoti, 2023 m. pardavimo savikaina sudarė 11 166 tūkst. Eur. Pardavimo pelnas buvo 2 852 tūkst. Eur. Didžiausias pelnas buvo gautas pardavus pastatus – 1 574 tūkst. Eur, iš kurių 1 483 tūkst. Eur pelno registravo Mykolo Romerio universitetas.

7. Išankstiniai apmokėjimai

8 lentelė. Išankstinių apmokėjimų pokyčiai (tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
Išankstinių apmokėjimų įsigijimo savikaina	1 327 743	1 042 777	284 966	27%
Išankstiniai apmokėjimai tiekėjams	836 240	588 075	248 165	42%
Išankstiniai apmokėjimai viešojo sektoriaus subjektams pavedimams vykdyti	74 640	35 397	39 243	111%
Išankstiniai mokesčių mokėjimai	-	-	-	-
Išankstiniai mokėjimai Europos Sąjungai	-	-	-	-
Išankstiniai apmokėjimai darbuotojams	1 846	1 824	22	1%
Kiti išankstiniai apmokėjimai	10 492	11 262	(770)	(7%)
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ne viešojo sektoriaus subjektų pavedimams vykdyti	347 504	369 786	(22 282)	(6%)
Kitos ateinančių laikotarpių sąnaudos	57 021	36 433	20 588	57%
Išankstinių apmokėjimų nuvertėjimas	(573)	(562)	(11)	2%
Išankstinių apmokėjimų balansinė vertė	1 327 170	1 042 215	284 955	27%

Išankstinių apmokėjimų pokytį nulėmė:

- 248 165 tūkst. Eur arba 42 proc. padidėję išankstiniai apmokėjimai tiekėjams. Didžiausią įtaką pokyčiui turėjo išaugusios Lietuvos kariuomenės sumos dėl išankstinių mokėjimų atliktų vykdant sutartinius įsipareigojimus už strategines ir neliečiamąsias atsargas, šaudmenis, ginklų ir karinės įrangos atsargines dalis, už transporto, laivų, orlaivių remontą, už ryšių įrangos ir ryšių paslaugų įsigijimą pagal sutartis, už aprangą, už kvalifikacijos kėlimo paslaugas, už kitas prekes ir paslaugas (medikamentus, maitinimo ir komunalines paslaugas, informacinių technologijų prekes ir paslaugas).

- 39 243 tūkst. Eur padidėję išankstiniai apmokėjimai viešojo sektoriaus subjektams pavedimams vykdyti: pokyčiui didžiausią įtaką turėjo 25 483 tūkst. Eur išaugusi išankstinių apmokėjimų viešojo sektoriaus subjektų pavedimams vykdyti iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų suma.

8. Per vienus metus gautinos sumos

2023 m. valstybės per vienus metus gautinų sumų balansinė vertė sudarė 4 106 590 tūkst. Eur. Aiškinamojo rašto 15 priede „Informacija apie per vienus metus gautinas sumas“ nepatenka gautinos trumpalaikės finansinės sumos (100 395 tūkst. Eur), kurios parodytos finansinės būklės ataskaitos eilutėje „Gautinos trumpalaikės finansinės sumos“. Palyginus su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, per vienus metus gautinų sumų, išskyrus gautinas trumpalaikes finansines sumas, balansinė vertė sumažėjo 511 663 tūkst. Eur.

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

2023 m. gruodžio 31 d. sukaupytų gautinų sumų vertė, įskaitant nuvertėjimą, sudarė 1 140 864 tūkst. Eur, iš kurių didžiausią dalį (62 proc.) sudarė Valstybės išdo sukauptos gautinos sumos iš Europos Komisijos bei Finansinių mechanizmų valdybos, pervedančios Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų paramos lėšas, taip pat sukauptos mokesčių pajamos iš Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo gautinų pridėtinės vertės, akcizų iš asmenų, gyventojų pajamų ir pelno mokesčio pajamų.

Per metus gautinose sumose reikšmingiausią dalį (57 proc.) sudarė Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo (toliau – VMI MF) gautinos mokesčių sumos, kaip ir įsipareigojimuose – VMI MF grąžintinų mokesčių, įmokų ir jų permokų sumos. Tai susiję su 2022 m. įgyvendinta Valstybės kontrolės rekomendacija, pagal kurią VMI MF įdiegė Mokesčių apskaitos informacinėje sistemoje (toliau – MAIS) papildomus reikalavimus, pagal kuriuos apskaitoje įplaukų gretinimo registravimo datos nustatomos pagal apskaitos periodą. Dalis įplaukų ir jų prievolių nėra sugretinta iki ataskaitinių metų pabaigos ir atvaizduota tiek gautinuose, tiek grąžintinuose mokesčiuose ir jų permokose.

Gautinos sumos už konfiskuotą turtą, baudos ir kitos netesybos sudarė 116 532 tūkst. Eur, palyginus su 2022 m., sumažėjo 16 proc. Didžiausią dalį sudarė (67 proc.) Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos gautinos baudos iš vaistais prekiaujančių bendrovių. Dėl apskųsto teismo sprendimo ir Konkurencijos tarybai pateiktos ūkio subjektų finansinės garnatijos, priverstinis baudų išieškojimas iki bylinėjimosi teisme arba garantijų termino pabaigos nevykdomas.

2023 m. kitos gautinos sumos sumažėjo 30 proc., nuo 321 530 tūkst. Eur iki 225 635 tūkst. Eur. Didžiąją jų dalį (16 proc.) sudarė Muitinės mokesčių fondo gautinos sumos už baudas, delspinigius, kompensacines palūkanas, konfiskuotą turtą, mokestinės paskolos palūkanas. 15 proc. kitų gautinų sumų sudarė VMI MF gautinos baudos už administracinius nusižengimus, delspinigių ir palūkanų, rinkliavų, žyminio, pramonės nuosavybės objektų registravimo, konsulinio mokesčio gautinos sumos. Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos iš paramos gavėjų gautinos sumos ir joms apskaičiuotos palūkanos, susijusios su išmokėtos paramos susigrąžinimu dėl Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų pažeidimų sudarė 14 proc. visos kitų gautinų sumų.

9. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

9 lentelė. Informacija apie pinigų ir pinigų ekvivalentų pagrindinių straipsnių pokyčius (tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
Pinigai iš valstybės biudžeto (įskaitant Europos Sąjungos finansinę paramą)	637 384	384 868	252 516	66%
Pinigai iš savivaldybės biudžeto	3 325	18 245	(14 920)	(82%)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai iš kitų šaltinių	2 984 501	2 000 581	983 920	49%
Iš viso pinigų ir pinigų ekvivalentų	3 625 210	2 403 694	1 221 516	51%
Iš jų išteklių fondų lėšos	194 893	103 065	91 828	66%

Didžiausią dalį pinigų likučio iš kitų šaltinių sudarė lėšos išteklių fonduose, iš kurių Valstybės išdo lėšos buvo 2 016 899 tūkst. Eur. Visą šią sumą sudarė lėšos bankų sąskaitose (2022 m. – 1 195 070 tūkst. Eur). Lyginant su praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigos duomenimis, Valstybės išdo pinigų likutis padidėjo 821 829 tūkst. Eur. Tam įtaką turėjo įtakos sukauptos pasiskolintos lėšos.

Viešojo sektoriaus subjektų bankuose įšaldytose sąskaitose pinigų likutis įskaitant nuvertėjimą lyginant 2023 m. gruodžio 31 d. siekė 872 tūkst. Eur. (2022 m. – 817 tūkst. Eur).

Detalesnė informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus bei jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikta 20 priede.

10. Finansiniai įsipareigojimai

Valstybės finansiniai įsipareigojimai – tai centrinės valdžios sektoriaus prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai vidaus bei užsienio kreditoriams. Informacija apie juos pateikta šio aiškinamojo rašto 9

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

priede. 2023 m. Lietuvos Respublikos finansų ministerija, skolindamasi valstybės vardu, platino Vyriausybės vertybinių popierių (toliau – VVP) aukcionuose, išleido vertybinių popierių emisijas užsienio rinkose, skolinosi iš tarptautinių finansų institucijų.

Per 2023 m. buvo prisiimta įsipareigojimų už 3 887 994 tūkst. Eur, iš jų 3 158 764 tūkst. Eur (81 proc.) sudarė įsipareigojimai pagal VVP. Įvykdyti įsipareigojimai (grąžintos skolos, sumokėtos palūkanos, išpirkti vertybiniai popieriai) per 2023 m. sudarė 2 006 498 tūkst. Eur.

10 lentelė. 2023 m. gautos paskolos ir išleisti ne nuosavybės vertybiniai popieriai pagal grąžinimo ir išpirkimo laikotarpius (tūkst. Eur)

Išpirkimo arba grąžinimo terminas	Nominalioji finansinių įsipareigojimų vertė	Balansinė finansinių įsipareigojimų vertė
Vieni metai	3 038 372	3 042 850
Nuo vieno iki dviejų metų	3 040 854	3 024 915
Nuo dviejų iki trejų metų	2 761 147	2 757 948
Nuo trejų iki ketverių metų	2 396 457	2 361 460
Nuo ketverių iki penkerių metų	1 855 146	1 846 235
Ilgėsni kaip penkeri metai	14 090 329	13 893 351
Iš viso	27 182 305	26 926 759

11 lentelė. Informacija apie 2023 m. paskolų įvykdymo terminus ir palūkanų normas (tūkst. Eur)

Paskolos grąžinimo terminas	Beprocentės paskolos	Paskolos su fiksuota palūkanų norma	Paskolos su kintama palūkanų norma
Per vienus metus	35 554	154 654	50 730
Trumpalaikės paskolos		985	9 381
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	35 554	153 669	41 349
Nuo vieno iki penkerių metų	354 491	654 744	175 401
Po penkerių metų	332 845	2 652 899	153 960
Iš viso paskolų	722 891	3 462 297	380 091

Valstybės gautų paskolų iš užsienio kreditorių balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo 4 506 633 tūkst. Eur.

Daugiau informacijos apie centrinės valdžios skolą pateikta 2023 m. valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamajame rašte³.

Ne finansiniai įsipareigojimai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 139 046 tūkst. Eur (2022 m. – 91 165 tūkst. Eur). Didžiausią kitų įsipareigojimų dalį sudarė:

- įsipareigojimai dėl pastatytų areštinių ir policijos komisariato pastatų – 39 105 tūkst. Eur;
- Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos užregistruoti ilgalaikiai įsipareigojimai siekia 42 443 tūkst. Eur;
- pagal 2022 m. gruodžio 20 d. Lietuvos Respublikos geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo Nr. XI-1470 pakeitimo įstatymas Nr. XVI-1705, kuriame reglamentuotas mokėtinos kompensacijos dydis už neteisėtai nusavintą turtą – 33 620 tūkst. Eur;
- Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos įsipareigojimai – 9 464 tūkst. Eur;
- mokėtinos sumos už Lietuvos dalyvavimą ir narystę tarptautinėse institucijose – ilgalaikė dalis 2 104 tūkst. Eur., einamųjų metų dalis – 2 000 tūkst. Eur.

Vadovaujantis 2021 m. birželio 22 d. Lietuvos Respublikos įstatymu Nr. XIV-441 „Dėl Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo“, nuo 2021 m. lapkričio 1 d. Daugiabučių programą administruoja ir įstatyme numatytas funkcijas vykdo Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. D1-409 „Dėl įgaliojimų suteikimo

³ 2023 metų valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamajame rašte:

<https://finmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/biudzetas/biudzeto-vykdymas/valstybes-biudzeto-vykdymo-duomenys-1/ataskaitu-rinkiniai/2023-m-ataskaitu-rinkinys/>

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Lietuvos Respublikos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai“. Informacija apie Daugiabučių programos projektus yra projektų duomenų informacinėje Sistemoje (DNAMP): maksimalūs Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros įsipareigojimai 2023-12-31 pagal sudarytas sutartis – 325 490 tūkst. Eur. Į apskaitą įtraukiami tik tada, kai darbai ar suteiktos paslaugos pilnai įvykdyti pagal sutarties sąlygas. Tuomet pagal pateiktus dokumentus informacija užregistruojama apskaitoje ir atliekami mokėjimai.

11. Įsipareigojimai, atsirandantys iš finansinės nuomos (lizingo)

12 lentelė. 2023 m. finansinės nuomos paslaugos gavėjo įsipareigojimai pagal laikotarpius (tūkst. Eur)

	Pagrindinės nuomos įmokos	Dabartinė pagrindinių nuomos įmokų vertė
Per vienerius metus	2 015	2 007
Dabartinė finansinių nuomos įsipareigojimų vertė (einamųjų metų dalis)	X	1 983
Dabartinė finansinių nuomos įsipareigojimų vertė (trumpalaikiai)	X	24
Nuo vienerių iki penkerių metų	3 968	3 920
Po penkerių metų		
Pagrindinių finansinės nuomos įmokų iš viso	5 983	X
Palūkanos	(56)	X
Dabartinė finansinės nuomos įsipareigojimų vertė	5 927	5 927

13 lentelė. Ilgalaikių finansinės nuomos įsipareigojimų ir jų einamųjų metų dalies pokyčiai (tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
Ilgalaikių finansinės nuomos įsipareigojimų einamųjų metų dalis	1 983	3 035	(1 052)	(35%)
Ilgalaikiai finansinės nuomos įsipareigojimai	3 920	5 181	(1 261)	(24%)
Iš viso	5 903	8 216	(2 314)	(28%)

2023 m. didžiąją finansinės nuomos įsipareigojimų dalį sudarė įmokos už apskričių priešgaisrinių gelbėjimo valdybų naudojamų priešgaisrinių automobilių nuomą (71 proc.).

14 lentelė. Būsimųjų pagrindinės nuomos įmokų, kurias numatoma sumokėti pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis pagal laikotarpius, pokyčiai (tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
Per vienerius metus	15 207	23 097	(7 890)	(34%)
Nuo vienerių iki penkerių metų	34 400	18 555	15 845	85%
Po penkerių metų	25 787	24 537	1 250	5%
Iš viso	75 394	66 188	9 206	14%

Pagrindinę dalį nuomos įmokų, kurias viešojo sektoriaus subjektai numato sumokėti pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis, sudarė įmokos už pastatų, patalpų, transporto priemonių bei kompiuterinės įrangos nuomą.

15 lentelė. Būsimųjų pagrindinės nuomos įmokų, numatomų gauti pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis pagal laikotarpius, pokyčiai (tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
Per vienerius metus	3 931	3 487	444	132%
Nuo vienerių iki penkerių metų	6 731	6 423	308	5%
Po penkerių metų	1 223	1 485	(262)	(18%)
Iš viso	11 884	11 395	489	4%

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Pagrindinę dalį nuomos įmokų, kurias viešojo sektoriaus subjektai numatė gauti pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis, sudarė įmokos už patalpų nuomą.

12. Atidėjiniai

16 lentelė. 2023 m. atidėjiniai pagal jų panaudojimo laiką (tūkst. Eur)

Atidėjinių panaudojimo laikas	Įsigijimo savikaina (nediskontuota)	Diskontuota vertė
Per vienus metus	22 371	22 369
Trumpalaikiai atidėjiniai	2 102	2 102
Ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis	20 269	20 267
Nuo vieno iki penkerių metų	666 048	606 531
Po penkerių metų	3 599 491	1 155 395
Iš viso	4 287 910	1 784 296

Detalesnė informacija apie atidėjinius pagal paskirtį pateikta šio aiškinamojo rašto 10 priede.

17 lentelė. Atidėjiniai 2023 m. gruodžio 31 d. (tūkst. Eur)

	Atidėjinių vertė	Sumos arba panaudojimo laiko neapibrėžtumo požymiai
Kompensacijos darbuotojams	3 039	
VĮ Respublikinės Šiaulių ligoninės atidėjinys darbuotojų, pasiekusių įstatymų nustatytą senatvės pensijos amžių, išeitinėms išmokoms mokėti	935	Nėra apibrėžtas panaudojimo laikas.
Viešosios įstaigos Valstybinis mokslinių tyrimų institutas Fizinių ir technologijos mokslų centras atidėjinys darbuotojų, pasiekusių įstatymų nustatytą senatvės pensijos amžių, išeitinėms išmokoms mokėti	592	Nėra apibrėžtas panaudojimo laikas
Kitų viešojo sektoriaus subjektų	1 512	
Žalos atlyginimas	1 122	
Viešojo sektoriaus subjektų atidėjiniai žalų atlyginimui	1 122	
Turto likvidavimas	359	
Atidėjinys Lietuvos kariuomenės patikėjimo teise valdomo turto, pripažinto nereikalingu ar netinkamu naudoti, išardymui ir likvidavimui	359	Suma nustatyta remiantis sudarytomis statinių griovimo sąlygomis. Nėra apibrėžtas panaudojimo laikas.
Garantijų išipareigojimai	19 904	
INVEGOS fondo, Verslo finansavimo fondo, finansuojamo iš Europos regioninės plėtros fondo ir Verslumo skatinimo fondo atidėjiniai garantijų išmokoms dėl galimų nuostolių dėl suteiktų portfelinių ir individualių garantijų	18 930	Atidėjiniai formuojami priklausomai nuo rizikos grupės ir tikėtino jos nuostolio.
Kitų viešojo sektoriaus subjektų	973	
Kita	1 759 873	
Energetikos ministerijos atidėjiniai Ignalinos atominės elektrinės uždarymui	1 750 559	Nėra apibrėžtas panaudojimo laikas.
Vilniaus universiteto atidėjinys	2 054	
Kitų viešojo sektoriaus subjektų	7 260	
Iš viso	1 784 296	

Didžiausią dalį atidėjinių 2023 m. sudarė suformuoti atidėjiniai Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimui ir atidėjiniai dėl Lietuvos Respublikos teritorijoje esamo panaudoto branduolinio kuro ir ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų tvarkymo (toliau – giluminio atliekyno įrengimo), užregistruoti Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos finansiniame ataskaitų rinkinyje.

Energetikos ministro 2020 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. 1-248 patvirtintas galutinis VĮ Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo planas (toliau – Galutinis planas), pagal kurį planuojama atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo darbus užbaigti 2038 m., o prognozuojama uždarymo darbų kaina sudaro 3 327 700 tūkst. Eur. Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo veikla finansuojama iš Europos Sąjungos šaltinių, Lietuvos Respublikos šaltinių (Ignalinos fondo, Ignalinos programos bendrojo finansavimo lėšų), VĮ Ignalinos atominės elektrinės nuosavų lėšų ir kitų teisėtų šaltinių. Iki 2023 m. pabaigos faktiškai panaudota 1 507 115 tūkst. Eur lėšų. Likusi 1 820 600 tūkst. Eur planuojama suma buvo išskaidyta pagal finansavimo šaltinius. Iš valstybės biudžeto numatoma finansuoti 861 100 tūkst. Eur. Registruoti atidėjiniai Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimui siekia 1 311 267 tūkst. Eur, kurių panaudojimo laikas nuo 1 iki 5 m. – 588 781 tūkst. Eur, o virš 5 m. – 722 486 tūkst. Eur.

Atsižvelgdama į 4 protokolo prie Stojimo Akto nuostatas, Lietuva sieks gauti adekvačią Europos Sąjungos finansinę paramą eksploatavimo nutraukimo darbams finansuoti ateinančiais finansiniais laikotarpiais

Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo metu susidariusių ilgaamžių atliekų tinkamam apdorojimui ir saugojimui užtikrinti VĮ Ignalinos atominė elektrinė vykdo eksploatavimo nutraukimo projektus, nurodytus Galutiniame plane, ir finansuojamus Tarptautinio Ignalinos eksploatavimo nutraukimo rėmimo fondo, Ignalinos programos, VĮ Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo, valstybės biudžeto ir VĮ Ignalinos atominės elektrinės lėšomis. Iki 2023 m. pabaigos faktiškai panaudota 3 146 tūkst. Eur. Likusi 2 516 900 tūkst. Eur planuojama suma buvo išskaidyta pagal finansavimo šaltinius. Beveik viską numatoma finansuoti valstybės biudžeto lėšomis. Registruoti atidėjiniai giluminio atliekyno įrengimui siekia 439 292 tūkst. Eur, kurių panaudojimo laikas nuo 1 iki 5 metų – 8 667 tūkst. Eur, o virš 5 metų – 430 625 tūkst. Eur.

Lietuvos Respublikos ministerijos ilgalaikiai atidėjiniai diskontuojami iki dabartinės jų vertės. Taikoma diskonto norma – Lietuvos Respublikos finansų ministerijos interneto svetainėje skelbiamų vidaus rinkoje išleistų Vyriausybės vertybinių popierių vidutinių svertinių pelningumų (pagal likutinę trukmę) atitinkamo laikotarpio obligacijų palūkanų norma. Esant neigiamai palūkanų normai, ilgalaikio įsipareigojimo amortizuota savikaina prilyginama jo įsigijimo savikainai.

13. Trumpalaikės mokėtinės sumos

Informacija apie trumpalaikes mokėtinas sumas pateikta aiškinamojo rašto 16 priede. 2023 m. trumpalaikių įsipareigojimų suma sumažėjo 5 proc. iki 1 674 983 tūkst. Eur. Didžiąją dalį trumpalaikių mokėtinų sumų sudarė sukauptos mokėtinės sumos (1 333 510 tūkst. Eur).

Tiekėjams mokėtinės sumos sumažėjo 9 proc. iki 90 928 tūkst. Eur. Pokyčiui daugiausiai įtakos turėjo 5 765 tūkst. Eur mažesnės tiekėjams mokėtinės sumos Informacinių technologijų tarnyboje prie Krašto apsaugos ministerijos, 3 943 tūkst. Eur Vilniaus Gedimino technikos universitete, 3 846 tūkst. Eur Lietuvos kariuomenėje ir 2 789 tūkst. Eur VšĮ Vilniaus universiteto ligoninėje Santaros klinikos.

Mokėtinės subsidijos, dotacijos ir finansavimo sumos padidėjo nuo 5 257 tūkst. Eur 2022 m. gruodžio 31 d. iki 5 986 tūkst. Eur 2023 m. gruodžio 31 d. Didžiausią įtaką pokyčiui turėjo Lietuvos transporto saugos administracijos apskaitoje registruotas padidėjimas dėl mokėtinės subsidijos už keleiviams taikytas lengvatas.

14. Finansavimo sumos, finansinė ir nefinansinė parama

18 lentelė. Finansavimo sumų likučių pokyčiai (tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
Finansavimo sumos iš savivaldybių biudžetų	50 886	44 035	6 852	16%
Finansavimo sumos iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų	7 462 624	6 449 757	1 012 867	16%
Finansavimo sumos iš kitų šaltinių	697 544	645 644	51 900	8%

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
Iš viso	8 211 055	7 139 436	1 071 619	15%

Finansavimo sumų padidėjimui didžiausios įtakos turėjo 1 012 867 tūkst. Eur arba 16 proc. padidėjęs finansavimo sumų likutis iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų. Detalesnė informacija apie valstybės finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikta šio aiškinamojo rašto 11 priede.

19 lentelė. Informacija apie per 2023 m. gautą finansinę ir nefinansinę paramą (tūkst. Eur)

Paramos teikėjas	Pinigais	Turtas, išskyrus pinigus	Paslaugomis	Turto panauda	Iš viso gauta paramos
Lietuvos Respublikos juridiniai asmenys	4 538	2 726	142	21	7 427
Užsienio valstybių juridiniai asmenys	244	17 916			18 160
Fiziniai asmenys	348	967			1 315
Gyventojai, skyrę gyventojų pajamų mokesčio dalį	396				396
Anonimiškai	53	167			219
Gauta iš paramos lėšų įgyto turto					
Iš viso	5 579	21 776	142	21	27 518

2023 m. gauta 27 518 tūkst. Eur finansinės ir nefinansinės paramos (2022 m. – 54 944 tūkst. Eur). 79 proc. paramos buvo gauta turtu. Pagrindiniai paramos davėjai buvo užsienio valstybių juridiniai asmenys, suteikę 66 proc. visos finansinės ir nefinansinės paramos.

20 lentelė. Informacija apie paramos panaudojimą per 2023 m. (tūkst. Eur)

Paramos rūšis	Likutis ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Gauta	Pergru- puota į kitą paramos rūšį	Sunaudota subjekto veikloje	Perduota kitiems viešojo sektoriaus subjek- tams	Perduota ne viešojo sektoriaus subjektams	Kiti poky- čiai	Likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Pinigai	8 917	5 579	(526)	(5 965)		(1)	(3)	8 000
Turtas, išskyrus pinigus	137 569	21 776	413	(20 340)		(311)	(130)	138 977
Paslaugos	168	142	61	(182)		(14)		176
Turto panauda	3 649	21		(6)		(144)	(34)	3 486
Iš viso	150 303	27 518	(52)	(26 493)		(469)	(167)	150 640

2023 m. gruodžio 31 d. finansinės ir nefinansinės paramos likutis sudarė 150 640 tūkst. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 150 303 tūkst. Eur). Palyginus su 2022 m. finansinės ir nefinansinės paramos likutis padidėjo 337 tūkst. Eur.

15. Grynasis turtas

Valstybės grynasis turtas 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė 39 proc. bendro konsoliduoto valstybės viešojo sektoriaus turto sumos (2022 m. – 36 proc.). Šis santykis parodo, kiek turto liktų valstybės viešajam sektoriui padengus visus įsipareigojimus ir grąžinus finansavimo sumas.

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

21 lentelė. Grynojo turto pokyčiai (tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
Tikrosios vertės rezervas	13 568 569	9 364 925	4 203 644	45%
Kiti rezervai	1 437 349	1 069 098	368 251	34%
Nuosavybės metodo įtaka	1 068 258	760 742	307 516	40%
Sukauptas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką	9 487 624	10 091 072	(603 448)	(6%)
Iš viso	25 561 800	21 285 837	4 275 963	20%

Valstybės tikrosios vertės rezervo ženklų padidėjimą lėmė valstybinės žemės, kurią patikėjimo teise valdo Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos, tikrosios vertės perskaičiavimas 2023 m. gruodžio 31 d.

Kitų rezervų pokytį lėmė Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos apskaitoje registruoti naujai išžvalgyti mineraliniai išteklių ir jų vertės po pirminio įvertinimo patikslinimas (468 365 tūkst. Eur).

Nuosavybės metodo įtakos likučio padidėjimą, palyginus su 2022 m., lėmė ataskaitinio laikotarpio nuosavybės metodo įtakos rezultatas (513 112 tūkst. Eur), kuris parodo valstybės kontroliuojamų ir asocijuotųjų ne viešojo sektoriaus subjektų ataskaitinio laikotarpio rezultatą, tenkantį valstybei. Iš jų daugiausiai registravo Lietuvos Respublikos finansų ministerija – 256 221 tūkst. Eur ir Lietuvos Respublikos energetikos ministerija – 108 696 tūkst. Eur (plačiau 20 pastaboje).

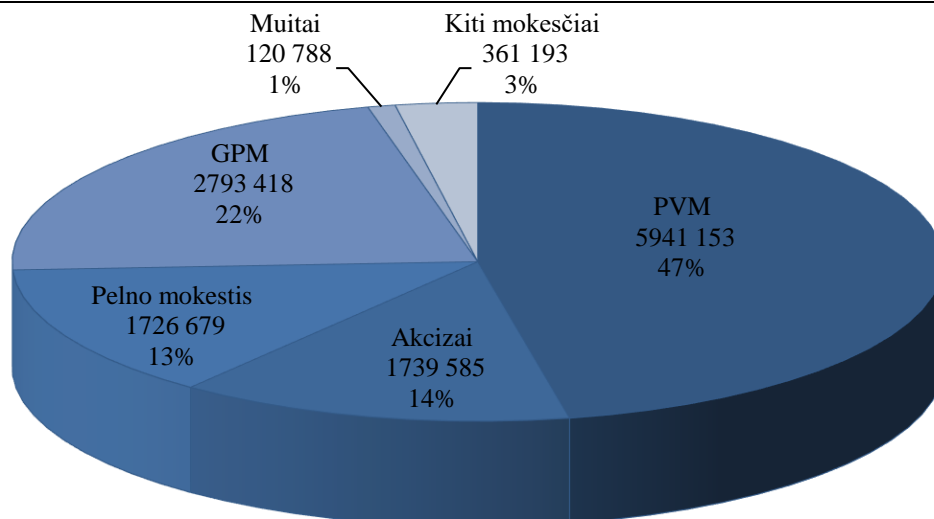
16. Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos

22 lentelė. Mokesčių pajamų pokyčiai (tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
Pajamų ir pelno mokesčių pajamos	4 520 097	4 153 143	366 954	9%
Turto mokesčių pajamos	14 762	12 532	2 230	18%
Prekių ir paslaugų mokesčių pajamos	7 797 201	7 339 067	458 134	6%
Tarptautinės prekybos ir sandorių mokesčių pajamos	120 788	198 009	(77 221)	(39%)
Kitų mokesčių pajamos	229 967	49 404	180 563	365%
Iš viso	12 682 815	11 752 156	930 660	8%

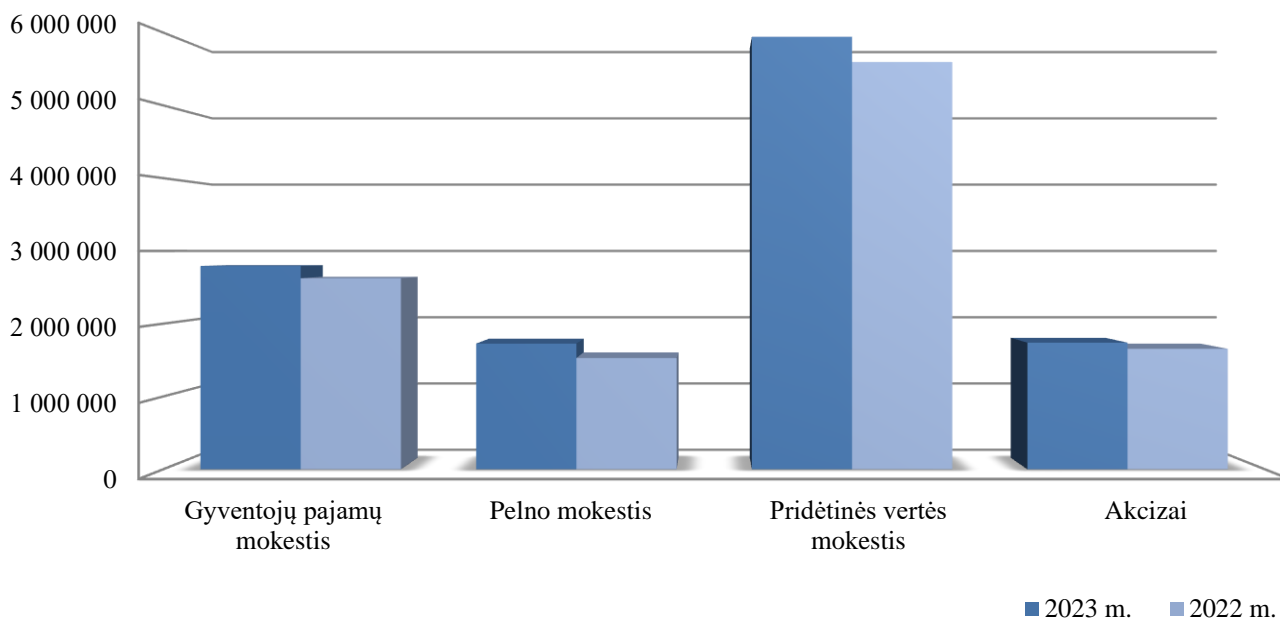
2023 m. daugiausiai mokesčių pajamų buvo surinkta iš pridėtinės vertės, gyventojų pajamų, pelno mokesčio ir akcizų. Šie mokesčiai sudarė 96 proc. visų mokesčių pajamų.

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

1 pav. 2023 m. mokesčių pajamų pasiskirstymas pagal mokesčius (tūkst. Eur)

2023 m. mokesčių pajamos padidėjo 8 proc. Didžiausią įtaką pokyčiui turėjo išaugusios pridėtinės vertės mokesčio (6 proc.), pelno mokesčio (13 proc.) ir kitų mokesčių pajamos.

2 pav. Didžiausių pajamų sumų pagal mokesčius palyginimas 2023 – 2022 m. (tūkst. Eur)

Detalesnė informacija apie 2023 m. mokesčių pajamas pagal atskirus mokesčius pateikta 18 priede.

Valstybės socialinių įmokų pajamos 2023 m. padidėjo 33 proc. ir sudarė 4 839 tūkst. Eur. 2023 m. Valstybinės mokesčių inspekcijos administruojamos socialinių įmokų pajamos išlieka neigiamos ir sudaro 104 tūkst. Eur dėl mokesčių nepriemokų, nuo COVID-19 nukentėjusių mokesčių mokėtojų, įmokų atidėjimo.

17. Pagrindinės veiklos kitos pajamos ir kitos veiklos pajamos

23 lentelė. Pagrindinės veiklos kitų pajamų pokyčiai (tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
Apskaičiuotos pagrindinės veiklos kitos pajamos	1 854 555	1 688 327	166 228	10%
Pajamos iš rinkliavų	69 500	153 648	(84 148)	(55%)
Suteiktų paslaugų pajamos	1 533 603	1 256 094	277 509	22%
Kitos	251 452	278 584	(27 133)	(10%)
Pervestinos į biudžetą pagrindinės veiklos kitos pajamos	(5 549)	(1 200)	(4 349)	362%
Pagrindinės veiklos kitos pajamos	1 849 006	1 687 127	161 879	10%

67 proc. visų pagrindinės veiklos kitų pajamų uždirbo įstaigos, esančios Lietuvos Respublikos sveikatos ministerijos grupėje. Pagrindinę dalį šių pajamų sudarė ligoninių pajamos iš asmens sveikatos priežiūros suteiktų paslaugų, t.y. pajamos iš teritorinių ligonių kasų už asmens sveikatos priežiūros paslaugas, reabilitacijos paslaugas, ligų profilaktikos ir kontrolės veiklą, mokslinius tyrimus medicinos srityje ir kitas panašaus pobūdžio paslaugas.

Didžiausią dalį kitų pajamų (61 proc.) sudarė kelių naudotojų mokesčio, transporto priemonių mokesčio, konsulinio mokesčio, žyminio mokesčio, mokestis už pramoninės nuosavybės objektų registravimą ir kitos neišvardintos pajamos, registruotos Valstybės išdo apskaitoje.

Kitos veiklos pajamos buvo 292 476 tūkst. Eur, iš kurių didžiausią dalį (53 proc.) sudarė pajamos iš atsargų pardavimo – 153 713 tūkst. Eur (2022 m. – 126 642 tūkst. Eur). Kitos veiklos sąnaudos išaugo 25 proc. ir siekė 67 352 tūkst. Eur, daugiausiai sąnaudų buvo registruota dėl sunaudotų ir parduotų atsargų Lietuvos sveikatos mokslų universiteto apskaitoje (2 186 tūkst. Eur), dėl suteiktų paslaugų Kauno technologijos universitete (2 440 tūkst. Eur) ir Vilniaus universitete (2 170 tūkst. Eur) ir. Detalesnė informacija apie kitos veiklos pajamų ir sąnaudų pokyčius pateikta 19 priede.

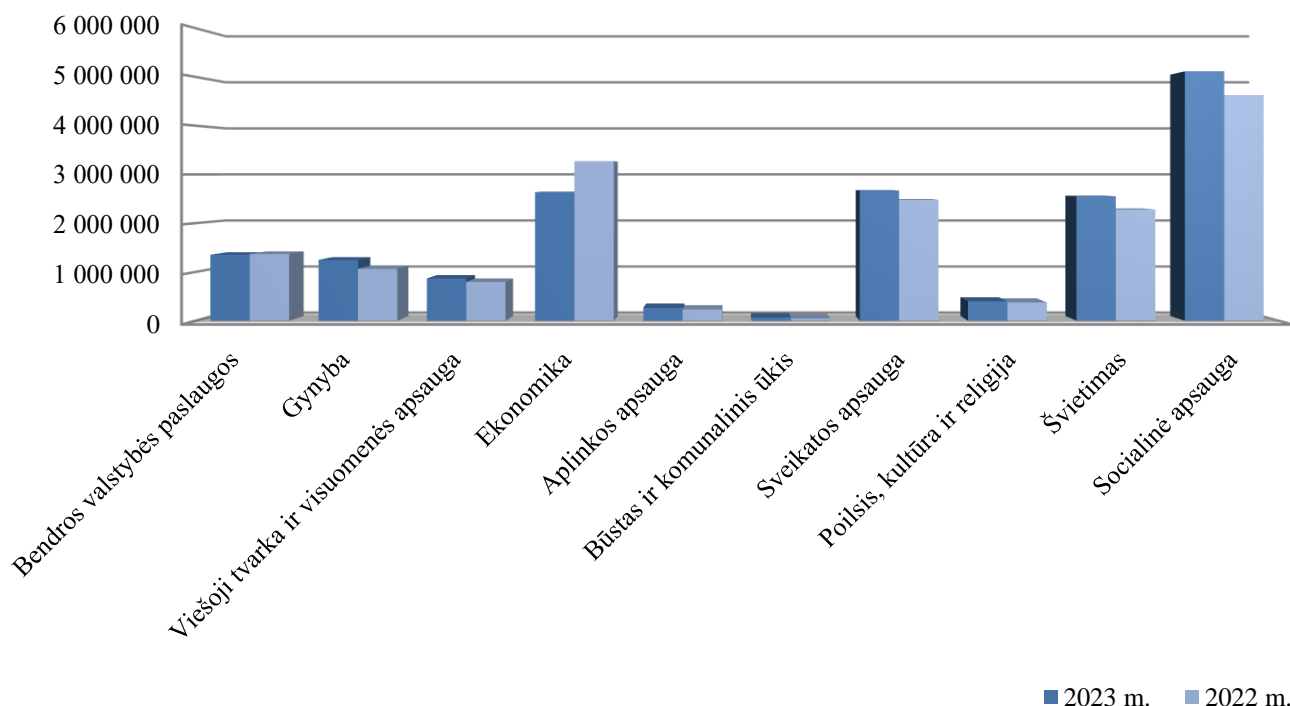
Sveikatos priežiūros įstaigų, kurios yra viešojo sektoriaus subjektai, suteiktų virš sutartinių paslaugų, viršijančių teritorinės ligonių kasos ir sveikatos priežiūros viešųjų įstaigų sutartyse nustatytas paslaugų apimtį, vertė sudarė 277 tūkst. Eur

18. Pagrindinės veiklos sąnaudos ir pinigų srautai pagal segmentus

Šio aiškinamojo rašto 12 priede detalizuojami valstybės naudojami ištekliai pagal valstybės atliekamas funkcijas – sąnaudos ir pinigų srautai. Sąnaudos pripažįstamos tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo padarytos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Pinigų srautai – ataskaitinio laikotarpio pinigų ir pinigų ekvivalentų įplaukos ir išmokos.

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

3 pav. Pagrindinės veiklos sąnaudos pagal segmentus (tūkst. Eur)

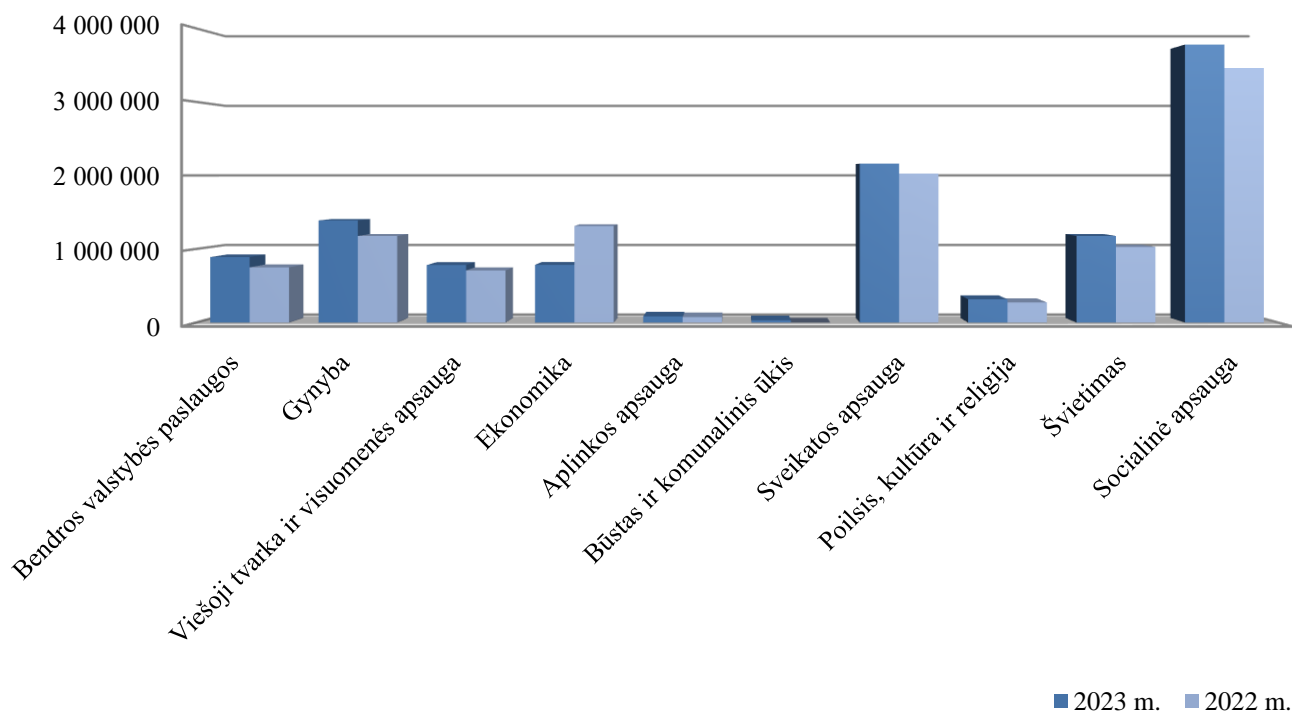
2023 m. pagrindinės veiklos sąnaudos sudarė 17 150 216 tūkst. Eur. Didžiausią jų dalį (50 proc.) sudarė finansavimo sąnaudos – 8 608 192 tūkst. Eur (2022 m. – 8 367 634 tūkst. Eur). 53 proc. finansavimo sąnaudų teko socialinei apsaugai, 22 proc. – ekonomikai, 16 proc. – švietimui, 3 proc. – sveikatos apsaugai.

Viešojo sektoriaus subjektų darbo užmokesčio sąnaudos, įskaitant socialinio draudimo įmokas, sudarė 4 150 800 tūkst. Eur arba 24 proc. pagrindinės veiklos sąnaudų ir buvo 506 835 tūkst. Eur daugiau nei 2022 m. Daugiausiai darbo užmokesčio sąnaudų teko sveikatos apsaugos (26 proc.), švietimo (20 proc.), gynybos (16 proc.) bei viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos (15 proc.) funkcijoms. Detali informacija apie darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudas pateikta aiškinamojo rašto 21 priede.

Socialinių išmokų sąnaudos sudarė 1 306 784 tūkst. Eur ir, palyginus su 2022 m., sumažėjo 488 421 tūkst. Eur. Tam didžiausią įtaką turėjo Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2023 m. apskaičiuota mažesnė suma pagal valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį, pasirašytą su AB „Energijos skirstymo operatorius“ dėl elektros energijos ir gamtinių dujų kainos dalinio kompensavimo.

2023 m. pagrindinės veiklos pinigų srautų išmokos siekė – 11 393 462 tūkst. Eur (2022 m. – 10 811 258 tūkst. Eur).

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

4 pav. Pagrindinės veiklos pinigų srautai pagal segmentus (tūkst. Eur)

2023 m. viešojo sektoriaus subjektų darbo užmokesčiui, įskaitant socialinio draudimo įmokas, finansuoti buvo išleista didžioji dalis lėšų – 3 991 658 tūkst. Eur (2022 m. – 3 528 261 tūkst. Eur) arba 35 proc. visų pagrindinės veiklos išmokų, iš kurių daugiausiai teko švietimo (20 proc.), sveikatos apsaugos (24 proc.), viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos (16 proc.) bei gynybos (17 proc.) funkcijoms vykdyti visų darbo užmokesčio išmokų.

Ataskaitiniu laikotarpiu socialinės išmokos sudarė 1 942 814 tūkst. Eur arba 17 proc. visų išmokų (2022 m. – 22 proc.), iš kurių didžiąją dalį lėšų išmokėjo sveikatos apsaugos funkcijas vykdančios (40 proc.), socialinės apsaugos funkcijas vykdančios (42 proc.) ir ekonomikos funkcijas (16 proc.) vykdančios viešojo sektoriaus subjektai.

2 proc. visų pagrindinės veiklos išmokų arba 297 638 tūkst. Eur (2022 m. – 265 311 tūkst. Eur) siekė skolos aptarnavimo išlaidos, susidedančios iš sumokėtų palūkanų vidaus ir užsienio kreditoriams.

Šio aiškinamojo rašto 12 priede pateikiama informacija apie 2022 m. valstybės naudotus išteklius pagal valstybės atliekamas funkcijas.

19. Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas

24 lentelė. Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų pokyčiai (tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos	399 895	503 642	(103 747)	(21%)
Pelnas dėl valiutos kurso pasikeitimo	4 476	24 678	(20 202)	(82%)
Baudų ir delspinigių pajamos	35 698	21 009	14 689	70%
Palūkanų pajamos	131 681	38 328	93 352	244%
Dividendai	188 915	174 822	14 094	8%
Kitos finansinės ir investicinės veiklos pajamos	44 354	244 819	(200 465)	(82%)
Pervestinos finansinės ir investicinės veiklos pajamos	(5 229)	(14)	(5 215)	38 061

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos	(564 908)	1 810 060	(2 374 968)	(131%)
Nuostolis dėl valiutos kurso pasikeitimo	(2 930)	(28 581)	25 651	(90%)
Baudų ir delspinigių sąnaudos	(12 653)	(522)	(12 130)	2 323%
Palūkanų sąnaudos	(376 592)	(252 979)	(123 613)	49%
Kitos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos	(172 733)	2 092 143	(2 264 876)	(108%)
Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas	(165 013)	2 313 702	(2 478 715)	(107%)

Didžiausią palūkanų pajamų sumą apskaitoje registravo Valstybės išdas (114 816 tūkst. Eur), tai yra vidaus ir užsienio palūkanų pajamos.

2023 m. į valstybės išdą pervesta dividendų suma buvo 188 859 tūkst. Eur, iš kurių 83 694 tūkst. Eur – dividendai, 105 166 tūkst. Eur – kitos pelno įmokos.

Kitų finansinės ir investicinės veiklos pajamų Valstybės išdas gavo 2 658 tūkst. Eur, iš kurių didžioji dalis centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, t.y. VĮ Turto bankui (toliau – CTV), perduotų privatizuoti akcijų suma. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pajamas sudarė centralizuotai valdomo nekilnojamo turto ir žemės sklypų tikrosios vertės padidėjimas (kai turto, perduoto CTV valdyti ir teikti priežiūros paslaugas, tikroji vertė didesnė už įsigijimo savikainą) bei pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. spalio 19 d. priimta nutarimą Nr. 1041 "Dėl valstybei turto investavimo ir uždarnosios akcinės bendrovės „Investicijų ir verslo garantijos“ įstatinio kapitalo didinimo" skirtumas nominalios ir rinkos akcijų vertės, kuria buvo padidintas įstatinis kapitalas, užregistruotas finansinėse ir investicinėse pajamose - 16 183 tūkst. Eur

282 818 tūkst. Eur arba 75 proc. visų palūkanų sąnaudų sudarė užsienio palūkanų sąnaudos.

Didžiausią įtaką 2023 m. kitoms finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų pasikeitimui turėjo tai, kad 2022 m. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos užregistruotos teigiamos kitos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos 2 332 852 tūkst. Eur – sąlyginių palūkanų sąnaudos apskaičiuotos dėl Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo ir giluminio atliekyno įrengimo dabartinės vertės apskaičiavimo. 2023 m. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijoje užregistruotos sąlyginių palūkanų sąnaudos 151 824 tūkst. Eur.

Bendras valiutos kurso poveikis veiklos rezultatams buvo teigiamas ir sudarė 1 546 tūkst. Eur.

20. Nuosavybės metodo įtaka

Ataskaitinio laikotarpio nuosavybės metodo įtakos rezultatas parodo valstybės kontroliuojamų ir asocijuotųjų ne viešojo sektoriaus subjektų ataskaitinio laikotarpio rezultatą, tenkantį valstybei. 2023 m. nuosavybės metodo įtaka valstybės veiklos rezultatų ataskaitoje buvo teigiama ir siekė 513 112 tūkst. Eur (2022 m. – 303 693 tūkst. Eur), iš jų Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 256 221 tūkst. Eur.

Per 2023 m. nuosavybės metodo įtaka padidėjo 40 proc. ir paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną buvo 1 068 258 tūkst. Eur (2022 m. – 760 742 tūkst. Eur). Nuosavybės metodo įtakos pasikeitimas rodo investicijų į ne viešojo sektoriaus subjektus vertės pokytį ir lygus valstybei tenkančių kontroliuojamų ne viešojo sektoriaus subjektų nuosavo kapitalo daliai, atėmus investicijų į tą subjektą įsigijimo savikainą.

Nuosavybės metodo įtaka dalininkų kapitele sumažėjo 85 260 tūkst. Eur, iš jų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos padidėjo 72 389 tūkst. Eur, o Lietuvos Respublikos finansų ministerijos sumažėjo 148 760 tūkst. Eur dėl kontroliuojamųjų subjektų grynojo turto sąskaitose užregistruotų operacijų – kontroliuojamųjų subjektų dividendų ir kitų rezervų pokyčių.

Valstybės kontroliuojamų ne viešojo sektoriaus subjektų nuosavas kapitalas, pateiktas jungtinėje finansinės būklės ataskaitoje (balanse).

21. Suteiktos garantijos dėl paskolų

Aiškinamojo rašto 14 priede pateiktos valstybės suteiktos garantijos dėl paskolų, t. y. netiesioginiai valstybės turtiniai įsipareigojimai grąžinti visą paskolos sumą ar jos dalį vidaus arba užsienio kreditoriams

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

už skolininkus, kurių įsipareigojimų įvykdymą garantuoja valstybė, jeigu šie neįvykdo paskolos sutartyje arba kituose įpareigojamuosiuose skolos dokumentuose numatytų įsipareigojimų arba įvykdo juos ne visus. Valstybės netiesioginiai įsipareigojimai dėl paskolų su valstybės garantija skaičiuojami nominaliaja verte, o jų likutis užsienio valiuta perskaičiuojamas iš užsienio valiutų, kuriomis buvo prisiimti įsipareigojimai, į eurus, taikant Lietuvos banko paskelbtą paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos oficialų euro ir užsienio valiutų kursą.

2023 m. pabaigoje ūkio subjektų negrąžintų valstybės garantuojamų paskolų likutis, įskaitant ir paskolas, gautas su garantijų institucijų garantijomis, sudarė 864 717 tūkst. Eur (2022 m. – 885 531 tūkst. Eur), arba 2 proc. mažiau negu metų pradžioje. Per ataskaitinį laikotarpį buvo suteikta 232 065 tūkst. Eur valstybės garantuojamų paskolų.

Aiškinamojo rašto 14 priede taip pat įtraukti garantijų institucijų UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ ir UAB „Žemės ūkio paskolų garantijų fondas“ įsipareigojimai dėl išduotų garantijų, kurios pagal Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo nuostatas yra prilyginamos valstybės garantijoms.

25 lentelė. Įsipareigojimų dėl išduotų garantijų per 2023 m. didžiausių sumų pokyčiai (tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
UAB "Žemės ūkio paskolų garantijų fondas"	159 471	141 898	28 138	25%
UAB "Investicijų ir verslo garantijos"	207 863	214 874	12 880	6%
AB "Klaipėdos nafta"	164 913	143 529	22 901	19%
Lietuvos mokslo ir studijų institucijų studentai	97 321	90 136	7 358	9%

Siekdama padėti vidutinėms ir didelėms įmonėms, veikiančioms Lietuvoje, paveiktoje COVID-19 protrūkio, Lietuvos Respublika nusprendė įsteigti fondą, kurį sudaro Vyriausybės įnašas ir galimi tarptautinių institucijų ir privačių investuotojų įnašai. Fondui įgyvendinti buvo įsteigtos dvi bendrovės – viena iš jų UAB „Valstybės investicinis kapitalas“, kurios suteiktų valstybės garantijų likutis 2023 m. pabaigai siekė 100 000 tūkst. Eur užtikrinant įmonės įsipareigojimus pagal išleidžiamas obligacijas.

Lietuvos Respublikos valstybės garantijos suteiktos pagal 2020 m. gegužės 19 d. Tarybos reglamentą dėl Europos laikinos paramos priemonės nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protūkiu, mažinti (SURE) sukūrimo, 2023 m. pabaigai sudarė 83 954 tūkst. Eur.

Visa valstybės garantuojama skola, įtraukiant ir Lietuvos Respublikos įsipareigojimus dėl suteiktų garantijų tarptautinėms finansų institucijoms pagal atskiras Lietuvos Respublikos Seimo ratifikuotas sutartis, priskiriama prie neapibrėžtųjų garantijų įsipareigojimų.

22. Neapibrėžtasis turtas ir neapibrėžtieji įsipareigojimai

2023 m. gruodžio 31 d. neapibrėžtojo turto grupėje gautinos sumos siekė 1 340 899 tūkst. Eur (2022 m. – 1 134 912 tūkst. Eur), kitas turtas – 2 121 tūkst. Eur (2022 m. – 2 680 tūkst. Eur). Didžiausia neapibrėžtojo turto suma buvo registruota Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo nebalansinėse sąskaitose (1 327 982 tūkst. Eur), kurią sudarė gautinos sumos pagal Lietuvos Respublikos ar kitų šalių pateiktus vykdomuosius dokumentus bei Lietuvos Respublikos institucijų vykdomuosius dokumentus, gautinos Pridėtinės vertės mokesčio įmokos, skirtos Lietuvai kaip vartojimo valstybei priklausantis PVM (pagal specialią telekomunikacijų, radijo ir televizijos transliavimo ir/arba elektroniniu būdu teikiamų paslaugų apmokestinimo schemą (MOSS) bei sistemą, palengvinančią mokesčių PVM prievolių įvykdymą ūkio subjektams, parduodantiems neapmokestinamiesiems asmenims tam tikras prekes ar paslaugas, už kurias PVM turėtų būti sumokėtas kitoje valstybėje narėje tais atvejais, kai veikla apima daugiau nei vienos ES valstybės narės teritoriją (OSS)). Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondas tikimybę gauti šią sumą vertina kaip mažai tikėtiną (iki 10 proc.), turto gavimo laikas neapibrėžtas ir priklauso nuo antstolių veiksmų išieškant priteistas sumas.

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

26 lentelė. Neapibrėžtasis turtas 2023 m. gruodžio 31 d. (tūkst. Eur)

Neapibrėžtojo turto grupė	Neapibrėžtojo turto pobūdis	Neapibrėžtojo turto suma	Gautino turto gavimo laiko neapibrėžtumo požymiai	Turto gavimo tikimybė
Gautinos sumos	Gautinos sumos pagal vykdomuosius dokumentus, laimėjus išskeltas bylas, numatomos išieškoti sumos (priteistos už ekstradiciją, žalos atlyginimą, baudos), gautinos išlaidų kompensacijos, skolos, netesybų sumos	1 340 899	Daugeliu atvejų negalima patikimai nustatyti, neapibrėžta	maža
Kitas turtas	Daiktiniai įrodymai, turtas, kuris neturi savininko ar savininkas nežinomas	2 121	Neapibrėžta	maža
Iš viso		1 343 021		

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje neapibrėžtieji įsipareigojimai sudarė 4 237 472 tūkst. Eur (2022 m. – 4 033 951 tūkst. Eur). Didžiausias neapibrėžtųjų įsipareigojimų sumas parodė Finansų ministerija dėl įsipareigojimų tarptautinėms organizacijoms ir kitų neapibrėžtųjų įsipareigojimų (3 348 838 tūkst. Eur), Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos dėl mokėtinų sumų pagal pasirašytas paramos sutartis su paramos gavėjais (272 494 tūkst. Eur), Valstybės išdas – 262 557 tūkst. Eur kaip suteiktas valstybės garantijas dėl paskolų ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 247 579 tūkst. Eur vertės įsipareigojimus atlyginti žalą, galinčią atsirasti priėmus sprendimus vykstančiose bylose dėl valstybės valdžios institucijų neteisėtų veiksmų.

27 lentelė. Neapibrėžtieji įsipareigojimai 2023 m. gruodžio 31 d. (tūkst. Eur)

Neapibrėžtųjų įsipareigojimų grupė	Neapibrėžto įsipareigojimo suma, tūkst. Eur	Su neapibrėžtu įsipareigojimu susijusių išlaidų tikimybė	Neapibrėžtumo požymiai
Kompensacijos darbuotojams	3 174		
Lietuvos kariuomenės apskaičiuota kompensacija profesinės karo tarnybos kariams dėl neteisėtai sumažintų darbo užmokesčio koeficientų	2 912	11-50 %	Teisės aktais nepriimtas sprendimas dėl kompensacijos mokėjimo
Lietuvos apeliacinis teismas dėl sustabdytų įgaliojimų teisėjui	263	11-50 %	Nenustatytas įsipareigojimo įvykdymo laikas ir būdas
Žalos atlyginimas	342 186		
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos įsipareigojimai atlyginti žalą, galintys atsirasti priėmus sprendimus vykstančiose bylose dėl valstybės valdžios institucijų neteisėtų veiksmų.	247 579	iki 10 %	Neįmanoma
Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos dėl žalos už sumokėtos sumos už VIAP už paties pasigaminatą elektros energiją ir nuostolių (kaip elektros energijos vartotojo) atlyginimo.	83 639	11-50 proc.	Nenustatytas įsipareigojimo įvykdymo laikas ir kompensavimo mechanizmas
Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos administruojamo asmens sveikatos priežiūros įstaigų mokamų įmokų žalai atlyginti fondo	7 941	11-50 %	Priklauso nuo teismų sprendimų

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Neapibrėžtųjų įsipareigojimų grupė	Neapibrėžto įsipareigojimo suma, tūkst. Eur	Su neapibrėžtuju įsipareigojimu susijusių išlaidų tikimybė	Neapibrėžtumo požymiai
įsipareigojimai atlyginti pacientų sveikatai padarytą žalą			
Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos įsipareigojimas atlyginti žalą dėl netinkamų veiksmų vertinant paramos paraiškas ir prašymai priteisti turtinę ir neturtinę žalą dėl neteisėtai ir nepagrįstai neatliktų veiksmų vykdant teismų sprendimus	1 373	11-50 %	Negalima patikimai nustatyti įsipareigojimo įvykdymo laiko
Mokėtinų sumų pagal teismo sprendimus, turtinės ir neturtinės žalos atlyginimas, bylinėjimosi išlaidos	1 654	11-50 %	Vyksta teisminiai procesai
Turto likvidavimas	566		
Lietuvos kariuomenės turto, kuris pripažintas nereikalingu ir netinkamu naudoti, išardymui ir likvidavimui priskaičiuota preliminarinė lėšų suma	566	11-50 %	Nenumatytas terminas turto likvidavimui
Garantijų įsipareigojimai	265 594		
Valstybės išdo suteiktos valstybės garantijos dėl paskolų	262 557	11-50 %	Priklauso nuo garantijos gavėjų sutartinių įsipareigojimų vykdymo ir kitų sąlygų.
Vilniaus universiteto garantijos pagal paskolos sutartis	3 037	91-100 %	Paskolos termino pabaiga
Kita	3 625 952		
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos patikėjimo teise valdomas kapitalas tarptautinėse finansų institucijose	3 348 838	0-10 %	Pagal pareikalavimą
Nacionalinė mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos mokėtinų sumų pagal su paramos gavėjais pasirašytas paramos sutartis	272 494	11-50 %	Neįmanoma pakankamai patikimai įvertinti įsipareigojimo sumos dėl pagrįstų prielaidų nebuvimo
Valstybės biudžeto dotacijos savivaldybėms pagal 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą įgyvendinamų projektų nuosavam indėliui užtikrinti	589	11-50 %	Pagal pateiktus prašymus, Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo reikalavimų laikymasis
Kiti įsipareigojimai dėl žalos atlyginimo ir kitų netesybų prisiteisimo, ginčai dėl sutartinių įsipareigojimų vykdymo, socialinio draudimo įmokos už kompensuojamas sumas profesinės karo tarnybos kariams	4 030	11-50 %	Teismo procesai vyksta
Iš viso	4 237 472		

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Bendras ginčų, dėl kurių suformuoti atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ar neapibrėžtasis turtas, pobūdis buvo galimos ūkio subjektų išlaidų kompensacijos, turtiniai reikalavimai, turtinės ir neturtinės žalos atlyginimas, kitų netesybų prisiteisimas bei kitos mokėtinos sumos, susijusios su teisminiais procesais, neaiškiais teismų sprendimų priėmimo terminais dėl mokėtinų sumų, susijusių su sutartinių įsipareigojimų vykdymu.

23. Finansinės rizikos valdymas

Vyriausybės valstybės vardu priimtų skolinių įsipareigojimų ir valstybės piniginių išteklių rizikos valdymas apima valiutų kursų kitimo, palūkanų normų kitimo, kredito, likvidumo (refinansavimo) ir veiklos rizikos valdymą.

2023 m. Vyriausybė laikėsi visų teisės aktuose nustatytų skolinimosi ir skolos limitų. Refinansavimo ir palūkanų normų kitimo rizikai valdyti Lietuvos Stabilumo 2023 m. programoje numatytas trumpalaikės skolos limitas – 25 proc. viso skolos portfelio, o skolos už kintamas palūkanų normas limitas – 10 proc. viso skolos portfelio. Pagrindiniai rodikliai, nusakantys valiutų kursų kitimo riziką, yra skolos portfelio dalis tomis valiutomis, kurių kursas nėra fiksuotas euro atžvilgiu, bei tikėtinas valiutų kursų svyravimas per atitinkamą laikotarpį ateityje. Valdant kredito riziką, susijusią su išvestinių finansinių priemonių sandoriais, atskirais atvejais sudaromi finansinio užstato apsikaitimo, susieto su išvestinių finansinių priemonių esamąja verte, susitarimai. Palūkanų normos rizikai valdyti sudaromi palūkanų normų apsikaitimo sandoriai. Pagal tokių sandorį sutariama apsikaitinti palūkanų normomis, kai viena šalis moka fiksuotas palūkanas, o kita - kintamas. Užsienio rinkose išplatintus Lietuvos Vyriausybės vertybinius popierius, denominuotus JAV doleriais, yra sudaromi valiutų palūkanų normų apsikaitimo sandoriai, kuriais siekiama išvengti valiutos kurso svyravimo rizikos.

28 lentelė. Finansinio turto, išreikšto užsienio valiuta, pokyčiai

	Balansinė vertė, tūkst. Eur		Balansinė vertė, tūkst. valiuta		Valiuta (kodas)
	2023 m.	2022 m.	2023 m.	2022 m.	
Ilgalaikės paskolos	329 053	282 189	-	-	EUR
Kitas ilgalaikis finansinis turtas	729 034	27 720			EUR
Trumpalaikės paskolos	13 303	25 466	-	-	EUR
Trumpalaikės investicijos	-	302 440			EUR
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	2 352 874	1 193 168	-	-	EUR
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	2 202	2 869	3 060	3 060	USD
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	-	-	-	-	CHF
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	-	59	53	53	GBP
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	-	-	-	-	SEK
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	9	9	97	97	NOK
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	7	42	174	174	Kita
Kitas trumpalaikis finansinis turtas	1 313 454	2 058 375	-	-	EUR
Kitas trumpalaikis finansinis turtas	-	-	-	-	USD
Iš viso	4 739 937	3 892 338	X	X	X

Įvertinus išvestines finansines priemones, panaudotas apsidrausti nuo valiutų kursų kitimo rizikos, visa skola valstybės vardu 2023 m. buvo denominuota eurai.

29 lentelė. Įsipareigojimų eurai ir užsienio valiutomis pokyčiai (tūkst. Eur)

Įsipareigojimų dalis valiuta	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis, %
Eurai	30 648 878	28 753 841	1 895 038	7%
JAV doleriais	1 128	965	163	17%
Kitomis valiutomis	225	233	(8)	(3%)
Iš viso	30 650 232	28 755 039	1 895 193	7%

Daugiau informacijos apie finansinės rizikos valdymą pateikta 2023 metų Lietuvos Stabilumo programoje⁴.

24. Koncesijos ir valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartys

Informacija apie koncesijos ir valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartis (toliau – VPSP), sudarytas iki 2024 m. sausio 1 d. ir galiojusias ataskaitiniu laikotarpiu, pateikta 22 priede. Per ataskaitinį laikotarpį centrinės valdžios institucijų buvo įgyvendinamos praėjusiais ataskaitiniais laikotarpiais sudarytos 9 VPSP sutartys, iš kurių 2 koncesijos sutartys, 7 – valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartys. Per ataskaitinį laikotarpį naujų sutarčių sudaryta nebuvo.

25. Poataskaitiniai įvykiai

Nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos iki 2024 m. kovo 31 d. įvyko šie poataskaitiniai įvykiai:

1. 2024 m. sausio – kovo mėn. išplatinta ilgalaikių Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių vidaus rinkose už 430 828 tūkst. Eur sumą nominalia verte, užsienio rinkose 1 630 000 tūkst. Eur nominalia verte.
2. 2024 m. sausio – kovo mėn. išpirkta vidaus rinkose išleistų ilgalaikių ir trumpalaikių Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių už 557 tūkst. Eur, užsienio rinkose išleistų ilgalaikių Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių už 700 000 tūkst. Eur.
3. 2024 m. sausio – kovo mėnesį gauta 360 462 tūkst. Eur paskolų iš Europos Komisijos.
4. 2024 m. sausio – kovo mėn. grąžinta 17 752 tūkst. Eur užsienio paskolų, iš jų 3 704 tūkst. Eur Šiaurės investicijų bankui, 14 048 tūkst. Eur Europos Tarybos vystymo bankui.
5. 2024 m. sausio – kovo mėn. suteikta paskola už 2 254 tūkst. Eur AB Via Lietuva.
6. 2024 m. sausio – kovo mėn. grąžinta paskolų už 1 058 tūkst. Eur, iš jų daugiausiai 132 tūkst. Eur – AB Kauno energija, 101 tūkst. Eur – Elektrėnų savivaldybė, 83 tūkst. Eur – Raseinių rajono savivaldybė, 74 tūkst. Eur – UAB Dzūkijos vandenys, 66 tūkst. Eur – UAB Telšių vandenys.
7. 2024 m. sausio – vasario mėn. grąžinta paskolų, dėl kurių suteiktos valstybės garantijos, už 246 tūkst. Eur.

26. Apskaitos politika ir klaidų taisymas

Esminės praėjusių laikotarpių apskaitos klaidos 2023 m. buvo taisomos apskaitos klaidų taisymo sąskaitose ir veiklos rezultatų ataskaitoje parodomos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo ir esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka“. 2023 m. apskaitos politikos keitimo ir esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka buvo neigiama ir sudarė 93 262 tūkst. Eur. (2022 m. – 6 345 261 tūkst. Eur). Didžiausią įtaką turėjo Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos valstybinės žemės tikrosios vertės rezervo koregavimas ir ankstesniais metais užregistruotų žemės nuvertėjimo sąnaudų atstatymas dėl pasikeitusių 12-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatų dėl turto, apskaitomo tikrąja verte, registravimo apskaitoje, kurie valstybės ataskaitose buvo atlikti 2022 m.

27. Informacija apie valstybės kontroliuojamų pelno siekiančių subjektų finansinius duomenis

Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nuostatos, kurios įsigalios 2026 m. sausio 1 d., numato, kad valstybės kontroliuojami pelno siekiantys subjektai⁵ ir savivaldybės kontroliuojami

⁴ Lietuvos stabilumo 2023 metų programa: https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/LT_SP2023_20230428.pdf

⁵ Valstybės valdomos įmonės, pagal 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje nuostatas priskiriamos prie centrinės valdžios sektoriaus ir Oficialiosios statistikos įstatyme nustatytame oficialiosios statistikos portale nurodytos kaip priklausančios valdžios instituciniam sektoriui.

2023 M. VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

pelno siekiantys subjektai⁶, priskiriami valdžios sektoriui, turės pateikti savo metinių finansinių ataskaitų duomenis į Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą, tam, kad būtų sudaryti visą valdžios sektorių apimantys ataskaitų rinkiniai – valstybės metinis finansinių ataskaitų rinkinys ir nacionalinis metinis ataskaitų rinkinys.

Kol rengiamasi šių nuostatų taikymui, informacija apie valstybės kontroliuojamų pelno siekiančių subjektų finansinius duomenis atskleidžiama valstybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte.

Atsižvelgiant į tai, kad valstybės kontroliuojami pelno siekiantys subjektai rengdami finansines ataskaitas taiko nevienodų teisės aktų reikalavimus, teikiame apibendrintą informaciją apie 20 centrinės valdžios sektoriui priklausančių subjektų turtą, įsipareigojimus ir dotacijas, nuosavą kapitalą, pajamas, sąnaudas, pelno mokestį ir grynąjį pelną (nuostolius):

30 lentelė. Valstybės kontroliuojamų pelno siekiančių subjektų, priklausančių valdžios sektoriui, finansiniai duomenys (tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.
Turtas	1 800 434	1 588 308
Įsipareigojimai ir dotacijos	770 827	669 124
Nuosavas kapitalas	829 871	919 184
Pajamos	264 553	231 837
Sąnaudos	192 538	208 221
Pelno mokestis	8 437	5 831
Grynasis pelnas (nuostoliai)	63 578	17 785

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė

⁶ Savivaldybės valdomos įmonės, pagal 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje nuostatas priskiriamos prie vietos valdžios sektoriaus ir Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos įstatyme nustatytame oficialiosios statistikos portale nurodytos kaip priklausančios valdžios instituciniam sektoriui.

VALSTYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMOJO RAŠTO PRIEDAI

Informacija apie nematerialiojo turto balansinės vertės pasikeitimą
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Straipsniai	Plėtros darbai	Programinė įranga ir jos licencijos	Kitas nematerialusis turtas			Nebaigti projektai ir išankstiniai apmokėjimai		Prestižas	Iš viso
				Patentai, autorių ir kitos teisės	Nematerialiosios vertybės	Kitas nematerialusis turtas	Nebaigti projektai	Išankstiniai apmokėjimai		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Įsigijimo ar pasigaminimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pradžioje		599 519,42	12 685,55	923,32	50 985,87	38 834,12	9 339,73	208,16	712 496,18
2.	Įsigijimai per ataskaitinį laikotarpį	1,87	49 087,34	939,49	34,26	3 806,61	41 461,70	3 360,11		98 691,38
2.1.	pirkto nematerialiojo turto įsigijimo savikaina	1,87	48 671,28	926,44	34,26	3 787,56	41 091,17	3 360,11		97 872,67
2.2.	neatlygintinai gauto nematerialiojo turto įsigijimo savikaina		12,17	13,05		19,06	370,54			414,81
2.3.	nematerialusis turtas, įsigytas pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis		403,89							403,89
3.	Parduoto, perduoto ir nurašyto nematerialiojo turto suma per ataskaitinį laikotarpį		-25 788,20	-2 612,92	-25,09	-4 065,11	-1 949,80	-4,84		-34 445,96
3.1.	parduoto									
3.2.	perduoto		-87,80			-104,58				-192,38
3.3.	nurašyto		-25 700,40	-2 612,92	-25,09	-3 960,53	-1 949,80	-4,84		-34 253,58
4.	Pergrupavimai (+/-)		36 530,67	1 196,62	27,00	5 249,44	-30 418,18	-7 825,22		4 760,34
5.	Kiti pokyčiai		963,02	0,00		19,37	0,00			982,39
6.	Įsigijimo ar pasigaminimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (1+2-3+/-4+/-5)	1,87	660 312,26	12 208,74	959,49	55 996,19	47 927,85	4 869,78	208,16	782 484,32
6.1.	Iš jos: Nematerialiojo turto, kuris yra visiškai amortizuotas, tačiau vis dar naudojamas viešojo sektoriaus subjekto veikloje, įsigijimo ar pasigaminimo savikaina		324 290,14	3 589,80	58,20	25 023,08	1 382,34			354 343,55
7.	Sukaupta amortizacijos suma ataskaitinio laikotarpio pradžioje	X	-507 711,10	-8 465,58	X	-42 826,43	X	X		-559 003,11
8.	Neatlygintinai gauto nematerialiojo turto sukaupta amortizacijos suma	X	-5,94		X	-4,56	X	X		-10,50
9.	Apskaičiuota amortizacijos suma per ataskaitinį laikotarpį	X	-55 567,65	-2 677,97	X	-4 714,22	X	X		-62 959,84
10.	Sukaupta parduoto, perduoto ir nurašyto nematerialiojo turto amortizacijos suma	X	25 647,24	2 612,84	X	4 018,33	X	X		32 278,41
10.1.	parduoto	X			X		X	X		
10.2.	perduoto	X	9,90		X	104,58	X	X		114,48
10.3.	nurašyto	X	25 637,35	2 612,84	X	3 913,75	X	X		32 163,93
11.	Pergrupavimai (+/-)	X	-1 856,17	976,53	X	-90,28	X	X		-969,91

Eil. Nr.	Straipsniai	Plėtros darbai	Programinė įranga ir jos licencijos	Kitas nematerialusis turtas			Nebaigti projektai ir išankstiniai apmokėjimai		Prestižas	Iš viso
				Patentai, autorių ir kitos teisės	Nematerialiosios vertybės	Kitas nematerialusis turtas	Nebaigti projektai	Išankstiniai apmokėjimai		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12.	Kiti pokyčiai	X	-451,88	0,00	X	-18,27	X	X		-470,15
13.	Sukaupta amortizacijos suma ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (7+8+9-10+/-11+/-12)	X	-539 945,50	-7 554,18	X	-43 635,42	X	X		-591 135,10
14.	Nuvertėjimo suma ataskaitinio laikotarpio pradžioje		-985,33			-777,87	-297,30	-2,62	-208,16	-2 271,29
15.	Neatlygintinai gauto nematerialiojo turto sukaupta nuvertėjimo suma									
16.	Apskaičiuota nuvertėjimo suma per ataskaitinį laikotarpį		-1,88			-16,60	-88,22			-106,71
17.	Panaikinta nuvertėjimo suma per ataskaitinį laikotarpį					63,20				63,20
18.	Sukaupta perduoto, perduoto ir nurašyto nematerialiojo turto nuvertėjimo suma		0,68			8,89	37,52			47,09
18.1.	perduoto									
18.2.	perduoto									
18.3.	nurašyto		0,68			8,89	37,52			47,09
19.	Pergrupavimai (+/-)		567,49							567,49
20.	Kiti pokyčiai									
21.	Nuvertėjimo suma ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (14+15+16-17-18+/-19+/-20)		-419,03			-722,39	-348,01	-2,62	-208,16	-1 700,21
22.	Nematerialiojo turto likutinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (6-13-21)	1,87	119 947,73	4 654,55	959,49	11 638,38	47 579,84	4 867,16		189 649,02
23.	Nematerialiojo turto likutinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje (1-7-14)		90 822,99	4 219,96	923,32	7 381,57	38 536,82	9 337,11		151 221,78
24.	Per ataskaitinį laikotarpį apskaičiuotos sąnaudos už teisę naudotis programine įranga ir licencijomis	X	4 596,89	X	X	X	X	X	X	4 596,89
25.	Per ataskaitinį laikotarpį apskaičiuotos sąnaudos nematerialiųjų vertybių tvarkymui ir apsaugai	X	X	X	127,03	X	X	X	X	127,03

Informacija apie ilgalaikio materialiojo turto, vertinamo įsigijimo savikaina, balansinės vertės pasikeitimą
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastatai	Infrastruktūros statiniai	Kiti statiniai	Mašinos ir įrenginiai	Transporto priemonės	Baldai, biuro įranga ir kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Įsigijimo ar pasigaminimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pradžioje	2 900 717,84	5 764 199,87	341 414,30	2 854 197,01	787 205,84	1 288 988,31	1 811 400,68	15 748 123,84
2.	Įsigijimai per ataskaitinį laikotarpį (2.1+2.2+2.3+2.4)	7 893,72	24 071,04	6 819,27	249 058,96	111 998,59	156 716,83	1 331 231,40	1 887 789,82
2.1.	pirkto turto (išskyrus nurodytą 2.3 ir 2.4 papunkčiuose) įsigijimo	6 300,69	7 735,89	6 631,40	233 956,55	104 528,31	148 979,10	1 331 132,21	1 839 264,16
2.2.	neatlygintinai gauto turto įsigijimo savikaina	1 593,03	290,23	42,22	15 102,41	6 788,22	7 624,18	99,19	31 539,48
2.3.	pagal finansinės nuomos (lizingo) požymius atitinkančias sutartis įsigyto turto įsigijimo savikaina					682,06	14,64		696,70
2.4.	turtas, dėl kurio sudarytos valdžios ir privataus sektorių partnerystės sutartys		16 044,91	145,65			98,92		16 289,49
3.	Parduoto, perduoto ir nurašyto turto suma per ataskaitinį laikotarpį (3.1+3.2+3.3)	-7 973,05	-2 744,00	-875,35	-54 570,34	-18 716,32	-54 058,42	-10 421,01	-149 358,49
3.1.	parduoto				-227,63	-458,78	-247,25		-933,66
3.2.	perduoto	-4 676,75	-1 552,96	-424,32	-19 874,71	-14 445,52	-7 059,64	-64,90	-48 098,79
3.3.	nurašyto	-3 296,31	-1 191,04	-451,02	-34 468,00	-3 812,02	-46 751,53	-10 356,10	-100 326,03
4.	Pergrupavimai (+/-)	138 811,59	164 754,05	14 026,53	283 486,15	4 750,62	10 673,30	-629 735,65	-13 233,41
5.	Kiti pokyčiai	461,02	26,06	139,13	11 614,40	14 371,61	2 821,06	-164,31	29 268,98
6.	Įsigijimo ar pasigaminimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (1+2-3+/-4+/-5)	3 039 911,11	5 950 307,02	361 523,88	3 343 786,19	899 610,33	1 405 141,08	2 502 311,12	17 502 590,74
6.1.	Iš jos: turto, kuris yra visiškai nudėvėtas, tačiau vis dar naudojamas viešojo sektoriaus subjekto veikloje, įsigijimo arba pasigaminimo savikaina	27 791,03	99 521,59	38 133,67	898 637,39	215 106,83	410 767,53	35 660,30	1 725 618,35
7.	Sukaupta nusidėvėjimo suma ataskaitinio laikotarpio pradžioje	-735 362,14	-2 645 789,58	-95 445,87	-1 546 615,35	-477 080,07	-799 509,58	X	-6 299 802,59
8.	Neatlygintinai gauto turto sukaupta nusidėvėjimo suma	-357,10	-248,97	-14,06	-1 827,33	-6 000,40	-390,04	X	-8 837,90
9.	Apskaičiuota nusidėvėjimo suma per ataskaitinį laikotarpį	-40 477,00	-153 969,82	-15 097,31	-173 983,89	-38 889,05	-98 097,51	X	-520 514,57
10.	Sukaupta parduoto, perduoto ir nurašyto turto nusidėvėjimo suma (10.1+10.2+10.3)	4 533,21	1 622,05	617,90	38 431,01	16 816,90	45 606,30	X	107 627,38
10.1.	parduoto				227,63	458,78	244,70	X	931,11
10.2.	perduoto	2 510,61	489,52	294,57	4 176,59	13 236,33	1 034,70	X	21 742,32
10.3.	nurašyto	2 022,60	1 132,54	323,33	34 026,79	3 121,79	44 326,90	X	84 953,96
11.	Pergrupavimai (+/-)	-1 300,30	87,64	728,54	-12 934,70	5 210,97	18 635,90	X	10 428,06
12.	Kiti pokyčiai	-604,27	-23,12	-11,28	-6 550,26	-9 708,46	-1 705,31	X	-18 602,70
13.	Sukaupta nusidėvėjimo suma ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (7+8+9-10+/-11+/-12)	-773 567,60	-2 798 321,80	-109 222,08	-1 703 480,51	-509 650,10	-835 460,23	X	-6 729 702,32
14.	Nuvertėjimo suma ataskaitinio laikotarpio pradžioje	-7 891,50	-425,94	-1 132,24	-2 779,20	-164,08	-3 165,13	-8 109,33	-23 667,41
15.	Neatlygintinai gauto turto sukaupta nuvertėjimo suma								
16.	Apskaičiuota nuvertėjimo suma per ataskaitinį laikotarpį	-1 639,66	-25,21	-1,90	-106,94	-495,97	-222,23	-9 544,30	-12 036,21
17.	Panaikinta nuvertėjimo suma per ataskaitinį laikotarpį	1 616,09	9,40		0,05		14,15		1 639,69
18.	Sukaupta parduoto, perduoto ir nurašyto turto nuvertėjimo suma (18.1+18.2+18.3)	675,55		29,73	104,43	148,01	253,03	132,71	1 343,47
18.1.	parduoto								
18.2.	perduoto								
18.3.	nurašyto	675,55		29,73	104,43	148,01	253,03	132,71	1 343,47
19.	Pergrupavimai (+/-)	1 127,18			42,60	11,10	-117,65	-3 987,84	-2 924,61
20.	Kiti pokyčiai					1,74		164,31	166,05
21.	Nuvertėjimo suma ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (14+15+16-17-18+/-19+/-20)	-6 112,34	-441,75	-1 104,40	-2 739,06	-499,19	-3 237,83	-21 344,45	-35 479,02
22.	Ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (6-13-21)	2 260 231,18	3 151 543,46	251 197,40	1 637 566,63	389 461,04	566 443,02	2 480 966,67	10 737 409,40
22.1.	Iš jos: pagal finansinės nuomos (lizingo) požymius atitinkančias sutartis įsigyto turto, kurio finansinės nuomos (lizingo) sutarties laikotarpis nėra pasibaigęs, likutinė vertė	70,33				1 449,60	16,19		1 536,11
22.2.	turto, dėl kurio sudarytos valdžios ir privataus sektorių partnerystės sutartys, likutinė vertė	38 203,60	826,60	7 841,08					46 871,28
22.3.	turto, kurio kontrolę riboja sutartys ar teisės aktai, ir turto, užstatyto kaip įsipareigojimų įvykdymo garantija, likutinė vertė								

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastatai	Infrastruktūros statiniai	Kiti statiniai	Mašinos ir įrenginiai	Transporto priemonės	Baldai, biuro įranga ir kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
22.4.	nebenaudojamo viešojo sektoriaus subjekto veikloje turto likutinė vertė	4 202,51	130,89	829,72	489,71	516,37	270,87	5,21	6 445,28
22.5.	laikiniai nenaudojamo viešojo sektoriaus subjekto veikloje turto likutinė vertė	2 059,60			875,22	477,06	1 895,36		5 307,24
22.6.	pastatų, kurie nenaudojami įprastoje veikloje, bet yra laikomi vien tik pajamoms iš nuomos gauti, likutinė vertė	4 000,67	500,75	245,32	X	X	X	X	4 746,75
23.	Ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje (1-7-14)	2 157 464,20	3 117 984,35	244 836,18	1 304 802,46	309 961,69	486 313,60	1 803 291,35	9 424 653,83
23.1.	Iš jos: pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis požymius atitinkančias įsigyto turto, kurio finansinės nuomos (lizingo) sutarties laikotarpis nėra pasibaigęs, likutinė vertė	1 915,22			35,40	2 309,63	91,35		4 351,59
23.2.	turto, dėl kurio sudarytos valdžios ir privataus sektorių partnerystės sutartys, likutinė vertė	38 632,73	869,27	8 254,34					47 756,34
23.3.	turto, kurio kontrolę riboja sutartys ar teisės aktai, ir turto, užstatyto kaip įsipareigojimų įvykdymo garantija, likutinė vertė				213,68				213,68
23.4.	nebenaudojamo viešojo sektoriaus subjekto veikloje turto likutinė vertė	2 445,27	100,23	827,56	265,47	81,11	398,36		4 118,00
23.5.	laikiniai nenaudojamo viešojo sektoriaus subjekto veikloje turto likutinė vertė	676,34			390,04	60,00	1 217,67		2 344,05
23.6.	pastatų, kurie nenaudojami įprastoje veikloje, bet yra laikomi vien tik pajamoms iš nuomos gauti, likutinė vertė	3 119,10	140,15	261,66	X	X	X	X	3 520,90

Informacija apie ilgalaikio materialiojo turto, vertinamo tikrąja verte, balansinės vertės pasikeitimą
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Straipsniai	Žemė			Nekilnojamosios kultūros vertybės	Kilnojamosios kultūros vertybės	Kitos vertybės	Iš viso
		Laisva valstybinė žemė	Sklypai (valstybinė žemė)	Sklypai (savivaldybių žemė)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Įsigijimo ar pasigaminimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pradžioje	11 347 723,17	7 425 143,65		311 416,29	477 580,17	3 130,89	19 564 994,17
2.	Įsigijimai per ataskaitinį laikotarpį (2.1+2.2+2.3)		4 562,70		6 342,78	19 677,17	93,83	30 676,48
2.1.	pirkto turto įsigijimo savikaina		1 290,06		6 069,32	13 253,75	70,38	20 683,51
2.2.	neatlygintinai gauto turto įsigijimo savikaina		3 272,64		273,46	6 423,42	23,46	9 992,98
2.3.	pagal finansinės nuomos (lizingo) požymius atitinkančias sutartis įsigyto turto įsigijimo savikaina							
3.	Parduoto, perduoto ir nurašyto turto suma per ataskaitinį laikotarpį (3.1+3.2+3.3)		-34 373,79		-243,51	-0,91	-17,51	-34 635,72
3.1.	parduoto							
3.2.	perduoto		-34 373,79		-243,51	0,00	0,00	-34 617,30
3.3.	nurašyto					-0,91	-17,51	-18,42
4.	Pergrupavimai (+/-)	-805 044,44	1 063 776,25		1 172,66	626,93	-96,01	260 435,39
5.	Kiti pokyčiai		-1,50				0,16	-1,34
6.	Įsigijimo ar pasigaminimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (1+2-3+/-4+/-5)	10 542 678,73	8 459 107,31		318 688,22	497 883,36	3 111,36	19 821 468,99
7.	Sukaupta nusidėvėjimo suma ataskaitinio laikotarpio pradžioje iki turto vertinimo tikrosios vertės metodu	X	X	X	-18 296,17	-2 079,71	X	-20 375,88
8.	Neatlygintinai gauto turto sukaupta nusidėvėjimo suma	X	X	X	-3,94		X	-3,94
9.	Sukaupta parduoto, perduoto ir nurašyto turto nusidėvėjimo suma (9.1+9.2+9.3)	X	X	X	28,19		X	28,19
9.1.	parduoto	X	X	X			X	
9.2.	perduoto	X	X	X	28,19		X	28,19
9.3.	nurašyto	X	X	X			X	
10.	Pergrupavimai (+/-)	X	X	X		52,90	X	52,90
11.	Kiti pokyčiai	X	X	X	0,00		X	0,00
12.	Sukaupta nusidėvėjimo suma ataskaitinio laikotarpio pabaigoje iki turto vertinimo tikrosios vertės metodu (7+ 8-9+/-10+/-11)	X	X	X	-18 271,93	-2 026,81	X	-20 298,74
13.	Nuvertėjimo suma ataskaitinio laikotarpio pradžioje iki turto vertinimo tikrosios vertės metodu	X	X	X	-25 168,42	-74,83	X	-25 243,25
14.	Neatlygintinai gauto turto sukaupta nuvertėjimo suma	X	X	X			X	
15.	Panaikinta nuvertėjimo suma per ataskaitinį laikotarpį	X	X	X	588,47		X	588,47
16.	Sukaupta parduoto, perduoto ir nurašyto turto nuvertėjimo suma (16.1+16.2+16.3)	X	X	X	215,32		X	215,32
16.1.	parduoto	X	X	X			X	
16.2.	perduoto	X	X	X	215,32		X	215,32
16.3.	nurašyto	X	X	X			X	
17.	Pergrupavimai (+/-)	X	X	X	5 831,86		X	5 831,86
18.	Kiti pokyčiai	X	X	X			X	
19.	Nuvertėjimo suma ataskaitinio laikotarpio pabaigoje iki turto vertinimo tikrosios vertės metodu (13+14-15-16+/-17+/-18)	X	X	X	-18 532,77	-74,83	X	-18 607,60
20.	Tikroji vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	6 511 870,63	538 778,46		234 261,86	63 931,45	479,04	7 349 321,43
21.	Neatlygintinai gauto turto iš kito subjekto sukauptos tikrosios vertės pokytis		1 736,52		31 370,92	45,05		33 152,49
22.	Tikrosios vertės pasikeitimo per ataskaitinį laikotarpį suma (+/-)	3 556 693,79	556 891,06		68 327,94	2 597,89	373,10	4 184 883,78
23.	Parduoto, perduoto ir nurašyto turto tikrosios vertės suma (23.1+23.2+23.3)		9 417,57		-31 223,78			-21 806,21
23.1.	parduoto							

Eil. Nr.	Straipsniai	Žemė			Nekilnojamosios kultūros vertybės	Kilnojamosios kultūros vertybės	Kitos vertybės	Iš viso
		Laisva valstybinė žemė	Sklypai (valstybinė žemė)	Sklypai (savivaldybių žemė)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
23.2.	perduoto		9 417,57		-31 223,78			-21 806,21
23.3.	nurašyto							
24.	Pergрупavimai (+/-)	39 249,76	-303 513,13		12,77	-605,62	0,32	-264 855,90
25.	Kiti pokyčiai		-2,51				-0,32	-2,83
26.	Tikroji vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (20+21+/-22-23+/-24+/-25)	10 107 814,18	803 307,98		302 749,70	65 968,77	852,14	11 280 692,76
27.	Ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (6-12-19+26)	20 650 492,91	9 262 415,29		584 633,22	561 750,48	3 963,50	31 063 255,41
27.1.	Iš jos:	X	X	X	X	X	X	X
27.1.1.	vertė, nustatyta nepriklausomų turto vertintojų				126 380,91	592,68	714,15	127 687,73
27.1.2.	vidutinė rinkos vertė	20 650 487,50	9 257 077,67		410 282,98	28 268,87	375,38	30 346 492,40
27.1.3.	vertė, nustatyta remiantis įsigijimo savikaina		5 297,31		47 786,33	31 456,52	2 186,72	86 726,89
27.1.4.	įstaigos vadovo sudarytos komisijos nustatyta vertė	5,42	40,30		183,00	501 432,42	687,25	502 348,39
27.2.	Iš jos:	X	X	X	X	X	X	X
27.2.1.	pagal finansinės nuomos (lizingo) požymius atitinkančias sutartis įsigyto turto, kurio finansinės nuomos (lizingo) sutarties laikotarpis nepasibaigęs, likutinė vertė							
27.2.2.	turto, dėl kurio sudarytos valdžios ir privataus sektorių partnerystės sutartys, likutinė vertė							
27.2.3.	turto, kurio kontrolę riboja sutartys ar teisės aktai, ir turto, užstatyto kaip įsipareigojimų įvykdymo garantija, likutinė vertė					17,23		17,23
27.2.4.	žemės ir pastatų, kurie nenaudojami įprastoje veikloje, bet yra laikomi vien tik pajamoms iš nuomos gauti, likutinė vertė				943,32	X	X	943,32
28.	Ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje (1-7-13+20)	17 859 593,80	7 963 922,11		502 213,55	539 357,07	3 609,92	26 868 696,46
28.1.	Iš jos:	X	X	X	X	X	X	X
28.1.1.	vertė, nustatyta nepriklausomų turto vertintojų				20 585,30	6 572,20	180,92	27 338,42
28.1.2.	vidutinė rinkos vertė	17 859 593,80	7 349 123,92		471 260,42	16 594,22	456,72	25 697 029,07
28.1.3.	vertė, nustatyta remiantis įsigijimo savikaina		614 767,19		10 184,83	39 070,43	2 310,78	666 333,23
28.1.4.	įstaigos vadovo sudarytos komisijos nustatyta vertė	31,00		183,00	477 120,23	661,51	477 995,73	
28.2.	Iš jos:	X	X	X	X	X	X	X
28.2.1.	pagal finansinės nuomos (lizingo) požymius atitinkančias sutartis įsigyto turto, kurio finansinės nuomos (lizingo) sutarties laikotarpis nepasibaigęs, likutinė vertė							
28.2.2.	turto, dėl kurio sudarytos valdžios ir privataus sektorių partnerystės sutartys, likutinė vertė							
28.2.3.	turto, kurio kontrolę riboja sutartys ar teisės aktai, ir turto, užstatyto kaip įsipareigojimų įvykdymo garantija, likutinė vertė							
28.2.4.	žemės ir pastatų, kurie nenaudojami įprastoje veikloje, bet yra laikomi vien tik pajamoms iš nuomos gauti, likutinė vertė				179,77	X	X	179,77

Valstybės ar savivaldybės įmonių* jungtinė finansinės būklės ataskaita (balansas)
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Straipsniai	Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena	Paskutinė praėjusio ataskaitinio laikotarpio diena
1	2	3	4
A	Ilgalaikis turtas	765 776,50	2 293 035,24
I	Nematerialusis turtas	24 080,49	24 914,85
II	Materialusis turtas	710 028,42	2 233 774,13
III	Finansinis turtas	31 667,59	34 346,27
B	Biologinis turtas	9 705,02	9 677,59
C	Kitas trumpalaikis turtas	456 518,90	856 555,69
I	Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	111 296,40	137 654,36
II	Iš viešojo sektoriaus subjektų gautinos sumos	2 212,39	7 060,06
III	Kitos per vienus metus gautinos sumos	85 400,75	341 510,63
IV	Kitas trumpalaikis turtas	94 187,54	18 783,15
V	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	163 421,82	351 547,50
	Iš viso turto:	1 232 000,41	3 159 268,53
D	Nuosavas kapitalas	703 901,05	1 463 951,69
I	Išstatinis kapitalas arba įmonės savininko (dalininkų) kapitalas	1 091 947,85	1 169 010,07
II	Turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas		611 425,63
III	Perkainojimo rezervas (rezultatai)		769,42
IV	Rezervai	82 465,38	93 485,65
V	Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)	-470 512,18	-410 739,09
V.1	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	78 799,02	110 030,83
V.2	Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	-549 311,20	-520 769,92
E	Dotacijos ir subsidijos	225 461,84	1 267 047,26
F	Įsipareigojimai viešojo sektoriaus subjektams	170 123,30	163 623,01
G	Kiti įsipareigojimai	132 514,23	264 646,56
I	Po vieno metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	39 344,17	116 810,21
II	Per vienus metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	93 170,06	147 836,35
	Iš viso nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų:	1 232 000,41	3 159 268,53

* Teikiama informacija apie tas valstybės įmones, kuriose viešojo sektoriaus subjektas įgyvendina įmonės savininko teises ir pareigas.

Kontroliuojamų akcinių ir uždaryjū akcinių bendrovių jungtinė finansinės būklės ataskaita (balansas)
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Straipsniai	Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena	Paskutinė praėjusio ataskaitinio laikotarpio diena
1	2	3	4
A	Ilgalaikis turtas	9 379 312,54	6 931 475,04
I	Nematerialusis turtas	363 821,47	194 611,47
II	Materialusis turtas	7 881 296,86	6 109 458,48
III	Finansinis turtas	1 134 194,21	627 405,08
B	Biologinis turtas	692,29	671,33
C	Kitas trumpalaikis turtas	2 173 861,92	3 367 806,64
I	Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	387 594,12	788 162,21
II	Iš viešojo sektoriaus subjektų gautinos sumos	67 502,65	17 058,62
III	Kitos per vienus metus gautinos sumos	709 948,10	903 641,73
IV	Kitas trumpalaikis turtas	246 261,24	291 388,46
V	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	762 555,81	1 367 555,63
	Iš viso turto:	11 553 866,75	10 299 953,01
D	Nuosavas kapitalas	5 077 568,86	4 032 641,93
I	Įstatinis kapitalas arba įmonės savininko (dalininkų) kapitalas	4 096 126,44	3 366 584,31
II	Turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas	153,61	153,61
III	Perkainojimo rezervas (rezultatai)	122 230,79	79 179,65
IV	Rezervai	292 754,11	418 543,00
V	Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)	566 303,92	168 181,36
V.1	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	490 567,93	153 549,96
V.2	Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)	75 735,98	14 631,40
E	Dotacijos ir subsidijos	1 649 639,07	1 078 965,27
F	Įsipareigojimai viešojo sektoriaus subjektams	42 773,47	54 459,81
G	Kiti įsipareigojimai	4 783 885,35	5 133 886,01
I	Po vieno metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	3 259 618,78	2 786 911,42
II	Per vienus metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	1 524 266,57	2 346 974,59
	Iš viso nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų:	11 553 866,75	10 299 953,01

Parduoti laikomo finansinio turto pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Finansinio turto pavadinimas	Balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Įsigyta	Parduota (balansinė vertė pardavimo momentu)	Perkelta į (iš) kitas finansinio turto grupes	Nuvertėjimas	Nurašyta (balansinė vertė nurašymo momentu)*	Tikrosios vertės pokytis	Kiti konsolidavimo pokyčiai	Balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Ilgalaikis finansinis turtas	564 824,46	22 903,46	-11 566,46		-4 004,99	-66,50	10 304,35		582 394,33
1.1.	Nuosavybės vertybiniai popieriai	456 619,70	3 007,76	-1 305,10				-3,74		458 318,62
1.2.	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai	10 022,73				-72,03				9 950,70
1.3.	Finansinis turtas iš išvestinės finansinės priemonės									
1.4.	Kitas	98 182,03	19 895,70	-10 261,36		-3 932,95	-66,50	10 308,09		114 125,01
2.	Trumpalaikis finansinis turtas		414,48	-14,48						400,00
2.1.	Nuosavybės vertybiniai popieriai									
2.2.	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai									
2.3.	Finansinis turtas iš išvestinės finansinės priemonės									
2.4.	Kitas		414,48	-14,48						400,00
3.	Iš viso	564 824,46	23 317,94	-11 580,94		-4 004,99	-66,50	10 304,35		582 794,33

* Šioje skiltyje rodomas ir perduotas parduoti laikomas finansinis turtas.

Iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto ir suteiktų paskolų pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Finansinio turto pavadinimas	Balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Per ataskaitinį laikotarpį								Kiti konsolidavimo pokyčiai	Balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
			Išigyta (įsigijimo savikaina)	Parduota (balansinė vertė pardavimo momentu)	Perkelta į (iš) kitą finansinio turto grupę	Amortizacijos suma**	Valiutos kurso pokyčio įtaka	Piniginės įplaukos	Nurašyta	Nuvertėjimas		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Ilgalaikis finansinis turtas ir suteiktos paskolos	777 683,83	236 489,88		-126 792,25	2 957,03		-96 301,80	-7 118,47	20 014,93		806 933,16
1.1.	Suteiktos paskolos	677 396,26	236 189,88		-126 437,35	2 036,07		-94 777,64	-7 118,47	20 014,93		707 303,68
1.2.	Obligacijos	100 284,79			-354,89	920,96		-1 524,16				99 326,69
1.3.	Vekseliai											
1.4.	Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai											
1.5.	Ilgalaikiai terminuotieji indėliai	2,78	300,00									302,78
2.	Trumpalaikis finansinis turtas ir suteiktos paskolos*	687 685,60	797 457,58	-9 934,48	121 454,53	1 379,56		-1 165 339,28	-28 873,18	14 960,82	0,30	418 791,44
2.1.	Suteiktos paskolos	119 171,67	79 882,72		121 884,77	1 011,77		-215 228,74	-28 873,18	14 960,82		92 809,82
2.2.	Obligacijos	90 669,84			1 065,75	367,79		-90 946,01			0,30	1 157,68
2.3.	Vekseliai											
2.4.	Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai											
2.5.	Trumpalaikiai terminuotieji indėliai	477 844,09	717 574,87	-9 934,48	-1 496,00			-859 164,53				324 823,95
3.	Iš viso	1 465 369,43	1 033 947,47	-9 934,48	-5 337,72	4 336,58		-1 261 641,08	-35 991,65	34 975,75	0,30	1 225 724,60

* Nurodoma ir ilgalaikio finansinio turto, ir suteiktų paskolų einamųjų metų dalis.

** Amortizacijos suma apima skirtumą tarp finansinio turto įsigijimo savikainos ir amortizuotos savikainos pirminio finansinio turto pripažinimo metu, ir amortizacijos sumos pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį.

Informacija apie biologinio turto vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Straipsniai	Gyvūnai	Medynai	Parkų ir skverų želdiniai	Daugiamečiai sodiniai	Pasėliai	Kitas biologinis turtas	Išankstiniai mokėjimai už biologinį turtą	Iš viso
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Likutis ataskaitinio laikotarpio pradžioje	3 311,33	2 519 557,17	2 867,52	408,96	884,18	147,55	0,79	2 527 177,50
2.	Biologinio turto vertės padidėjimas per ataskaitinį laikotarpį dėl:	11 652,51	7 569,39	7,41	9,43	1 644,71	23,53	3,64	20 910,62
2.1.	Prieauglio ar prieaugio	1 309,12				61,31	11,91	0,12	1 382,46
2.2.	Išigijimo	989,35		2,55	6,73		9,21	3,26	1 011,12
2.3.	Gavimo nemokamai	651,87	4 325,21				0,93		4 978,01
2.4.	Pergrupavimo	8 619,71	2 832,35	4,86	2,70	1 579,66	1,48	0,25	13 041,01
2.5.	Nuvertėjimo sumos atkūrimo								
2.6.	Tikrosios vertės pokyčio	82,46	411,82			3,74			498,02
3.	Biologinio turto vertės sumažėjimas per ataskaitinį laikotarpį dėl:	-11 593,24	-58 610,28	-9,14	-8,88	-1 775,75	-17,38	-3,28	-72 017,95
3.1.	Pardavimo	-170,42			-0,30	-12,65	-15,18		-198,54
3.2.	Perdavimo	-3,48							-3,48
3.3.	Nurašymo	-944,05	-11 047,62	-1,46	-8,37	-183,99	-2,20		-12 187,69
3.4.	Pergrupavimo	-10 099,32		-6,41	-0,21	-1 574,43		-3,28	-11 683,65
3.5.	Nuvertėjimo	-375,85							-375,85
3.6.	Tikrosios vertės pokyčio	-0,11	-47 562,66	-1,26		-4,69			-47 568,73
4.	Kiti pokyčiai								
5.	Kiti konsolidavimo pokyčiai								
6.	Likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (1+2-3+/-4+/-5)	3 370,60	2 468 516,28	2 865,79	409,51	753,13	153,70	1,15	2 476 070,17

Finansinių įsipareigojimų pokytis per ataskaitinį laikotarpį
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Finansinių įsipareigojimų pavadinimas	Balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Per ataskaitinį laikotarpį						Kiti konsolidavimo pokyčiai	Balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
			Prisiimti įsipareigojimai (įsigijimo savikaina)	Finansinių įsipareigojimų pergrupavimas	Amortizacijos suma*	Valiutos kurso pokyčio įtaka	Įvykdyti įsipareigojimai (grąžintos skolos, sumokėtos palūlanos, išpirkti vertybiniai popieriai)	Nurašyti įsipareigojimai		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Ilgalaikiai skoliniai įsipareigojimai	23 116 745,64	3 647 032,26	-2 868 455,37	23 799,03		-18 011,04	-1 244,55	432,55	23 900 298,51
1.1.	Išleistos obligacijos	19 178 159,77	2 982 415,32	-2 624 927,76	23 746,38				173,83	19 559 567,54
1.2.	Išleisti išdo vekseliai	771,80		-771,80						
1.3.	Gautos paskolos	3 919 000,52	663 363,49	-241 790,49	79,84		-16 311,98			4 324 341,39
1.4.	Finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai	5 181,41	1 208,63	-965,33	-27,20		-1 698,93	-37,10	258,72	3 920,20
1.5.	Kiti įsipareigojimai	13 632,14	44,81				-0,12	-1 207,45		12 469,37
2.	Trumpalaikiai skoliniai ir ilgalaikių skolinių įsipareigojimų einamųjų metų dalis	1 981 013,76	180 169,50	2 867 316,48	-1 979,81	2,73	-1 978 669,74	-187,81	212,74	3 047 877,85
2.1.	Išleistos obligacijos	1 742 227,54	0,00	2 623 949,49	-1 977,19		-1 738 113,97		0,22	2 626 086,09
2.2.	Išleisti išdo vekseliai	395,50	176 348,90	771,80			-1 690,50			175 825,70
2.3.	Gautos paskolos	233 447,48	25,02	241 913,46			-234 447,87			240 938,10
2.4.	Finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai	3 109,55	2 001,47	634,05	-2,62	2,73	-3 835,76		97,52	2 006,94
2.5.	Kiti įsipareigojimai	1 833,68	1 794,11	47,69			-581,64	-187,81	115,00	3 021,03
3.	Kiti įsipareigojimai	91 165,14	60 792,25	-6 521,70	-3 377,41	-3,74	-9 816,86	6 808,06		139 045,74
3.1	Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	82 257,17	56 310,40	-11 704,99	-3 377,41	-3,74	-3 438,89	6 864,33		126 906,87
3.2	Kitų ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis	8 907,97	4 481,86	5 183,29			-6 377,97	-56,28		12 138,87
4.	Iš viso	25 188 924,54	3 887 994,01	-7 660,60	18 441,81	-1,01	-2 006 497,64	5 375,70	645,29	27 087 222,10

* Amortizacijos suma apima skirtumą tarp finansinio turto įsigijimo savikainos ir amortizuotos savikainos pirminio finansinio turto pripažinimo metu ir amortizacijos sumos pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį.

Atidėjiniai pagal jų paskirtį
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Atidėjinių paskirtis	Atidėjinių vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Atidėjinių vertės padidėjimas, išskyrus padidėjimą dėl diskontavimo	Atidėjinių vertės pasikeitimas dėl diskontavimo	Panaudota atidėjinių suma	Panaikinta atidėjinių suma	Kiti konsolidavimo pokyčiai	Atidėjinių vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Kompensacijos darbuotojams	2 630,07	1 800,81	-25,39	-341,51	-1 025,11		3 038,87
2.	Žalos atlyginimas	2 549,07	381,47		-23,45	-1 784,98		1 122,11
3.	Aplinkos tvarkymas							
4.	Turto likvidavimas	366,95	140,50			-148,90		358,55
5.	Restruktūrizavimas / veiklos nutraukimas							
6.	Garantių įsipareigojimai	28 907,78	17 142,96	-14 080,60	-2 234,57	-9 832,06		19 903,51
7.	Baudos							
8.	Kompensacijų už valstybės išperkamą nekilnojamą turtą bei LR religinių bendrijų teisės į išlikusį nekilnojamą turtą atkūrimui	214,88		29,63	-244,51			
9.	Lengvatinių paskolų gyvenamiesiems namams, butams statyti arba pirkti teikimo iš bankų kredito išteklių piliečiams, turintiems teisę į valstybės paramą, rinkos palūkanoms arba jų daliai padengti							
10.	Santaupoms atkurti							
11.	Kita*	1 715 323,41	6 132,57	151 857,63	-69 019,54	-44 482,06	60,69	1 759 872,69
12.	Iš viso	1 749 992,17	25 598,32	137 781,26	-71 863,58	-57 273,11	60,69	1 784 295,73

*Reikšmingos sumos detalizuojamos aiškinamojo rašto tekste.

Finansavimo sumos pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Finansavimo sumos	Finansavimo sumų likutis ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Per ataskaitinį laikotarpį								Kiti konsolidavimo pokyčiai	Finansavimo sumų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
			Finansavimo sumos (gautos)	Finansavimo sumų pergrupavimas*	Perduota kitiems viešojo sektoriaus subjektams	Finansavimo sumų sumažėjimas dėl turto pardavimo	Finansavimo sumų sumažėjimas dėl jų panaudojimo savo veiklai	Finansavimo sumų sumažėjimas dėl jų perdavimo ne viešojo sektoriaus subjektams	Finansavimo sumos grąžintos	Finansavimo sumų (gautinų) pasikeitimas		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Iš valstybės biudžeto											
1.1.	Nepiniginiam turtui įsigyti											
1.2.	Kitoms išlaidoms kompensuoti											
2.	Iš savivaldybės biudžeto	44 034,63	23 059,71	-64,98	-250,84	-3,10	-16 127,27	-227,84	-83,88	366,00	183,78	50 886,23
2.1.	Nepiniginiam turtui įsigyti	42 412,95	5 125,24	4 695,72	-250,84	-3,10	-4 752,07	-227,84		27,96	216,79	47 244,83
2.2.	Kitoms išlaidoms kompensuoti	1 621,68	17 934,47	-4 760,70			-11 375,21		-83,88	338,04	-33,01	3 641,40
3.	Iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų	6 449 757,27	3 082 044,19	103 148,01	-270 011,13	-91,92	-501 578,70	-1 276 983,53	-91 023,25	-33 695,89	1 059,24	7 462 624,29
3.1.	Nepiniginiam turtui įsigyti	3 602 546,09	151 091,83	562 377,90	-39 644,48	-91,92	-168 937,89	-188 212,42	-12 823,84	480,24	611,06	3 907 396,57
3.2.	Kitoms išlaidoms kompensuoti	2 847 211,18	2 930 952,36	-459 229,89	-230 366,66		-332 640,81	-1 088 771,11	-78 199,40	-34 176,13	448,18	3 555 227,72
4.	Iš kitų šaltinių	645 643,97	164 213,00	13 238,45	-1 995,45	-47,05	-95 584,97	-25 852,26	-179,43	-183,82	-1 708,24	697 544,20
4.1.	Nepiniginiam turtui įsigyti	616 431,41	144 531,91	12 067,40	-1 992,15	-47,05	-69 561,07	-25 682,10	-121,97	-169,98	-753,19	674 703,20
4.2.	Kitoms išlaidoms kompensuoti	29 212,56	19 681,09	1 171,05	-3,30		-26 023,90	-170,16	-57,46	-13,84	-955,04	22 841,00
5.	Iš viso finansavimo sumų	7 139 435,88	3 269 316,91	116 321,47	-272 257,42	-142,08	-613 290,94	-1 303 063,63	-91 286,55	-33 513,71	-465,22	8 211 054,71

* Šioje skiltyje rodomas finansavimo sumų pergrupavimas, praėjusio ataskaitinio laikotarpio klaidų taisymas ir valiutos kurso įtaka pinigų likučiams, susijusiems su finansavimo sumomis.

Ataskaitinio laikotarpio informacija pagal veiklos segmentus
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Finansinių ataskaitų straipsniai	Bendros valstybės paslaugos	Gynyba	Viešojo tvarka ir visuomenės apsauga	Ekonomika	Aplinkos apsauga	Būstas ir komunalinis ūkis	Sveikatos apsauga	Poilsis, kultūra ir religija	Švietimas	Socialinė apsauga	Iš viso
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Pagrindinės veiklos sąnaudos	-1 351 198,72	-1 245 735,48	-865 667,49	-2 634 327,39	-263 542,28	-62 283,45	-2 665 718,01	-396 845,93	-2 549 630,53	-5 115 266,72	-17 150 216,01
1.1.	Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo	-369 148,96	-673 158,64	-636 321,55	-223 880,64	-49 796,70	-1 091,24	-1 078 416,04	-173 512,89	-814 612,47	-130 861,01	-4 150 800,15
1.2.	Nusidėvėjimo ir amortizacijos	-23 036,08	-181 713,44	-40 459,21	-161 107,34	-6 480,21	-101,63	-63 598,73	-30 257,13	-64 090,20	-4 500,79	-575 344,77
1.3.	Komunalinių paslaugų ir ryšių	-12 742,80	-29 878,15	-20 115,51	-7 852,24	-1 135,07	-16,39	-33 273,73	-12 411,33	-33 358,46	-7 840,00	-158 623,68
1.4.	Komandiruočių	-7 419,35	-13 883,37	-3 303,89	-4 325,78	-653,17	-5,74	-1 351,61	-2 514,45	-20 901,95	-839,77	-55 199,07
1.5.	Transporto	-5 731,61	-57 749,29	-12 668,61	-2 436,90	-1 376,20	-28,92	-5 845,95	-1 323,27	-4 612,63	-1 636,79	-93 410,17
1.6.	Kvalifikacijos kėlimo	-1 714,21	-1 553,66	-881,53	-1 857,32	-242,97	-14,20	-898,33	-535,66	-3 589,70	-865,57	-12 153,16
1.7.	Paprastojo remonto ir eksploatavimo	-8 313,60	-19 998,91	-6 581,80	-4 679,38	-2 437,33	-16,39	-21 839,29	-23 928,80	-29 915,01	-3 945,12	-121 655,63
1.8.	Nuvertėjimo ir nurašytų sumų	2 164,80	434,03	-6 509,30	-17 511,98	-1 641,97	-684,65	-50 526,96	579,61	2 948,30	-2 362,38	-73 110,49
1.9.	Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina	-13 413,99	-76 636,57	-37 596,93	-21 836,30	-1 481,91	-6,96	-271 077,04	-6 777,69	-43 537,05	-12 858,78	-485 223,22
1.10.	Socialinių išmokų	-1 914,54	-4 142,86	-778,80	-182 124,43	-88,98		-786 164,94	-3 083,24	-2 304,37	-326 182,01	-1 306 784,18
1.11.	Nuomos	-19 091,93	-16 959,59	-6 130,70	-11 986,52	-785,18	-23,32	-1 951,12	-3 091,80	-2 263,25	-1 220,32	-63 503,74
1.12.	Finansavimo	-82 624,42	-67 947,93	-55 321,88	-1 853 385,61	-181 417,82	-55 502,24	-295 501,87	-74 310,13	-1 352 902,07	-4 589 277,54	-8 608 191,51
1.13.	Kitų paslaugų	-60 755,52	-50 994,92	-32 446,72	-73 657,47	-11 490,70	-1 591,09	-43 626,35	-51 347,41	-83 713,45	-31 233,71	-440 857,35
1.14.	Kitos	-747 456,52	-51 552,18	-6 551,07	-67 685,47	-4 514,05	-3 200,68	-11 646,05	-14 331,74	-96 778,21	-1 642,92	-1 005 358,89
2.	Apskaitos politikos keitimo ir esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka	6,83		-135,09	-8,90	0,50		-1 288,52	-1,68	2 382,48	-430,68	524,94
3.	Pagrindinės veiklos pinigų srautai											
3.1.	Išmokos	-890 420,36	-1 388 054,70	-782 425,59	-784 313,16	-85 084,43	-31 691,11	-2 160 458,52	-316 442,10	-1 177 216,16	-3 777 355,46	-11 393 461,60
3.1.1.	Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo	-353 170,62	-666 259,27	-619 735,97	-223 741,52	-50 128,71	-994,26	-962 757,38	-170 047,67	-815 026,82	-129 796,00	-3 991 658,22
3.1.2.	Komunalinių paslaugų ir ryšių	-12 876,29	-30 274,00	-22 270,92	-8 730,09	-1 200,46	-15,98	-37 220,15	-13 925,53	-45 356,42	-8 068,82	-179 938,65
3.1.3.	Komandiruočių	-7 342,97	-14 682,39	-3 717,14	-4 770,90	-706,16	-7,06	-1 490,37	-2 624,73	-21 091,59	-854,90	-57 288,19
3.1.4.	Transporto	-5 817,67	-93 455,86	-14 757,17	-2 848,34	-1 486,75		-5 626,33	-1 343,14	-5 108,49	-1 716,98	-132 160,72
3.1.5.	Kvalifikacijos kėlimo	-1 734,72	-1 526,23	-950,99	-1 666,22	-240,88	-12,21	-900,96	-491,74	-3 573,57	-883,49	-11 981,01
3.1.6.	Paprastojo remonto ir eksploatavimo	-5 222,40	-18 325,79	-8 851,35	-4 647,93	-2 572,50	-14,09	-16 555,85	-15 144,37	-28 959,73	-4 156,86	-104 450,86
3.1.7.	Atsargų įsigijimo	-15 240,31	-416 732,41	-37 306,91	-7 120,43	-2 284,52	-16,72	-249 231,80	-9 851,21	-55 203,15	-24 646,02	-817 633,49
3.1.8.	Socialinių išmokų	-1 818,97	-4 127,13	-782,19	-318 356,80	-107,89		-785 830,38	-3 095,91	-3 340,99	-825 353,73	-1 942 814,00
3.1.9.	Nuomos	-16 659,53	-20 823,07	-6 183,97	-11 290,03	-763,31	-22,89	-1 936,85	-2 777,37	-2 226,30	-1 638,45	-64 321,77
3.1.10.	Kitų paslaugų įsigijimo	-72 158,84	-67 651,70	-39 904,78	-58 981,47	-12 177,85	-15 961,36	-57 943,75	-77 134,36	-97 317,51	-31 413,80	-530 645,42
3.1.11.	Sumokėtos palūkanos	-290 264,82	-0,86	-3 018,66	-3 999,18			-119,32	-1,23	-232,91	-0,87	-297 637,85
3.1.12.	Kitos išmokos	-108 113,22	-54 195,99	-24 945,55	-138 160,26	-13 415,39	-14 646,55	-40 845,38	-20 004,85	-99 778,69	-2 748 825,54	-3 262 931,42

Praėjusio ataskaitinio laikotarpio informacija pagal veiklos segmentus
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Finansinių ataskaitų straipsniai	Bendros valstybės paslaugos	Gynyba	Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga	Ekonomika	Aplinkos apsauga	Būstas ir komunalinis ūkis	Sveikatos apsauga	Poilsis, kultūra ir religija	Švietimas	Socialinė apsauga	Iš viso
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Pagrindinės veiklos sąnaudos	-1 367 087,33	-1 063 904,41	-793 105,41	-3 272 495,05	-228 199,12	-44 893,26	-2 477 700,19	-373 339,14	-2 279 027,23	-4 626 817,22	-16 526 568,36
1.1.	Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo	-316 154,70	-597 790,80	-568 024,41	-207 989,42	-47 743,15	-1 000,72	-920 417,41	-145 173,36	-718 834,54	-120 836,23	-3 643 964,76
1.2.	Nusidėvėjimo ir amortizacijos	-20 234,49	-145 224,79	-39 948,01	-24 652,06	-12 416,57	-32,82	-60 966,83	-29 780,02	-65 017,46	-4 417,94	-402 690,99
1.3.	Komunalinių paslaugų ir ryšių	-11 245,34	-28 988,81	-24 742,02	-9 959,45	-1 562,15	-19,87	-42 100,27	-14 734,31	-42 879,35	-9 538,97	-185 770,54
1.4.	Komandiruočių	-6 217,68	-11 358,51	-3 162,44	-3 509,95	-571,00	-4,97	-905,81	-1 990,67	-16 628,24	-565,09	-44 914,36
1.5.	Transporto	-2 132,80	-50 471,84	-12 722,59	-2 685,27	-1 693,63	-23,31	-2 201,18	-1 232,87	-4 257,85	-1 685,27	-79 106,61
1.6.	Kvalifikacijos kėlimo	-1 396,11	-1 440,86	-1 181,89	-1 687,86	-186,97	-10,32	-812,25	-374,75	-3 217,83	-850,22	-11 159,05
1.7.	Paprastojo remonto ir eksploatavimo	-8 646,07	-15 141,13	-6 262,37	-3 341,58	-2 638,37	-2,05	-16 151,57	-24 893,31	-18 315,86	-2 974,85	-98 367,16
1.8.	Nuvertėjimo ir nurašytų sumų	-54 961,37	32,66	-188,40	-16 413,76	-561,67	-4,22	-3 127,99	1 836,36	-10 114,60	-1 224,66	-84 727,65
1.9.	Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina	-9 035,72	-70 534,86	-35 732,38	-32 737,26	-1 978,46	-21,67	-257 275,39	-6 097,16	-34 804,24	-11 831,55	-460 048,69
1.10.	Socialinių išmokų	-1 927,36	-3 062,01	-966,70	-730 342,71	-63,84		-773 929,57	-2 682,08	-2 106,64	-280 124,35	-1 795 205,27
1.11.	Nuomos	-13 840,83	-22 412,42	-5 533,64	-11 235,40	-733,13	-22,99	-1 177,41	-2 917,01	-2 168,55	-2 460,28	-62 501,65
1.12.	Finansavimo	-154 901,84	-44 420,06	-58 079,40	-2 126 231,36	-144 325,32	-42 577,17	-349 015,01	-87 598,33	-1 200 178,93	-4 160 306,97	-8 367 634,37
1.13.	Kitų paslaugų	-38 037,47	-44 543,98	-30 526,30	-52 798,58	-10 899,64	-1 171,00	-40 355,75	-47 514,66	-71 617,39	-27 832,31	-365 297,07
1.14.	Kitos	-728 355,55	-28 547,02	-6 034,84	-48 910,42	-2 825,22	-2,15	-9 263,77	-10 186,99	-88 885,75	-2 168,52	-925 180,22
2.	Apskaitos politikos keitimo ir esminių apskaitos klaidų taisymo itaka	-310,99		45,18	-2 942,72	-34,49		2 091,64	68,46	-1 332,75		-2 415,68
3.	Pagrindinės veiklos pinigų srautai											
3.1.	Išmokos	-750 408,90	-1 177 290,82	-708 496,05	-1 312 846,12	-74 983,62	-250,63	-2 024 605,21	-273 642,05	-1 029 099,30	-3 459 635,43	-10 811 258,14
3.1.1.	Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo	-303 636,23	-587 187,55	-559 926,94	-206 485,13	-48 094,08	-95,28	-832 435,91	-150 740,41	-719 188,06	-120 471,37	-3 528 260,96
3.1.2.	Komunalinių paslaugų ir ryšių	-11 195,26	-28 330,07	-24 446,19	-10 190,91	-1 821,22		-45 832,98	-15 274,51	-56 095,87	-10 353,09	-203 540,09
3.1.3.	Komandiruočių	-6 272,72	-12 299,30	-3 397,08	-3 671,57	-578,37		-951,74	-2 096,10	-17 037,19	-557,80	-46 861,89
3.1.4.	Transporto	-2 236,84	-83 439,23	-15 317,55	-2 852,04	-1 688,37		-2 403,10	-1 244,12	-5 127,97	-1 790,27	-116 099,49
3.1.5.	Kvalifikacijos kėlimo	-1 395,56	-1 540,12	-1 182,21	-1 777,50	-194,46		-836,38	-418,85	-3 324,19	-800,33	-11 469,61
3.1.6.	Paprastojo remonto ir eksploatavimo	-3 568,64	-14 735,46	-6 328,20	-3 529,66	-2 057,76		-12 494,49	-13 450,14	-18 829,17	-4 155,87	-79 149,39
3.1.7.	Atsargų įsigijimo	-10 002,79	-355 244,65	-34 445,34	-6 298,82	-2 196,32	-2,93	-301 360,92	-7 748,15	-46 306,63	-22 697,35	-786 303,91
3.1.8.	Socialinių išmokų	-1 822,35	-3 093,94	-1 054,55	-803 098,52	-167,65		-774 648,07	-2 796,37	-2 126,46	-763 408,49	-2 352 216,39
3.1.9.	Nuomos	-13 101,40	-19 413,13	-5 226,65	-11 635,49	-784,98		-1 309,53	-2 647,89	-2 258,29	-2 547,74	-58 925,09
3.1.10.	Kitų paslaugų įsigijimo	-49 546,29	-45 976,58	-34 588,89	-50 020,60	-11 910,33	-124,73	-47 997,74	-60 705,99	-67 789,07	-29 582,62	-398 242,85
3.1.11.	Sumokėtos palūkanos	-262 641,38	-6,02	-666,99	-1 694,12	-0,58		-98,71	-0,32	-202,93		-265 311,06
3.1.12.	Kitos išmokos	-84 989,42	-26 024,78	-21 915,46	-211 591,76	-5 489,49	-27,70	-4 235,64	-16 519,19	-90 813,46	-2 503 270,51	-2 964 877,42

Suteiktos garantijos dėl paskolų
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Straipsniai	Paskolų, dėl kurių suteiktos garantijos, likutis ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Ataskaitiniai metai				Kiti konsolidavimo pokyčiai	Paskolų, dėl kurių suteiktos garantijos, likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
			Suteikta paskolų, dėl kurių suteiktos garantijos per ataskaitinį laikotarpį	Grąžinta paskolų, dėl kurių buvo suteiktos garantijos per ataskaitinį laikotarpį	Įsipareigojimai dėl suteiktų valstybės (savivaldybės) garantijų, kurie priskiriami prie tiesioginės valstybės (savivaldybės) skolos per ataskaitinį laikotarpį	Valiutų kursų pasikeitimo įtaka (+/-)		
1	2	3	4	5	6	7=9-3-4+5+6	8	9
I	Suteiktos valstybės garantijos dėl vidaus paskolų	709 172,44	138 009,35	-247 870,57		-53 393,04	539,08	546 457,27
1.	Valdžios sektorius							
1.1.	Vietos valdžia (savivaldybės)							
1.2.	Valstybės socialinės apsaugos fondai							
2.	Finansų įstaigos	208 891,57	7 003,83	-134 630,90			539,08	81 803,59
2.1.	Bankai	190 856,13	5 101,56	-127 683,37			4 048,77	72 323,08
2.2.	Nebankinės finansų įstaigos	18 035,45	1 902,27	-6 947,53			-3 509,68	9 480,51
3.	Nefinansų įstaigos	500 280,87	131 005,52	-113 239,67		-53 393,04		464 653,68
II	Suteiktos valstybės garantijos dėl užsienio paskolų	90 136,27	26 829,00	-5 444,90		53 393,04		164 913,41
4.	Valdžios sektorius							
4.1.	Vietos valdžia (savivaldybės)							
4.2.	Valstybės socialinės apsaugos fondai							
5.	Finansų įstaigos							
5.1.	Bankai							
5.2.	Nebankinės finansų įstaigos							
6.	Nefinansų įstaigos	90 136,27	26 829,00	-5 444,90		53 393,04		164 913,41
III	Suteiktos valstybės garantijos dėl tarptautinių finansų institucijų išduotų paskolų ir garantijų	86 222,34	67 226,92	-102,98				153 346,28
IV	Suteikta valstybės garantijų dėl paskolų, iš viso (I+II+III)	885 531,06	232 065,27	-253 418,44			539,08	864 716,96
V	Suteiktos savivaldybės garantijos dėl vidaus ir užsienio paskolų							
VI	Suteiktos valstybės ir savivaldybės garantijos dėl paskolų, iš viso (IV+V)	885 531,06	232 065,27	-253 418,44			539,08	864 716,96

Informacija apie per vienus metus gautinas sumas
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Straipsniai	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje			Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje		
		Iš viso	Tarp jų iš VSS	Tarp jų iš kontroliuojamų ir asocijuotųjų ne VSS	Iš viso	Tarp jų iš VSS	Tarp jų iš kontroliuojamų ir asocijuotųjų ne VSS
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Per vienus metus gautinų sumų įsigijimo savikaina, iš viso (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5+1.6)	4 594 045,39	498 853,24	2,10	5 075 310,04	128 592,38	116,95
1.1.	Gautinos finansavimo sumos	611 173,75	4 577,06		641 933,74	301,39	
1.2.	Gautini mokesčiai ir socialinės įmokos	2 395 069,27	6 788,80		2 387 331,37	5 110,62	
1.2.1.	Gautini mokesčiai	2 393 276,97	6 787,58		2 385 197,01	5 021,05	
1.2.2.	Gautinos socialinės įmokos	1 792,29	1,21		2 134,36	89,57	
1.3.	Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas	104 771,27	76 734,53		117 241,77	82 902,67	
1.3.1.	Gautinos sumos už turto naudojimą	1 224,87	1,70		1 313,39	0,34	
1.3.2.	Gautinos sumos už parduotas prekes	1 030,34	195,03		1 227,07	290,70	
1.3.3.	Gautinos sumos už suteiktas paslaugas	95 062,76	76 537,42		100 197,04	82 605,52	
1.3.4.	Gautinos sumos už parduotą ilgalaikį turtą	6 652,16	0,00		14 015,29	0,00	
1.3.5.	Kitos	801,13	0,38		488,97	6,11	
1.4.	Gautinos sumos už konfiskuotą turtą, baudos ir kitos netesybos	116 532,25	75,53		139 215,10	0,00	
1.5.	Sukauptos gautinos sumos	1 140 863,72	374 659,38		1 468 057,76	1 637,65	
1.5.1.	Iš biudžeto	14,75	14,75		10,92	10,92	
1.5.2.	Kitos	1 140 848,98	374 644,63		1 468 046,85	1 626,73	
1.6.	Kitos gautinos sumos	225 635,13	36 017,94	2,10	321 530,30	38 640,05	116,95
2.	Per vienus metus gautinų sumų nuvertėjimas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	-487 455,15	-3,46		-457 056,69	-0,32	
3.	Per vienus metus gautinų sumų balansinė vertė (1-2)	4 106 590,24	498 849,78	2,10	4 618 253,34	128 592,06	116,95

**Informacija apie kai kurias trumpalaikes mokėtinas sumas
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS**

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Straipsniai	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje			Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje		
		Iš viso	VSS	Kontroliuojamiems ir asocijuotiesiems ne VSS	Iš viso	VSS	Kontroliuojamiems ir asocijuotiesiems ne VSS
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Mokėtinos subsidijos, dotacijos ir finansavimo sumos	5 985,57	53,52		5 256,75	264,66	
2.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	28 063,68	16 322,20		22 966,42	12 304,19	
3.	Tiekėjams mokėtinos sumos	90 928,21	194,50	6,81	100 229,04	191,22	23,09
4.	Sukauptos mokėtinos sumos	1 333 509,87	663 944,23	39 541,09	1 488 488,23	244 945,53	
4.1	Sukauptos finansavimo sąnaudos	7 788,38	0,00		10 887,81	0,00	
4.2	Sukauptos atostoginių sąnaudos	386 061,59	5 663,12		329 533,84	7 553,15	
4.3	Kitos sukauptos sąnaudos	211 039,49	1 824,02		150 427,04	1 075,67	
4.4	Kitos sukauptos mokėtinos sumos	728 620,41	656 457,09	39 541,09	997 639,54	236 316,70	
5.	Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	216 496,13	78 461,73		146 760,14	63 642,34	
5.1	Mokėtini veiklos mokesčiai	0,00	0,00		0,00	0,00	
5.2	Gauti išankstiniai apmokėjimai	66 280,27	386,34		50 102,44	248,98	
5.3	Kitos mokėtinos sumos	150 215,86	78 075,39		96 657,70	63 393,36	
6.	Kai kurių trumpalaikių mokėtinų sumų balansinė vertė (1+2+3+4+5)	1 674 983,46	758 976,18	39 547,90	1 763 700,57	321 347,93	23,09

Mineraliniai ištekliai
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: eurai

Eil. Nr.	Mineralinio ištekliaus pavadinimas	Mineralinio ištekliaus matavimo vnt.	Mineralinio ištekliaus rinkos kaina	Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena			Paskutinė praėjusio ataskaitinio laikotarpio diena			
				kiekis	sąlyginė vieneto vertė (pagal dabartinę gautinų mokesčių per prognozuojamą laikotarpį už gamtos išteklius vertę)	dabartinė viso kiekio vertė (pagal dabartinę gautinų mokesčių už gamtos išteklius vertę)	kiekis	sąlyginė vieneto vertė (pagal dabartinę gautinų mokesčių už gamtos išteklius vertę)	tęstinumo vertė (pagal dabartinę gautinų mokesčių po prognozuojamo laikotarpio už gamtos išteklius vertę)	dabartinė viso kiekio vertė (pagal dabartinę gautinų mokesčių už gamtos išteklius vertę)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Finansinės būklės ataskaitoje rodomi mineraliniai ištekliai	X	X	X	X	1 434 229 145,82	X	X	299 381 092,88	1 066 919 813,63
1.1.	Dolomitas	m3		118 021 000	0,7971257283883	94 077 575,59	121 254 000	0,79713		96 654 683,07
1.2.	Durpės	m3		1 184 250 721	0,1641997586631	194 453 682,58	1 207 711 837	0,16420		198 305 992,17
1.3.	Klintis	m3		220 522 310	0,2492379565204	54 962 529,91	221 340 310	0,24924		55 166 406,56
1.4.	Žvyras	m3		741 642 000	0,2594514985994	192 420 128,33	724 383 000	0,25945		187 942 254,91
1.5.	Sapropelis	m3		15 243 000	0,0027749075045	42 297,92	15 244 000	0,00277		42 300,69
1.6.	Nafta	m3		2 154 820	41,68812854224	89 830 413,15	2 179 360	41,68813		90 853 439,82
1.7.	Triaso periodo molis	m3		49 194 000	0,3125881381405	15 377 460,87	49 370 000	0,31259		15 432 476,38
1.8.	Devono periodo molis	m3		1 403 000	0,0473216262482	66 392,24	1 402 000	0,04732		66 344,92
1.9.	Kitas molis	m3		95 223 000	0,0058737606586	559 317,11	95 228 000	0,00587		559 346,48
1.10.	Kreidos mergelis	m3		8 057 060	0,0332404586784	267 820,37	8 057 060	0,03324		267 820,37
1.11.	Smėlis stiklui gaminti	m3		3 273 000	1,0350082473604	3 387 581,99	3 315 000	1,03501		3 431 052,34
1.12.	Smėlis moliui liesinti	m3		15 365 000	0,0068348896843	105 018,08	15 365 000	0,00683		105 018,08
1.13.	Smėlis silikatiniams dirbiniams	m3		85 321 000	0,0607090110147	5 179 753,53	85 522 000	0,06071		5 191 956,04
1.14.	Kitas smėlis	m3		336 164 000	0,2594514986095	87 218 253,58	306 731 000	0,25945		79 581 817,62
1.15.	Opoka	m3		19 002 410	0,0181915910089	345 684,07	19 058 410	0,01819		346 702,80
1.16.	Gydymo įstaigose naudojamas mineralinis vanduo	m3		463 542	7,5262339982137	3 488 725,56	463 542	2,19725	2 470 207,01	3 488 725,56
1.17.	Likęs mineralinis vanduo	m3		2 359 368	13,5407291949450	31 947 563,16	2 361 193	4,37670	21 638 046,82	31 972 274,99
1.18.	Požeminis vanduo, tiekiamas namų ūkiams	m3		495 781 980	0,4389967938976	217 646 699,69	218 251 613	0,03335	88 532 336,98	95 811 758,37
1.19.	Požeminis vanduo juridiniams asmenims	m3		417 576	64,9765057881450	27 132 629,38	183 824	4,76418	11 068 472,94	11 944 241,20
1.20.	Kitas požeminis vanduo, išskyrus mineralinį	m3		270 089 777	1,5046483488447	406 390 137,01	118 898 088	0,11121	165 676 847,70	178 899 811,79
1.21.	Kitas požeminis vanduo žemės ūkio veiklai	m3		24 126 562	0,3866892306232	9 329 481,70	10 620 921	0,03553	3 729 662,10	4 106 995,77
1.22.	Paviršinis vanduo pramonei ir žemės ūkiui	m3					48 877 194	0,00332	2 480 834,32	2 643 031,79
1.23.	Paviršinis vanduo šiluminėms elektrinėms aušinti	m3					93 021 355	0,00034	556 355,54	587 548,08
1.24.	Paviršinis vanduo žuvininkystei	m3					100 128 556	0,00011	154 976,84	166 011,07
1.25.	Paviršinis vanduo hidroenergetikai	m3					24 082 060	0,01111	2 901 867,10	3 169 459,62
1.26.	Paviršinis vanduo atominei elektrinei	m3					11 330 881	0,00043	108 572,80	113 498,92
1.27.	Paviršinis vanduo suskystintų dujų terminalui	m3					176 603 585	0,00003	62 912,74	68 844,21
2.	Finansinės būklės ataskaitoje nerodomi mineraliniai ištekliai:	X	X	X	X	X	X	X		X
2.1	Parengtinai išžvalgyti mineraliniai ištekliai	X	X	X	X	X	X	X		X
2.1.1.	Molis	m3		90 657 000			90 657 000			
2.1.2.	Dolomitas	m3		110 100 000			110 100 000			
2.1.3.	Durpės	m3		2 063 083 850			2 066 531 850			

2.1.4.	Klintis	m3		319 037 000			319 037 000			
2.1.5.	Smėlis	m3		278 252 000			278 798 000			
2.1.6.	Žvyras	m3		646 467 000			648 770 000			
2.1.7.	Geležies rūda	m3		61 690 000			6 169 000			
2.1.8.	Glaukontinis priesmėlis	m3		7 412 000			7 412 000			
2.1.9.	Gintaras	t		112			112 000			
2.1.10.	Kreidos mergelis	m3		3 338 000			3 338 000			
2.1.11.	Anhidritas	m3		132 860 000			132 860 000			
2.1.12.	Akmens druska	m3		258 000 000			258 000 000			
2.1.13.	Gėliavandenė klintis	m3		1 570 000			1 570 000			
2.1.14.	Gipsas	m3		22 562 000			22 562 000			
2.1.15.	Sapropelis	m3		15 427 000			15 427 000			
2.2	Prognoziniai mineraliniai ištekiai	X	X	X	X	X	X	X		X
3.	Iš viso:	X	X	X	X	1 434 229 145,82	X	X		1 066 919 813,63

Mokesčių pajamos
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Mokesčių pajamos	Ataskaitinis laikotarpis	Praėjęs ataskaitinis laikotarpis
1	2	3	4
1.	Pajamų ir pelno mokesčių iš viso	4 520 096,87	4 153 143,22
1.1.	Gyventojų pajamų mokestis	2 793 418,30	2 624 690,08
1.2.	Pelno mokestis	1 726 678,57	1 528 453,14
1.3.	Socialinis mokestis		
2.	Turto mokesčių iš viso	14 762,39	12 532,15
2.1.	Žemės mokestis	-6,85	-1 078,90
2.2.	Paveldimo turto mokestis	5,83	-2,41
2.3.	Nekilnojamojo turto mokestis	14 763,41	13 613,46
3.	Prekių ir paslaugų mokesčių iš viso	7 797 200,83	7 339 066,93
3.1.	Pridėtinės vertės mokestis	5 941 152,56	5 595 070,92
3.2.	Akcizai	1 739 585,02	1 655 519,21
3.3.	Atskaitymai nuo pajamų pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymą	49 746,93	49 369,23
3.4.	Cukraus sektoriaus mokesčiai		
3.5.	Loterijų ir azartinių lošimų mokestis	66 716,33	39 107,57
4.	Tarptautinės prekybos ir sandorių mokesčių iš viso	120 788,31	198 009,16
4.1.	Muitai ir kiti importo mokesčiai, išskyrus PVM ir akcizus	120 788,31	198 009,16
4.2.	Eksporto mokesčiai		
4.3.	Kiti tarptautinės prekybos ir sandorių mokesčiai		
5.	Kitų mokesčių iš viso	229 967,00	49 404,27
5.1.	Mokestis už valstybinius gamtos išteklius	18 902,80	20 237,18
5.2.	Naftos ir dujų išteklių mokestis	2 182,59	2 871,79
5.3.	Mokestis už aplinkos teršimą	29 733,69	20 043,31
5.4.	Mokestis už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise	3 543,64	4 703,73
5.5.	Kiti	175 604,29	1 548,26
6.	Mokesčių pajamų iš viso	12 682 815,40	11 752 155,73

**Kitos veiklos pajamų ir sąnaudų pateikimas
žemesniojo ir aukštesniojo lygių viešojo sektoriaus subjekto
finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte***

PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Mokesčių pajamos	Ataskaitinis laikotarpis	Praėjęs ataskaitinis laikotarpis
1	2	3	4
1.	Kitos veiklos pajamos	292 476,40	281 499,07
1.1	Pajamos iš atsargų pardavimo	153 712,65	126 641,94
1.2	Ilgalaikio materialiojo, nematerialiojo ir biologinio turto pardavimo pelnas	14 818,69	41 078,52
1.3	Pajamos iš administracinių baudų	50 892,63	61 281,37
1.4	Nuomos pajamos	16 126,75	14 976,27
1.5	Suteiktų paslaugų, išskyrus nuomą, pajamos	27 973,11	22 613,83
1.6	Kitos	28 952,57	14 907,14
2.	Pervestinos į biudžetą kitos veiklos pajamos	-216,12	-184,02
3.	Kitos veiklos sąnaudos	-67 352,35	-53 879,82
3.1	Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina	-15 610,26	-15 643,86
3.2	Nuostoliai iš ilgalaikio turto perleidimo	-7 871,44	-329,24
3.3	Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	-8 173,79	-8 631,18
3.4	Paslaugų sąnaudos	-12 151,11	-11 626,31
3.5	Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos	-13 368,33	-11 706,98
3.6	Kitos veiklos sąnaudos	-10 177,42	-5 942,25
4.	Kitos veiklos rezultatas	224 907,93	227 435,22

Informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Straipsniai	Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena		Paskutinė praėjusio ataskaitinio laikotarpio diena	
		Iš viso	Biudžeto asignavimai	Iš viso	Biudžeto asignavimai
1	2	3	4	5	6
1.	Pinigai iš valstybės biudžeto (įskaitant Europos Sąjungos finansinę paramą) (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5+1.6)	637 383,94	43 352,13	384 867,93	42 871,82
1.1	Pinigai bankų sąskaitose	636 284,27	43 267,14	383 457,16	42 598,58
1.2	Pinigai kasoje	21,26		23,07	
1.3	Pinigai kelyje	307,48	84,99	576,92	273,24
1.4	Pinigai įšaldytose sąskaitose	31 845,38	8 109,36	31 911,11	8 135,22
1.5	Pinigų įšaldytose sąskaitose nuvertėjimas	-31 074,44	-8 109,36	-31 100,32	-8 135,22
1.6	Pinigų ekvivalentai				
2.	Pinigai iš savivaldybės biudžeto (2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6)	3 324,70		18 244,95	
2.1	Pinigai bankų sąskaitose	3 324,21		18 243,85	
2.2	Pinigai kasoje	0,49		1,10	
2.3	Pinigai kelyje				
2.4	Pinigai įšaldytose sąskaitose	31,24		1 109,84	
2.5	Pinigų įšaldytose sąskaitose nuvertėjimas	-31,24		-1 109,84	
2.6	Pinigų ekvivalentai				
3.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai iš kitų šaltinių (3.1+3.2+3.3+3.4+3.5+3.6+3.7)	2 984 501,21	506,47	2 000 580,83	19 851,69
3.1	Pinigai bankų sąskaitose	2 979 015,91	506,47	1 999 341,05	19 851,69
3.2	Pinigai kasoje	707,17		1 075,52	
3.3	Pinigai kelyje	153,55		158,19	
3.4	Pinigai įšaldytose sąskaitose	6 677,94		5 433,97	
3.5	Pinigų įšaldytose sąskaitose nuvertėjimas	-6 577,26		-5 427,97	
3.6	Indėliai, kurių terminas neviršija trijų mėnesių	4 523,83			
3.7	Kiti pinigų ekvivalentai	0,06		0,06	
4.	Iš viso pinigų ir pinigų ekvivalentų (1+2+3)	3 625 209,86	43 858,60	2 403 693,71	62 723,51
5.	Iš jų išteklių fondų lėšos	194 893,24	6 418,97	103 065,42	8 410,59

Informacija apie darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudas
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Grupė	Ataskaitinis laikotarpis						Praėjęs ataskaitinis laikotarpis					
		Vidutinis darbuotojų skaičius	Darbo užmokesčio sąnaudos					Vidutinis darbuotojų skaičius	Darbo užmokesčio sąnaudos				
			Pareiginė alga	Priedai, priemokos, premijos	Darbuotojo išlaidų kompensavimas	Išmokos diplomatams ir jų šeimų nariams	Kita		Pareiginė alga	Priedai, priemokos, premijos	Darbuotojo išlaidų kompensavimas	Išmokos diplomatams ir jų šeimų nariams	Kita
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Valstybės politikai ir valstybės pareigūnai	1 562	-99 606,97	-15 650,42	-149,76	-523,62	-3 058,59	1 583	-90 945,97	-18 619,83	-28,99	-420,08	-3 126,49
2	Teisėjai	724	-37 788,66	-3 176,17			-6 532,51	725	-24 792,11	-5 396,92			-3 876,18
3	Valstybės tarnautojai	36 056	-757 122,35	-205 557,02	-19 055,99	-29 324,94	-73 515,41	36 322	-706 121,26	-194 431,22	-13 489,68	-23 753,86	-58 827,98
3.1	einantys vadovaujamas pareigas	2 936	-90 848,66	-30 657,62	-1 321,16	-4 406,41	-9 461,87	2 978	-85 701,55	-29 549,63	-1 169,58	-3 523,77	-9 633,42
3.2	patarėjai	4 108	-98 936,40	-25 132,42	-1 761,59	-9 671,45	-10 216,55	4 035	-93 871,83	-22 865,18	-928,15	-7 214,21	-9 863,67
3.3	specialistai	29 011	-567 337,29	-149 766,98	-15 973,23	-15 247,08	-53 836,99	29 309	-526 547,88	-142 016,41	-11 391,95	-13 015,88	-39 330,89
4	Kariai	11 495	-267 330,41	-48 771,53	-85 938,55	-1 569,79	-12 968,89	11 340	-239 815,24	-28 727,00	-70 008,61	-1 271,88	-17 353,28
5	Darbuotojai, dirbantys pagal neterminuotas darbo sutartis	87 016	-1 724 023,74	-299 659,72	-1 820,00	-1 669,19	-120 787,32	83 732	-1 421 080,06	-268 649,15	-466,74	-136,08	-99 871,84
5.1	einantys vadovaujamas pareigas	2 230	-78 118,72	-16 367,81	-54,66	-0,40	-8 021,05	4 943	-118 279,57	-19 316,02	-38,42	-2,85	-6 891,60
5.2	kiti darbuotojai	84 786	-1 645 905,02	-283 291,90	-1 765,33	-1 668,79	-112 766,27	78 789	-1 302 800,49	-249 333,13	-428,33	-133,23	-92 980,24
6	Kiti	16 760	-274 676,47	-40 643,62	-5 225,38	-485,69	-21 160,61	15 858	-284 429,97	-48 191,61	-3 889,67	-1 327,87	-25 183,17
7	Iš viso:	153 611	-3 160 548,60	-613 458,48	-112 189,67	-33 573,25	-238 023,34	149 561	-2 767 184,61	-564 015,73	-87 883,69	-26 909,78	-208 238,95
8	Iš jų socialinio draudimo sąnaudos	X	-54 944,99	-10 696,07	-9,29	-40,46	-9 514,08	X	-48 249,58	-9 884,99	-13,99	-26,37	-7 466,48

**Informacija apie sudarytas koncesijos ir valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartis
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS**

Pateikimo valiuta ir tikslumas: tūkstančiais eurų

Eil. Nr.	Viešojo sektoriaus subjektas (sutarties šalis)	Viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutarties rūšis	Turto, dėl kurio sudaryta viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutartis, pavadinimas	Turto balansinė vertė		Su turtu susijusių įsipareigojimų balansinė vertė	
				ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
1	2	3	4	5	6	7	8
1	188602751 Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija	Valdžios ir privataus subjektų partnerystė	Partnerystės sutartis Nr. 2SU-3 su UAB "Samogitia miestelis" bei UAB "Partnerystės projektai keturi" dėl Karinio dalinio vystymo Šiaulių regione buvo sudaryta 2021-01- 08				
2	188602751 Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija	Valdžios ir privataus subjektų partnerystė	Partnerystės sutartis Nr. 2SU-4 su UAB "PPP projektas 2" bei UAB "Salvinta" dėl Karinio dalinio vystymo Rokantiškių kaime (Vilniaus rajone) buvo sudaryta 2021-01- 08				
3	188602751 Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija	Valdžios ir privataus subjektų partnerystė	Partnerystės sutartis Nr. 2SU-5 su UAB "PPP projektas 3" bei UAB "Salvinta" dėl Karinio dalinio vystymo Šilalės rajone, Pajūrio miestelyje buvo sudaryta 2021-01-08				
4	188603472 Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija	Koncesija	Automobilių stovėjimo aikštelių infrastruktūros plėtra Santariškių medicinos įstaigų miestelyje	15 075,11		13 222,76	
5	188724381 Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos	Koncesija	Turizmo komplekso Palūšėje plėtra				
6	18875847 Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos	Valdžios ir privataus subjektų partnerystė	Privataus subjekto atliekama ūkinė veikla, vykdanč Vilniaus komisariato pastato ir areštinės projektavimą, statybą ir paslaugų teikimą (UAB "PPP projektas", UAB "Pilies projektai)	16 168,84		11 885,66	

Eil. Nr.	Viešojo sektoriaus subjektas (sutarties šalis)	Viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutarties rūšis	Turto, dėl kurio sudaryta viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutartis, pavadinimas	Turto balansinė vertė		Su turtu susijusių įsipareigojimų balansinė vertė	
				ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
1	2	3	4	5	6	7	8
7	188785847 Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų	Valdžios ir privataus subjektų partnerystė	Privataus subjekto atliekama ūkinė veikla, vykdanč Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato pastato projektavimą, statybą ir paslaugų teikimą (UAB „VPSP2“ bei UAB „Merko statyba“)	14 279,26		12 436,26	
8	188785847 Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų	Valdžios ir privataus subjektų partnerystė	Privataus subjekto atliekama ūkinė veikla, vykdanč Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato pastato kartu su areštine projektavimą, statybą ir paslaugų teikimą (UAB "Salvinta", UAB "PPP projektas 1)	16 423,17		12 436,26	
9	188785847 Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų	Valdžios ir privataus subjektų partnerystė	2022-12-28 partnerystės sutartis Nr. 5-ST2-258 dėl Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato pastato Šiauliuose, Purių g. 48, projektavimo, statybos ir paslaugų teikimo. Privatus subjektas pagal Sutarties sąlygas privalo per 3 metus nuo				

Pokyčiai viešojo sektoriaus subjektų grupėje
PAGAL 2023 M. GRUODŽIO 31 D. DUOMENIS

Eil. Nr.	VSS, apie kurį teikiama konsolidavimui svarbi informacija		VSS statusas	Sprendimo įvykdymo data (metai- mėnuo- diena)*	Ataskaitinis laikotarpis	VSS grupės kodas**	Reorganizavimas***			
	Kodas	Pavadinimas					Jungimo būdu		Skaidymo būdu	
							Prijungimas	Sujungimas	Išdalijimas	Padalijimas
1	188637485	VIEŠOJI ĮSTAIGA TECHNIKOS PRIEŽIŪROS TARNYBA	Likviduota	2023-09-04	2023.01	MVAL20				
3	160300117	Viešoji įstaiga Kauno rajono greitosios medicinos pagalbos stotis	Reorganizuojamas	2023-06-30	2023.01	MVAL25	235042580			
4	165842157	Viešoji įstaiga Marijampolės greitosios medicinos pagalbos stotis	Reorganizuojamas	2023-06-30	2023.01	MVAL25	235042580			
5	300669649	Viešoji įstaiga Mažeikių greitosios medicinos pagalbos centras	Reorganizuojamas	2023-06-30	2023.01	MVAL25	235042580			
6	190430344	Viešoji įstaiga Panevėžio miesto greitosios medicinos pagalbos stotis	Reorganizuojamas	2023-06-30	2023.01	MVAL25	235042580			
7	170091071	VšĮ Plungės rajono greitoji medicinos pagalba	Reorganizuojamas	2023-06-30	2023.01	MVAL25	235042580			
8	300642709	Viešoji įstaiga Kaišiadorių greitosios medicinos pagalbos stotis	Reorganizuojamas	2023-06-30	2023.01	MVAL25	235042580			
9	301589800	Viešoji įstaiga Raseinių rajono greitosios medicinos pagalbos stotis	Reorganizuojamas	2023-06-30	2023.01	MVAL25	235042580			
10	302298484	Viešoji įstaiga Akmenės rajono greitosios medicinos pagalbos centras	Reorganizuojamas	2023-06-30	2023.01	MVAL25	235042580			
11	145370763	Viešoji įstaiga Šiaulių greitosios medicinos pagalbos stotis	Reorganizuojamas	2023-06-30	2023.01	MVAL25	235042580			
12	300854644	Viešoji įstaiga Radviliškio rajono greitosios medicinos pagalbos centras	Reorganizuojamas	2023-06-30	2023.01	MVAL25	235042580			
13	300618925	Viešoji įstaiga Molėtų rajono greitosios medicinos pagalbos centras	Reorganizuojamas	2023-06-30	2023.01	MVAL25	235042580			
14	190470591	Viešoji įstaiga Klaipėdos greitosios medicininės pagalbos stotis	Reorganizuojamas	2023-06-30	2023.01	MVAL25	235042580			
15	157026510	Viešoji įstaiga Jonavos greitosios medicinos pagalbos stotis	Reorganizuojamas	2023-06-30	2023.01	MVAL25	235042580			
16	253724440	Viešoji įstaiga Alytaus rajono savivaldybės greitosios medicinos pagalbos stotis	Reorganizuojamas	2023-06-30	2023.01	MVAL25	235042580			
17	124369537	Viešoji įstaiga Greitosios medicinos pagalbos stotis	Reorganizuojamas	2023-06-30	2023.01	MVAL25	235042580			
25	188204053	Kultūros paveldo centras	Reorganizuojamas	2023-07-11	2023.01	MVAL19			188692688 ir 110051791	
35	MVAL61	Verslumo skatinimo fondas	Reorganizuojamas	2023-07-28	2023.01	MVAL20	MVAL62			
38	305202514	Bendrystės ir socialinių inovacijų centras	Likviduota	2023-06-22	2023.01	MVAL31				
39	191007094	VIEŠOJI ĮSTAIGA VILNIAUS KULTŪROS, PRAMOGŲ IR SPORTO RŪMAI	Likviduota	2023-07-07	2023.01	MVAL31				
41	188734347	Regionų apygardos administracinis teismas	Reorganizuojamas	2023-12-31	2023.12	MVAL	188733964			

* VSAKIS viešojo sektoriaus subjekto reorganizavimo arba likvidavimo data nustatoma vadovaujantis Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo tvarkos aprašo 69 punkto nuostatomis.

** Viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinėms ataskaitoms konsoliduoti kodas, nurodomas Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu tvirtinamoje konsolidavimo schemoje.

*** Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.97 straipsnyje nurodyti reorganizavimo būdai:

Prijungimas - tai vieno ar daugiau juridinių asmenų prijungimas prie kito juridinio asmens, kuriam pereina visos reorganizuojamojo juridinio asmens teisės ir pareigos.

Sujungimas - tai dviejų ar daugiau juridinių asmenų susivienijimas į naują juridinį asmenį, kuriam pereina visos reorganizuotų juridinių asmenų teisės ir pareigos.

Išdalijimas - tai reorganizuojamo juridinio asmens teisių ir pareigų išdalijimas kitiems veikiantiems juridiniams asmenims.

Padalijimas - tai vieno reorganizuojamojo juridinio asmens pagrindu įsteigiamas dviejų ar daugiau juridinių asmenų, kuriems tam tikromis dalimis pereina reorganizuoto juridinio asmens teisės ir pareigos.

Lietuvos banko metinės finansinės ataskaitos

**RINKINYS
2023**

ISSN 1648-9756 (online)

TURINYS

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI.....	4
LIETUVOS BANKO BALANSAS	6
LIETUVOS BANKO PELNO (NUOSTOLIO) ATASKAITA	8
AIŠKINAMASIS RAŠTAS	9
1. METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ SUDARYMO PAGRINDAI IR PATEIKIMAS	9
2. APSKAITOS POLITIKA.....	9
3. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS.....	15
4. SU DALYVAVIMU EUROSISTEMOJE SUSIJUSIŲ OPERACIJŲ FINANSINĖS APSKAITOS PRINCIPAI	16
5. ĮVYKIAI PO BALANSO DATOS. KAS PENKERIUS METUS KOREGUOJAMAS ECB KAPITALO RAKTAS	21
6. PASTABOS DĖL BALANSO	21
7. PASTABOS DĖL PELNO (NUOSTOLIO) ATASKAITOS	32
8. KITOS PASTABOS.....	37

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

Lietuvos Respublikos Seimui:

Nuomonė

Mes atlikome Lietuvos banko (toliau – Bankas) metinių finansinių ataskaitų rinkinio, kurį sudaro 2023 m. gruodžio 31 d. balansas ir tą dieną pasibaigusių metų pelno (nuostolio) ataskaita bei aiškinamasis raštas, įskaitant svarbių apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, pridėtas finansinių ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Banko 2023 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir tą dieną pasibaigusių metų finansinius veiklos rezultatus pagal Europos Centrinio Banko (ECB) valdančios tarybos patvirtintas ECB gaires (ES) 2016/2249 dėl Europos centrinių bankų sistemos apskaitos ir finansinės atskaitomybės teisinio pagrindo (ECB/2016/34), su pakeitimais, Lietuvos banko įstatymą bei Lietuvos banko valdybos patvirtintą Lietuvos banko apskaitos politiką.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų rinkinio auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Įmonės pagal Tarptautinių apskaitos profesionalų etikos standartų valdybos išleistą „Apskaitos profesionalų etikos kodekso vadovą“ (įskaitant Tarptautinius nepriklausomumo reikalavimus) (toliau – TAPESV kodekso vadovas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikomės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TAPESV kodekso vadovu.

Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansinių ataskaitų rinkinį

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Europos Centrinio Banko (ECB) valdančios tarybos patvirtintas ECB gaires (ES) 2016/2249 dėl Europos centrinių bankų sistemos apskaitos ir finansinės atskaitomybės teisinio pagrindo (ECB/2016/34), su pakeitimais, Lietuvos banko įstatymą bei Lietuvos banko valdybos patvirtintą Lietuvos banko apskaitos politiką, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų rinkiniui parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansinių ataskaitų rinkinį, vadovybė privalo įvertinti Banko gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Banką ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Banko finansinių ataskaitų rinkinio rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų rinkinio auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinių ataskaitų rinkinys kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytas dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinių ataskaitų rinkiniu.

Atlikdami auditą pagal tarptautinius audito standartus, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų rinkinio reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- Suprantame su auditu susijusias vidaus kontroles, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Banko vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumą.
- Padarome išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Banko gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinių ataskaitų rinkinyje arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau, būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bankas negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertiname bendrą finansinių ataskaitų rinkinio pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinių ataskaitų rinkinyje pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be visų kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Auditorius Romanas Skrebnevskis
Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000471

UAB „ROSK Consulting“
Įmonės audito pažymėjimo Nr. 001514

Vilnius, Lietuva
2024 m. kovo 28 d.

Elektroniniu auditoriaus parašu pasirašoma tik Nepriklausomo auditoriaus išvada.

LIETUVOS BANKO BALANSAS

(tūkst. Eur)

	Pastabos	2023 12 31	2022 12 31
TURTAS			
1. Auksas ir gautinas auksas	1	350 067	319 752
2. Pretenzijos ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta		5 251 566	4 812 029
Iš TVF gautinos lėšos	2	850 100	852 186
Sąskaitos bankuose ir investicijos į vertybinius popierius, išorės paskolos ir kitas išorės turtas	3	4 401 466	3 959 843
3. Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta	4	429 376	2 768
4. Pretenzijos ne euro zonos rezidentams eurai	5	45 601	92 405
5. Su pinigų politikos operacijomis susijęs skolinimas euro zonos kredito įstaigoms eurai	6	478 810	1 628 810
Pagrindinės refinansavimo operacijos		–	–
Ilgesnės trukmės refinansavimo operacijos		478 810	1 628 810
Koreguojamosios grįžtamosios operacijos		–	–
Struktūrinės grįžtamosios operacijos		–	–
Ribinio skolinimo galimybė		–	–
Kreditai, susiję su įkaito vertės išlaikymo prievole		–	–
6. Kitos pretenzijos euro zonos kredito įstaigoms eurai	7	799	1 606
7. Euro zonos rezidentų vertybiniai popieriai eurai		12 348 160	13 350 616
P pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai	8	11 766 599	12 985 330
Kiti vertybiniai popieriai	9	581 561	365 286
8. Valdžios sektoriaus skola eurai		–	–
9. Vidinės Eurosistemos pretenzijos		9 991 989	8 508 496
Dalyvavimas ECB	10	213 408	213 408
Pretenzijos, atitinkančios pervestas užsienio atsargas	11	233 496	233 496
Grynosios pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje	12	938 629	1 040 765
Kitos Eurosistemos pretenzijos (grynosios)	13	8 606 456	7 020 827
10. Nebaigtų atsiskaitymų lėšos		–	–
11. Kitas turtas		550 547	627 821
Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas	14	39 996	39 359
Kitas finansinis turtas	15	350 326	456 534
Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai	16	11 384	40 186
Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos	17	147 873	90 656
Kitas įvairus turtas	18	968	1 086
VISAS TURTAS		29 446 915	29 344 303

LIETUVOS BANKO BALANSAS

(tūkst. Eur)

	Pastabos	2023 12 31	2022 12 31
ĮSIPAREIGOJIMAI			
1. Banknotai apyvartoje	19	8 274 959	8 371 076
2. Įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms, susiję su pinigų politikos operacijomis, eurai	20	11 605 490	12 443 493
Einamosios sąskaitos (įskaitant privalomųjų atsargų sistemą)		572 342	1 091 337
Indėlių galimybė		11 033 148	11 352 156
Terminuoti indėliai		–	–
Koreguojamosios grįžtamosios operacijos		–	–
Indėliai, susiję su įkaito vertės išlaikymo prievole		–	–
3. Kiti įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms eurai	21	42 300	9 900
4. Išleisti skolos sertifikatai		–	–
5. Įsipareigojimai kitiems euro zonos rezidentams eurai	22	5 595 195	4 546 048
Įsipareigojimai valdžios sektoriui		3 594 829	2 002 516
Kiti įsipareigojimai		2 000 366	2 543 532
6. Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurai	23	1 132 604	1 331 286
7. Įsipareigojimai euro zonos rezidentams užsienio valiuta	24	291 017	303 003
8. Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta		1 162	–
9. TVF suteiktų specialiųjų skolinimosi teisių atitikmuo	2	681 391	701 568
10. Vidiniai Eurosistemos įsipareigojimai		–	–
Gryniesi įsipareigojimai, susiję su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje		–	–
Kiti Eurosistemos įsipareigojimai (gryniesi)	13	–	–
11. Nebaigtų atsiskaitymų lėšos		5 920	8 100
12. Kiti įsipareigojimai		297 279	301 564
Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai	16	9 431	9 309
Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos	25	20 920	29 270
Kiti įvairūs įsipareigojimai	26	266 928	262 985
13. Atidėjiniai	27	428 155	297 778
14. Perkainojimo sąskaitos	28	544 451	507 144
15. Kapitalas	29	523 343	523 343
Įstatinis kapitalas		60 000	60 000
Atsargos kapitalas		463 343	463 343
16. Pelnas	40	23 649	–
VISI ĮSIPAREIGOJIMAI		29 446 915	29 344 303

LIETUVOS BANKO PELNO (NUOSTOLIO) ATASKAITA

(tūkst. Eur)

	Pastabos	2023 m.	2022 m.
Palūkanų pajamos		564 850	244 122
Palūkanų išlaidos		(454 340)	(55 757)
1. Grynosios palūkanų pajamos	30	110 510	188 365
Grynosios realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų		35 598	(73 656)
Finansinių straipsnių vertės sumažėjimas		(10 865)	(185 330)
Pervedimai į atidėjinius rizikoms		(129 529)	163 989
2. Grynas finansinių operacijų, vertės sumažėjimo ir atidėjinių rizikoms rezultatas	31	(104 796)	(94 997)
Komisinių ir kitų atlygių pajamos		17 348	15 237
Komisinių ir kitų atlygių išlaidos		(3 518)	(3 819)
3. Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos	32	13 830	11 418
4. Pajamos iš nuosavybės finansinių priemonių	33	32 683	12 602
5. Grynas pinigų politikos pajamų paskirstymo rezultatas	34	26 343	(69 953)
6. Kitos pajamos	35	1 807	6 502
GRYNOSIOS PAJAMOS		80 377	53 937
7. Personalo išlaikymo išlaidos	36	(28 228)	(24 166)
8. Administracinės išlaidos	37	(20 661)	(18 405)
9. Turto nusidėvėjimo ir amortizacijos išlaidos	14	(4 970)	(4 630)
10. Banknotų gamybos išlaidos	38	(1 548)	(2 900)
11. Kitos išlaidos	39	(1 321)	(3 836)
PELNAS	40	23 649	–

Lietuvos banko 2023 m. finansinių ataskaitų rinkinys patvirtintas Lietuvos banko valdybos 2024 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 03-58.

Valdybos pirmininkas

Gediminas Šimkus
(pasirašyta el. parašu)

Korporatyvinių paslaugų
departamento direktorė

Ugnė Šaltenytė
(pasirašyta el. parašu)

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ SUDARYMO PAGRINDAI IR PATEIKIMAS

Nuo 2015 m. sausio 1 d. Lietuva yra euro zonos narė.

Lietuvos bankas finansinę apskaitą tvarko ir metines finansines ataskaitas sudaro vadovaudamasis Europos Centrinio Banko (ECB) valdančiosios tarybos patvirtintomis ECB gairėmis (ES) 2016/2249 dėl Europos centrinių bankų sistemos apskaitos ir finansinės atskaitomybės teisinio pagrindo (ECB/2016/34), su pakeitimais (toliau – Apskaitos gairės), Lietuvos banko įstatymu ir Lietuvos banko valdybos patvirtinta Lietuvos banko apskaitos politika. Tose finansinės apskaitos srityse, kurių nereglementuoja Apskaitos gairės ir Lietuvos banko apskaitos politika ir kai nėra atitinkamai sričiai taikomų ECB reikalavimų arba nurodymų, vadovaujamosi Europos Sąjungos (ES) teisės aktais patvirtintų tarptautinių apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų principais.

2. APSKAITOS POLITIKA

2.1. BENDRIEJI PRINCIPAI

Lietuvos banko finansinė apskaita tvarkoma vadovaujantis šiais pagrindiniais apskaitos principais: veiklos tęstinumo, kaupimo ir įvykių po balanso datos.

Kokybinės Lietuvos banko sudaromų metinių finansinių ataskaitų savybės yra šios: ekonominė realybė ir skaidrumas, atsargumas, reikšmingumas, nuoseklumas ir palyginamumas.

Auksas, apyvartiniai vertybiniai popieriai ir kitas, esantis finansinio turto sudėtyje, balansinis ir nebalansinis turtas bei įsipareigojimai (toliau – finansiniai straipsniai) į finansinę apskaitą įrašomi įsigijimo (sandorio) verte ir metinėse finansinėse ataskaitose parodomi pagal jų rinkos kainą (išskyrus kitame finansiniame turte parodomas neapvyvartines nuosavybės priemones ir amortizuota verte vertinamus skolos vertybinius popierius). Aukso, kiekvienos emisijos skolos ir nuosavybės apyvartinių vertybinių popierių bei išankstinių dar nepaskelbtų hipoteka užtikrintų vertybinių popierių sandorių (angl. *to be announced*, TBA) ir kiekvieno išvestinio sandorio perkainojimo pagal rinkos kainą rezultatų apskaita tvarkoma atskirai.

Finansiniai straipsniai užsienio valiuta metinėse finansinėse ataskaitose parodomi eurai pagal rinkos kursą¹. Kiekvienos užsienio valiutos perkainojimo pagal rinkos kursą rezultatų apskaita tvarkoma atskirai.

Lietuvos bankas nerealizuotųjų perkainojimo rezultatų pripažinimui taiko asimetrinį principą, įteisintą Apskaitos gairėse. Pagal jį, nerealizuotasis perkainojimo nuostolis, susidaręs finansinių metų pabaigoje dėl atskiro finansinio straipsnio perkainojimo pagal rinkos kainą ar rinkos kursą ir viršijantis į perkainojimo sąskaitą įrašytą ankstesnį su tuo pačiu finansiniu straipsniu susijusį nerealizuotąjį perkainojimo prieaugį, pripažįstamas einamųjų finansinių metų išlaidomis. Šis nerealizuotasis perkainojimo nuostolis negali būti dengiamas paskesniais metais dėl rinkos kainos ar rinkos kurso pokyčių susidariusiu to paties finansinio straipsnio perkainojimo prieaugiu arba kompensuojamas kito finansinio straipsnio perkainojimo prieaugiu. Nerealizuotasis perkainojimo prieaugis, susidaręs finansinių metų pabaigoje dėl atskiro finansinio straipsnio perkainojimo pagal rinkos kainą ir rinkos kursą, parodomas perkainojimo sąskaitose.

Apskaičiuojant aukso, vertybinių popierių ir užsienio valiutos realizuotuosius ir nerealizuotuosius rezultatus, šių finansinių straipsnių įsigijimo vertei nustatyti taikomas vidurkinio kurso ir vidurkinės kainos metodas.

Pajamos ir išlaidos apskaitoje pripažįstamos tuo metu, kai jos yra uždirbamos arba patiriamos, o ne tada, kai jos gaunamos arba sumokamos. Pajamos ir išlaidos užsienio valiuta pripažįstamos eurai pagal jų įtraukimo į apskaitą dienos rinkos kursą ir tą dieną daro įtaką atitinkamos užsienio valiutos pozicijai.

¹ Rinkos kursas – euro ir užsienio valiutos orientacinis kursas, nustatomas kasdienės suderinimo tarp Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) centrinių bankų bei kitų centrinių bankų procedūros metu ir skelbiamas ECB.

2.2. UŽSIENIO VALIUTA

Euro ir užsienio valiutų, kuriomis Lietuvos bankas turi didžiausias pozicijas, rinkos kursai

(valiutos vnt. už 1 Eur)

Valiutos pavadinimas	Kodas	2023 12 31	2022 12 31	Pokytis, proc.
Čekijos krona	CZK	24,7240	24,1160	2,5
Didžiosios Britanijos svaras sterlingų	GBP	0,86905	0,88693	-2,0
Japonijos jena	JPY	156,330	140,660	11,1
JAV doleris	USD	1,10500	1,06660	3,6
Kanados doleris	CAD	1,46420	1,44400	1,4
Kinijos juanis	CNY	7,85090	7,35820	6,7
Specialiosios skolinimosi teisės (SST)	XDR	0,82257	0,79891	3,0

Užsienio valiutos vidurkinis kursas perskaičiuojamas kiekvieną dieną, atsižvelgiant į atitinkamos užsienio valiutos pozicijos padidėjimą ir šios valiutos visų dienos įsigijimų (jeigu pozicija teigiama) arba visų dienos pardavimų (jeigu pozicija neigiama) vidurkinį kursą. Kai užsienio valiutos teigiama pozicija sumažėja (neigiama pozicija padidėja), skaičiuojamas realizuotasis rezultatas.

Lietuvos banko grynasis turtas (įsipareigojimai) pagal užsienio valiutas atskleistas 42 pastaboje „Lietuvos banko turtas ir įsipareigojimai pagal užsienio valiutas“.

Finansinių metų pabaigoje išlaidomis pripažinus nerealizuotąjį atskiros užsienio valiutos perkainojimo nuostolį, šios užsienio valiutos vidurkinis kursas tikslinamas pagal tų finansinių metų paskutinės darbo dienos rinkos kursą.

2.3. AUKSAS

Auksas metinėse finansinėse ataskaitose parodomas pagal finansinių metų paskutinės darbo dienos vienos Trojos uncijos rinkos kainą eurais.

Finansinių metų pabaigoje išlaidomis pripažinus nerealizuotąjį aukso perkainojimo nuostolį, aukso vidurkinė kaina tikslinama pagal finansinių metų paskutinės darbo dienos rinkos kainą.

Operacijos, susijusios su aukso apskaitos sandoriais, apskaitoje parodomos taip pat kaip ir atpirkimo skolinimosi sandoriai.

2.4. APYVARTINIAI VERTYBINIAI POPIERIAI

Apyvartiniai skolos ir nuosavybės vertybiniai popieriai į balansinę apskaitą įtraukiami įsigijimo verte atsiskaitymo pagal sandorį dieną.

Pinigų politikos tikslais laikomi skolos vertybiniai popieriai balanse parodomi amortizuota verte, atėmus jų vertės sumažėjimą. Kiti apyvartiniai vertybiniai popieriai balanse parodomi pagal finansinių metų paskutinės darbo dienos rinkos kainą (80 % tikrosios vertės 2023 m. gruodžio 31 d. ir 88 % – 2022 m. gruodžio 31 d.) arba taikant atitinkamą pajamingumo kreivę (20 % tikrosios vertės 2023 m. gruodžio 31 d. ir 12 % – 2022 m. gruodžio 31 d.). Perkainojimo rezultatai dėl vertybinių popierių rinkos kainos ir dėl užsienio valiutos rinkos kurso pokyčių parodomi atskirose perkainojimo sąskaitose.

Kiekvienos emisijos vertybinių popierių vidurkinė kaina perskaičiuojama darbo dienos pabaigoje atsižvelgiant į visų per dieną įsigytų tos pačios emisijos vertybinių popierių kiekį ir jų dienos pirkimų vidurkinę kainą. Pagal šią perskaičiuotą vidurkinę kainą apskaičiuojamos tą pačią dieną parduotų tos emisijos vertybinių popierių realizuotosios pajamos arba išlaidos. Hipoteka užtikrintų vertybinių popierių (angl. *mortgage-backed securities*) atveju realizuotosios pajamos arba išlaidos apskaičiuojamos informacijos apie faktoriaus (nurodančio dar negrąžintų paskolų vertės išraišką procentais) pasikeitimą gavimo dieną, atsižvelgiant į šios hipoteka užtikrintų vertybinių popierių emisijos grąžinamos dalies nominaliąją vertę ir tą pačią dieną apskaičiuotą šių vertybinių popierių vidurkinę kainą.

Su skolos vertybiniais popieriais kartu nupirkta atkarpos išmoka į vertybinių popierių įsigijimo vertę neįskaitoma, apskaitoje ji parodoma atskirame balanso straipsnyje kaip kitas turtas.

Su nuosavybės vertybiniais popieriais kartu nupirktų dividendų suma įtraukiama į įsigijimo vertę. Dividendai, nupirkti po jų paskelbimo dienos, apskaitoje parodomi atskirame balanso straipsnyje kaip kitas turtas.

Skolos vertybinių popierių atkarpa pripažįstama palūkanų pajamomis kiekvieną dieną nuo atsiskaitymo pagal pirkimo sandorį dienos iki skolos vertybinių popierių išpirkimo arba atsiskaitymo pagal pardavimo sandorį dienos.

Skolos vertybinių popierių įsigijimo vertės ir nominaliosios vertės skirtumas – nuolaida arba premija – pripažįstamas palūkanų pajamomis arba išlaidomis tolygiai kiekvieną dieną nuo atsiskaitymo pagal pirkimo

sandorį dienos iki skolos vertybinių popierių išpirkimo arba atsiskaitymo pagal pardavimo sandorį dienos. Su infliacija susietų vertybinių popierių nominalo vertė indeksuojama pagal infliacijos indeksą kiekvieną dieną nuo atsiskaitymo pagal pirkimo sandorį dienos iki vertybinių popierių išpirkimo arba atsiskaitymo pagal pardavimo sandorį dienos, nominalo vertės pokytį pripažįstant palūkanų pajamomis arba išlaidomis.

Skolos vertybinių popierių be atkarpos nuolaida arba premija kaupiama taikant vidaus grąžos metodą (angl. *internal rate of return*), o skolos vertybinių popierių su atkarpa nuolaida arba premija – taikant tiesinį metodą.

Finansinių metų pabaigoje išlaidomis pripažinus nerealizuotąjį atskiros emisijos vertybinių popierių perkainojimo nuostolį, šios emisijos vertybinių popierių vidurkinė kaina tikslinama pagal finansinių metų paskutinės darbo dienos jų rinkos kainą.

2.5. NEAPYVARTINĖS NUOSAVYBĖS PRIEMONĖS

Neapyvartinės nuosavybės priemonės – tai Lietuvos banko reikmėms laikomos ilgalaikės investicijos į nuosavybės vertybinius popierius siekiant dalyvauti tam tikros įmonės, kurios nuosavybės vertybiniais popieriais viešai neprekiuojama ir jų kaina nėra kotiruojama rinkoje, veikloje. Apskaitoje šios investicijos parodomos įsigijimo verte, atsižvelgus į šių nuosavybės priemonių vertės sumažėjimą.

2.6. PAJAMOS IR IŠLAIDOS

Pelno (nuostolio) ataskaitoje atskirų finansinių straipsnių ar priemonių palūkanos parodomos grynąja verte (palūkanų pajamos mažinamos su tuo pačiu finansiniu straipsniu ar priemone susijusiomis palūkanų išlaidomis).

Realizuotosios pajamos ir išlaidos, susijusios su užsienio valiutos, aukso ir vertybinių popierių pardavimu, įtraukiamos į pajamų ir išlaidų sąskaitas. Šios pajamos ir išlaidos apskaičiuojamos atsižvelgiant į atitinkamo finansinio straipsnio vidurkinį kursą arba kainą.

Finansinių straipsnių nerealizuotieji perkainojimo prieaugiai nepripažįstami pajamomis, jie parodomi perkainojimo sąskaitose. Nerealizuotieji perkainojimo nuostoliai, viršijantys su atitinkamu finansiniu straipsniu susijusį perkainojimo prieaugį, finansinių metų pabaigoje pripažįstami išlaidomis.

Turto vertės sumažėjimas pripažįstamas išlaidomis ir nėra panaikinamas paskesniais metais, nebent vertė padidėja, o tą padidėjimą galima susieti su konkrečiu įvykiu, įvykusi po to, kai vertės sumažėjimas buvo pirmą kartą įtrauktas į apskaitą.

Dividendai už apyvartinius nuosavybės vertybinius popierius į apskaitą įtraukiami, kai yra paskelbiami, o dividendai už nuosavybės priemones, laikomas banko reikmėms, – kai jie gaunami arba gaunamas pranešimas apie jų paskirstymą.

2.7. GRĮŽTAMIEJI SANDORIAI

Grįžtamieji sandoriai yra operacijos, kurias atlikdamas Lietuvos bankas perka arba parduoda turtą sudarydamas atpirkimo sandorį arba vykdo įkaitu užtikrintas kredito operacijas.

Atpirkimo skolinimosi sandoriai apskaitoje parodomi kaip įkeitimu užtikrinti kitų sandorių šalių indėliai: balanso įsipareigojimų dalyje įrašomi įsipareigojimai grąžinti pinigus, o finansinis turtas, sutartyje nurodytas kaip įkaitas (jis pagal šiuos sandorius yra parduodamas ir atperkamas), sandorių galiojimo laikotarpiu ir toliau rodomas balanso turto dalyje. Kaip įkaitas sumokėtos piniginės lėšos rodomos balanso turto dalyje.

Atpirkimo investavimo sandoriai apskaitoje parodomi balanso turto dalyje kaip banko suteikti kreditai, o gautas įkaitas, kuris pagal šiuos sandorius yra perkamas, o vėliau parduodamas, sandorių galiojimo laikotarpiu banko balanse neparodomas ir neperkainojamas. Kaip įkaitas gautos piniginės lėšos rodomos balanso įsipareigojimų dalyje.

Atpirkimo investavimo ir atpirkimo skolinimosi sandoriuose numatyto įkaito pirkimo ir atpirkimo verčių skirtumas pripažįstamas palūkanų pajamomis arba išlaidomis tolygiai kiekvieną dieną per visą sandorio galiojimo laikotarpį.

Siekdamas palaikyti obligacijų ir atpirkimo sandorių rinkos likvidumą, Lietuvos bankas kartu su ECB ir kitais Eurosistemos nacionaliniais centriniais bankais (NCB) skolina pagal viešojo sektoriaus pirkimo programą ir specialiąją pandemine pirkimo programą įsigytus vertybinius popierius. Lietuvos bankas vertybinius popierius skolina per paskirtą agentą ir pagal savo vertybinių popierių saugotojo siūlomas atsiskaitymų neįvykimo prevencijos bei strateginio skolinimo programas. Vertybinių popierių skolinimo atveju vertybiniai popieriai sandorių galiojimo laikotarpiu ir toliau rodomi balanso turto dalyje.

2.8. VALIUTŲ KEITIMO SANDORIAI

Pagal neatidėliotinus valiutų keitimo sandorius, išankstinius valiutų keitimo sandorius ir valiutų apsikeitimo sandorius gautina ir mokėtina užsienio valiuta turi įtakos atitinkamos užsienio valiutos pozicijai sandorio sudarymo dieną ir parodoma nebalansinėse sąskaitose nuo sandorio sudarymo iki atsiskaitymo dienos.

Skirtumas tarp išankstinio valiutų keitimo ar valiutų apsisikeitimo sandorio vertės neatidėliotinu kursu ir sandorio vertės išankstiniu kursu pripažįstamas palūkanų pajamomis arba išlaidomis, kurios kaupiamos tolygiai kiekvieną dieną per visą sandorio galiojimo laikotarpį.

Išankstiniai valiutų keitimo sandoriai be įvykdymo (angl. *non-deliverable foreign exchange forwards*) nuo jų sudarymo iki pabaigos dienos parodomi nebalansinėje apskaitoje tariamąja verte, apskaičiuota pagal sandorio išankstinį kursą. Šių sandorių vertės pokytis dėl rinkos kainos parodomas balanse pagal finansinių metų pabaigos būklę kaip nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumas. Finansinių metų pabaigoje nerealizuotasis perkainojimo nuostolis pripažįstamas išlaidomis pelno (nuostolio) ataskaitoje ir parodomas balanso įsipareigojimų dalyje, o nerealizuotasis perkainojimo prieaugis atvaizduojamas balansinėse perkainojimo sąskaitose. Skirtumas tarp sandorio išankstinio kurso ir neatidėliotino kurso, galiosiančio atsiskaitymo pagal sandorį dieną, atsižvelgus į sukaupią vertės sumažėjimą, pripažįstamas realizuotosiomis pajamomis arba išlaidomis.

2.9. IŠANKSTINIAI VERTYBINIŲ POPIERIŲ SANDORIAI

Pagal išankstinius vertybinių popierių sandorius perkami arba parduodami vertybiniai popieriai parodomi nebalansinėje apskaitoje nuo sandorio sudarymo iki atsiskaitymo dienos sandoryje numatyta išankstine kaina (angl. *forward price of the transaction*). Šių sandorių vertės pokytis dėl rinkos kainos parodomas balanse pagal finansinių metų pabaigos būklę.

Išankstinių vertybinių popierių sandorių atsiskaitymo dieną vertybinių popierių pirkimo arba pardavimo operacijos parodomos balansinėse sąskaitose pagal šių vertybinių popierių tos dienos rinkos kainą, o šios kainos ir sandorio kainos skirtumas pripažįstamas realizuotosiomis pajamomis arba išlaidomis.

2.10. IŠANKSTINIAI DAR NEPASKELBTŲ HIPOTEKA UŽTIKRINTŲ VERTYBINIŲ POPIERIŲ SANDORIAI

Pagal išankstinius dar nepaskelbtų hipoteka užtikrintų vertybinių popierių sandorius perkami arba parduodami vertybiniai popieriai parodomi nebalansinėje apskaitoje nuo sandorio sudarymo iki atsiskaitymo dienos sandoryje numatyta kaina. Šių sandorių vertės pokytis dėl rinkos kainos parodomas balanse pagal finansinių metų pabaigos būklę.

Išankstinių dar nepaskelbtų hipoteka užtikrintų vertybinių popierių vidurkinė kaina perskaičiuojama darbo dienos pabaigoje atsižvelgiant į visų per dieną į šią poziciją įsigytų tos pačios emisijos vertybinių popierių kiekį ir jų dienos pirkimų vidurkinę kainą. Pagal šią perskaičiuotą vidurkinę kainą apskaičiuojamos tą pačią dieną iš šios pozicijos parduotų tos emisijos išankstinių dar nepaskelbtų hipoteka užtikrintų vertybinių popierių realizuotosios pajamos arba išlaidos.

Išankstinių dar nepaskelbtų hipoteka užtikrintų vertybinių popierių sandorių atsiskaitymo dieną vertybinių popierių pirkimo arba pardavimo operacijos parodomos balansinėse sąskaitose pagal šių vertybinių popierių sandoryje numatytą įsigijimo kainą.

2.11. ATEITIES SANDORIAI

Ateities sandoris (angl. *future contract*) – standartizuotas biržose prekiaujamas finansinis sandoris (palūkanų normų, akcijų indeksų, valiutų, aukso ir žaliavų), pagal kurį sutartu laiku ateityje įsipareigojama nupirkti arba parduoti sutartą turtą sandorio sudarymo metu sutarta kaina. Ateities sandoriai nuo jų sudarymo dienos iki nutraukimo arba įvykdymo dienos parodomi nebalansinėje apskaitoje jų nominaliąja verte. Šių sandorių kasdienis kintamosios maržos pokytis pripažįstamas realizuotosiomis pajamomis arba išlaidomis. Komisiniai mokesčiai, susiję su ateities sandoriais, pripažįstami komisinių ir kitų atlygių išlaidomis.

2.12. PALŪKANŲ NORMŲ APSIKEITIMO SANDORIAI

Palūkanų normų apsisikeitimo sandoriai nuo jų sudarymo dienos iki nutraukimo arba įvykdymo dienos parodomi nebalansinėje apskaitoje sandoriuose sutarta suma. Šių sandorių vertės pokytis dėl rinkos kainos parodomas balanse pagal finansinių metų pabaigos būklę kaip nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumas. Finansinių metų pabaigoje nerealizuotasis perkainojimo nuostolis pripažįstamas išlaidomis pelno (nuostolio) ataskaitoje, parodomas balanso įsipareigojimų dalyje ir yra amortizuojamas tiesiniu metodu iki sandorio pabaigos dienos. Nerealizuotasis perkainojimo prieaugis parodomas balansinėse perkainojimo sąskaitose. Palūkanų pajamos ir išlaidos kaupiamos tolygiai kiekvieną dieną per visą sandorio galiojimo laiką.

2.13. ILGALAIKIS MATERIALUSIS IR NEMATERIALUSIS TURTAS

Prie ilgalaikio materialiojo turto priskiriami materialieji turto objektai, kurie nenusidėvi per vienus metus ir kurių įsigijimo vertė (įskaitant pridėtinės vertės mokestį) yra ne mažesnė kaip 2 000 Eur. Prie ilgalaikio nematerialiojo turto priskiriami materialios substancijos neturintys turto objektai, teikiantys ekonominę naudą ne trumpiau kaip vienus metus ir kurių įsigijimo vertė yra ne mažesnė kaip 2 000 Eur. Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas apskaitoje pripažįstamas įsigijimo verte, kuri mažinama jo sukauptu nusidėvėjimu (amortizacija) ir vertės sumažėjimu. Banko viduje sukurtas nematerialusis turtas apskaitoje pripažįstamas, jeigu atitinka pripažinimo ilgalaikiu turtu kriterijus. Tokio turto įsigijimo vertė sudaro turtui sukurti įsigytų

paslaugų, sunaudoto turto ir (arba) jo nusidėvėjimo (amortizacijos) išlaidos. Nebaigto kurti arba rekonstruoti ilgalaikio turto, žemės, meno kūrinių, muziejaus fondų, į kultūros vertybių registrą įtraukto materialiojo turto, išskyrus pastatus, nusidėvėjimas neskaiciuojamas. Kito ilgalaikio turto nusidėvėjimas (amortizacija) skaičiuojamas visą numatytą turto naudingo tarnavimo laiką taikant tiesinį metodą.

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas

Ilgalaikis turtas	Metai
Materialusis turtas	
Pastatai	44–59
Pinigų skaičiavimo įranga	8–15
Kompiuterių įranga	3–8
Kitas inventorių (baldai, kabinetų įranga ir kt.)	5–30
Nematerialusis turtas	3–10

Nustačius, kad ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikas reikšmingai pasikeitė, tikslinamas likęs nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpis.

Pardavus ilgalaikį turtą, šio turto pardavimo vertės ir balanse parodytos jo vertės skirtumas pripažįstamas pajamomis arba išlaidomis.

Ilgalaikio turto palaikymo ir priežiūros išlaidos pripažįstamos tada, kai jos patiriamos.

2.14. NUOMA

Nuomos teise naudojamas materialusis turtas ir su juo susiję nuomos įsipareigojimai į balansą įtraukiami nuomos laikotarpio pradžios dieną ir atitinkamai parodomi balanso straipsniuose „Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas“ ir „Kiti įvairūs įsipareigojimai“. Už nuomos įsipareigojimą sumokėtos palūkanos parodomos pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnyje „Palūkanų išlaidos“ kaip kitos palūkanų išlaidos.

Nuomos teise naudojamas turtas apskaitoje pripažįstamas, jeigu atitinka pripažinimo ilgalaikiu materialiuoju turtu kriterijus (žr. Aiškinamojo rašto 2.13 dalį „Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas“), ir parodomas įsigijimo verte, sumažinta nusidėvėjimu. Nusidėvėjimas skaičiuojamas visą turto nuomos laiką taikant tiesinį metodą. Pagal 2023 m. pabaigos būklę nuomos teise naudojamo turto naudingo tarnavimo laikas yra nuo trejų iki penkerių metų.

Nuomos teise naudojamo turto įsigijimo vertę sudaro pripažintų diskontuotų nuomos įsipareigojimų suma, pradinės tiesioginės išlaidos ir nuomos mokėjimai, sumokėti iki nuomos laikotarpio pradžios dienos, atėmus gautas nuomos paskatas, bei planuojamos turto atkūrimo iki pradinės būklės išlaidos.

Nuomos įsipareigojimas į apskaitą įtraukiamas būsimų nuomos mokėjimų dabartine verte, diskontuota taikant nuomos sutartyje nustatytą palūkanų normą. Kai sutartyje palūkanų norma nenurodoma, taikoma nuomos sutarties sudarymo metu galiojusi Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų palūkanų norma. Kai dėl pakitusių indeksavimo ar kokių nors kitokių nuomos sutarties sąlygų pasikeičia būsimos nuomos įmokos, nuomos įsipareigojimas perskaiciuojamas. Perskaiciavus nuomos įsipareigojimą, atitinkamai koreguojama nuomos teise naudojamo turto dabartinė vertė.

2.15. BANKNOTAI IR MONETOS APYVARTOJE

Euro zonos NCB ir ECB, kartu sudarantys Eurosistemą, leidžia eurų banknotus². Bendra apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų vertė paskirstoma Eurosistemos centriniams bankams kiekvieno mėnesio paskutinę darbo dieną pagal banknotų paskirstymo raktą³.

ECB paskirta 8 proc. visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų vertės, kiti 92 proc. paskirstomi NCB pagal Eurosistemos kapitalo raktą. Kiekvienam NCB paskirstytų banknotų dalis atskleidžiama jų balanso įsipareigojimų 1 straipsnyje „Banknotai apyvartoje“.

Skirtumas tarp kiekvienam NCB pagal banknotų paskirstymo raktą paskirstytos banknotų vertės ir faktiškai į apyvartą išleistų banknotų vertės parodomas kaip vidinis Eurosistemos likutis, už kurį gaunamos arba mokamos palūkanos⁴, skaičiuojamos pagal ribinę palūkanų normą, taikomą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose⁵.

² 2010 m. gruodžio 13 d. Sprendimas ECB/2010/29 dėl eurų banknotų emisijos (nauja redakcija), OL L 35, 2011 2 9, p. 26, su pakeitimais. Neoficialų konsoliduotą tekstą su pakeitimų sąrašu galima rasti [čia](#).

³ Banknotų paskirstymo raktas – tai procentinės dalys, apskaičiuotos atsižvelgiant į ECB dalį visoje eurų banknotų emisijoje ir taikant pasirašyto kapitalo raktą NCB daliai visoje eurų banknotų emisijoje.

⁴ 2016 m. lapkričio 3 d. Sprendimas ECB/2016/36 dėl valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nacionalinių centrinių bankų pinigų politikos pajamų paskirstymo (nauja redakcija), OL L 347, 2016 12 20, p. 26. Neoficialų konsoliduotą tekstą su pakeitimų sąrašu galima rasti [čia](#).

⁵ Ribinė palūkanų norma, taikoma Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose, 2022 m. pabaigoje buvo 2,5 proc., 2023 m. pabaigoje – 4,5 proc.

Šios palūkanų pajamos arba išlaidos atskleidžiamos pelno (nuostolio) ataskaitos 1 straipsnyje „Grynosios palūkanų pajamos“ (žr. 30 pastabą „Grynosios palūkanų pajamos“).

Siekiant išvengti reikšmingų NCB santykinų pinigų politikos pajamų svyravimų prie Eurosistemos prisijungus naujiems nariams, grynosios vidinės Eurosistemos pretenzijos (įsipareigojimai) dėl eurų banknotų apyvartoje paskirstymo tikslinamos kompensacinėmis sumomis, kurios pradėdamos taikyti naujo Eurosistemos nario euro įvedimo metais ir tolygiai mažinamos per kitus penkerius metus. Dėl *Hrvatska narodna banka* prisijungimo prie Eurosistemos kompensacinių sumų taikymo laikotarpis prasidėjo nuo 2023 m. sausio 1 d. ir truks iki 2027 m. gruodžio 31 d.

Lietuvos banko į apyvartą išleistų apyvartinių eurų monetų nominalioji vertė parodoma balanso įsipareigojimų 12 straipsnyje „Kiti įsipareigojimai“ (žr. 26 pastabą „Kiti įvairūs įsipareigojimai“).

Lietuvos banko į apyvartą išleistų ir po euro įvedimo iš apyvartos negrąžintų litų⁶ banknotų ir apyvartinių litų monetų nominalioji vertė parodoma balanso įsipareigojimų 12 straipsnyje „Kiti įsipareigojimai“.

Kolekcinų eurų monetų ir kitų numizmatinių vertybių pardavimo vertė (be PVM) pripažįstama pajamomis.

Banknotų ir monetų gamybos ir jų apyvartos išlaidos pripažįstamos, kai yra patiriamos, ir nesiejamos su pinigų išleidimu į apyvartą.

2.16. ATIDĖJINIAI FINANSINĖMS RIZIKOMS IR ĮSIPAREIGOJIMAMS

Lietuvos banko valdyba, siekdama, kad Lietuvos bankas turėtų pakankamai finansinių išteklių, kuriais būtų galima padengti finansinio turto, įskaitant finansinį turtą, įgytą vykdamą Eurosistemos pinigų politikos operacijas, ir su šio turto valdymu susijusių finansinių įsipareigojimų neigiamą vertės pokytį, ir taip sudarydama prielaidas apsaugoti Lietuvos banko kapitalą ir finansinio turto realiąją vertę, formuoja atidėjinius tikėtinioms rinkos, likvidumo ir kredito rizikoms (toliau – atidėjiniai finansinėms rizikoms). Šie atidėjiniai sudaromi Lietuvos banko valdybos nustatyta tvarka, kuria siekiama, kad atidėjinių suma padengtų Lietuvos bankui tenkančią apskaitinės rizikos vertę, nustatytą pagal ECB valdančiosios tarybos aprobuotą rizikos vertinimo metodiką, taikant tikėtino vertės trūkumo (angl. *expected shortfall*) rodiklį ir 99 proc. patikimumo lygmenį (ES99 %). Atidėjiniai finansinėms rizikoms gali būti panaudoti su finansinio turto operacijomis susijusioms grynosioms išlaidoms (realizuotiesiems rezultatams, nerealizuotiesiems perkainojimo nuostoliams ir vertės sumažėjimo išlaidoms) ar jų daliai dengti. Dengtinios išlaidos negali viršyti sumos, kuri lygi ataskaitinių metų neigiamam finansiniam rezultatui, apskaičiuotam prieš panaudojant atidėjinius.

Atidėjiniai išeitinėms išmokoms, mokėtinoms tarnautojams, įgysiantiems teisę į valstybinio socialinio draudimo pensiją dirbant Lietuvos banke, vertinami atliekant aktuarinius skaičiavimus. Jų dydis nustatomas kaip tarnautojų išėjimo į pensiją metu uždirbtų išeitinių išmokų, apskaičiuotų pagal tarnautojų kaitos rodiklį ir atlyginimų augimo prielaidas, dabartinė vertė taikant ilgalaikio skolinimo palūkanų normą Lietuvos Respublikoje.

Kiti Lietuvos banke sudaromi atidėjiniai įsipareigojimams, tokiems kaip tarnautojų darbo užmokesčiui už kasmetines atostogas, išeitinėms išmokoms ir kompensacijoms ar grąžinamiems litų banknotams ir monetoms keisti, nėra diskontuojami dėl santykinai trumpo laikotarpio nuo šių atidėjinių sudarymo iki jų panaudojimo.

Atidėjiniai finansinėms rizikoms ir įsipareigojimams sudaromi pagal metų pabaigos būklę ir įtraukiami į išlaidų sąskaitas.

2.17. ĮVYKIAI PO BALANSO DATOS

Metinėse finansinėse ataskaitose pateikiami ataskaitinių metų duomenys tikslinami įvykiais, kurie nustatomi laikotarpiu tarp metinių finansinių ataskaitų datos ir šių finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo Lietuvos banko valdyboje dienos, jeigu šiuos įvykius lėmusios aplinkybės buvo iki metinių finansinių ataskaitų datos ir dėl to ataskaitose pateikiami duomenys būtų pasikeitę.

Įvykiais po balanso datos netikslinami metinėse finansinėse ataskaitose pateikiami ataskaitinių metų duomenys, jei šiuos įvykius nulėmė aplinkybės, dėl kurių ataskaitoje pateikiami duomenys būtų pasikeitę vėliau negu metinių finansinių ataskaitų data. Tokie įvykiai aprašomi metinių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte, jei jų neatskleidimas galėtų daryti įtaką ataskaitų naudotojų sprendimams.

⁶ Iki euro įvedimo kaip mokėjimo priemonė galiojusi nacionalinė valiuta.

3. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

3.1. SU PINIGŲ POLITIKOS OPERACIJOMIS SUSIJUSIOS FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

Su pinigų politika susijusio turto ir operacijų rizika valdoma bendrai visos Eurosistemos mastu. Lietuvos bankas šiame rizikos valdymo procese dalyvauja per atstovą ECB Rizikos valdymo komitete, kuris yra atsakingas už finansinės rizikos, susijusios su Eurosistemos pinigų politikos operacijomis ir ECB užsienio atsargų investavimu, valdymą.

Vykdamas pinigų politikos operacijas, svarbiausios yra kredito, rinkos ir likvidumo rizikos. Eurosistema, vykdydama skolinimo operacijas, dažniausiai susiduria su kredito rizika, kuri kyla dėl galimo sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo. Valdant sandorio šalies kredito riziką, nustatomi tinkamumo reikalavimai sandorio šalims, su kuriomis tokios operacijos gali būti vykdomos, o pinigų politikos skolinimo operacijos vykdomos tik su įkaitu. Įkaitas turi atitikti nustatytus tinkamumo reikalavimus, jam taikomas rizikos valdymo priemonės. Jeigu sandorio šalis taptų nemoki, Eurosistema susidurtų su įkeisto turto išleidėjo arba skolininko kredito rizika, rinkos rizika dėl besikeičiančios įkaito rinkos vertės ir likvidumo rizika (ypač tuo atveju, jei Eurosistema norėtų parduoti didelę poziciją).

Vertybinių popierių pirkimo operacijų rizikai riboti nustatomi vertybinių popierių, kuriuos Eurosistema gali įsigyti pagal patvirtintas vertybinių popierių pirkimo programas, reikalavimai ir yra ribojama jų įsigijimo apimtys.

Lietuvos bankas užtikrina, kad Lietuvoje registruotos kredito įstaigos, dalyvaujančios pinigų politikos operacijose, ir pinigų politikos operacijoms užtikrinti įkeistas turtas atitiktų nustatytus reikalavimus, ir kontroliuoja, kaip laikomasi nustatytų rizikos limitų.

3.2. SU LIETUVOS BANKO INVESTICIJOMIS SUSIJUSIOS FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

Investuodamas su pinigų politikos operacijomis nesusijusį finansinį turtą, Lietuvos bankas dažniausiai susiduria su šiomis finansinėmis rizikomis: rinkos (valiutos kurso, nuosavybės vertybinių popierių ir aukso kainų, palūkanų normos), kredito (nemokumo, kredito reitingo sumažinimo, sandorio šalies, atsiskaitymų) ir likvidumo.

Pagrindinė priemonė investicinio portfelio – didžiausios finansinio turto, nesusijusio su pinigų politikos operacijomis, dalies – rinkos rizikai įvertinti ir valdyti yra investicijų rizikos vertė (angl. *value-at-risk*) rodiklis, apskaičiuotas vieno metų laikotarpiui taikant 95 proc. patikimumo lygmenį. Šis rodiklis, kitaip vadinamas rizikos biudžetu, negali būti didesnis kaip 250 mln. Eur (nesikeitė, palyginti su 2022 m. pabaiga). Rizikos biudžeto taikymas užtikrina integruotą rinkos rizikos valdymą, sudaro sąlygas lanksčiau taikyti įvairias investavimo strategijas ir vienu bendru rodikliu įvertina nuosavybės ir skolos vertybinių popierių riziką. Rizikos vertei apskaičiuoti taikomas rizikos vertinimo modelis, jį taikant atsižvelgiama į praeities dėsningumus ir į prognozuojamą makroekonominę aplinką. 2023 m. gruodžio 31 d. investicinio portfelio rizikos vertė sudarė 147 mln. Eur ir tai buvo 54 mln. Eur daugiau nei 2022 m. pabaigoje.

Siekiant, kad rizikos valdymo sistema būtų patikima, kartu su rizikos biudžetu taikomos ir kitos rinkos rizikos valdymo priemonės.

Finansinio turto, nesusijusio su įsipareigojimais užsienio valiuta, valiutos kurso rizikai valdyti nustatomi atvirosios valiutos pozicijos limitai, išskyrus atskirą rezervų portfelį JAV doleriais – šio portfelio valiutos kurso rizika nedraudžiama. 2023 m., kaip ir 2022 m., nustatytas maksimalus leistinas rezervų portfelio rizikos biudžetas sudarė 40 mln. JAV dol., o 2023 m., kaip ir 2022 m., pabaigoje jo vertė buvo –19 mln. JAV dol.

Finansinio turto dalies, susijusios su įsipareigojimais užsienio valiuta, valiutos kurso rizika pašalinama investuojant įsipareigojimų valiuta.

Valiutos kurso ir palūkanų normos rizikai valdyti Lietuvos bankas plačiai taiko išvestines finansines priemones.

Kredito rizika valdoma dirbant tik su patikimomis finansų įstaigomis ir investuojant tik į investicinį reitingą turinčias finansines priemones. Atsižvelgiant į sandorio šalies ar emitento patikimumą, nustatyti emitentų, sandorio šalių ir jų grupių įsipareigojimų Lietuvos bankui dydžio limitai padeda išskaidyti kredito riziką.

Siekiant užtikrinti finansinio turto, nesusijusio su įsipareigojimais užsienio valiuta, likvidumą, dalis jo investuojama į labai saugius ir likvidžius vyriausybės skolos vertybinius popierius. Su įsipareigojimais susijusios finansinio turto dalies likvidumo rizika valdoma derinant įsipareigojimų ir juos atitinkančių investicijų trukmę.

Atsiskaitymų rizikai mažinti taikomos tokios priemonės: atsiskaitymai vykdomi vienu metu, derinami pinigų srautai, pasirašomos savitarpio įsipareigojimų įskaitymų sutartys.

Valdant finansinę riziką, svarbus vaidmuo tenka tinkamam investicijų paskirstymui, siekiant sumažinti investicijų koncentraciją. Diversifikacijai užtikrinti Lietuvos bankas naudoja rizikos išskaidymu pagrįstą strateginę investicijų paskirstymą (angl. *risk parity*). Be to, Lietuvos bankas investuoja ir į biržoje prekiaujamus fondus (angl. *exchange traded funds*), susietus su gerai diversifikuotais nuosavybės ir skolos vertybinių popierių rinkų indeksais.

Visos išvestinės finansinės priemonės įtraukiamos vertinant Lietuvos banko finansinio turto investicijų rinkos ir kredito riziką.

4. SU DALYVAVIMU EUROSISTEMOJE SUSIJUSIŲ OPERACIJŲ FINANSINĖS APSKAITOS PRINCIPAI

Šioje dalyje pateikti dėl operacijų, susijusių su dalyvavimu Eurosistemoje, susidariusių pretenzijų ir įsipareigojimų bei pajamų ir išlaidų straipsnių apskaitos principai.

4.1. DALYVAVIMAS ECB KAPITALE

NCB dalys pasirašytajame ECB kapitale priklauso nuo nustatyto ECB kapitalo rakto, kuris, vadovaujantis ECBS ir ECB statuto 29 straipsniu, turi būti tikslinamas kas penkeri metai arba pasikeitus ECBS NCB sudėčiai.

Pagal 2022 m. liepos 12 d. Tarybos sprendimą 2022/1211/ES, priimtą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 140 straipsnio 2 dalį, 2023 m. sausio 1 d. Kroatija įsivedė bendrąją valiutą, o *Hrvatska narodna banka* prisijungė prie Eurosistemos ir sumokėjo likusią savo ECB kapitalo dalį. Dėl šios priežasties apmokėtasis ECB kapitalas padidėjo 68 714 tūkst. Eur iki 8 948 335 tūkst. Eur. Taip pat pasikeitė Eurosistemos NCB dalys ECB apmokėtajame kapitale (Eurosistemos raktas).

ES šalių NCB dalyvavimas ECB kapitale

NCB	Kapitalo raktas 2023 12 31, proc.	Apmokėtasis ECB kapitalas 2023 12 31, Eur	Eurosistemos kapitalo raktas 2023 12 31, proc.
<i>Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique</i>	2,9630	320 744 959	3,61394
<i>Deutsche Bundesbank</i>	21,4394	2 320 816 566	26,14940
<i>Eesti Pank</i>	0,2291	24 800 091	0,27943
<i>Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland</i>	1,3772	149 081 997	1,67976
<i>Bank of Greece</i>	2,0117	217 766 667	2,45365
<i>Banco de España</i>	9,6981	1 049 820 011	11,82867
<i>Banque de France</i>	16,6108	1 798 120 274	20,26001
<i>Hrvatska narodna banka</i>	0,6595	71 390 922	0,80438
<i>Banca d'Italia</i>	13,8165	1 495 637 102	16,85184
<i>Central Bank of Cyprus</i>	0,1750	18 943 762	0,21345
<i>Latvijas Banka</i>	0,3169	34 304 447	0,38652
<i>Lietuvos bankas</i>	0,4707	50 953 308	0,57411
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	0,2679	29 000 194	0,32675
<i>Bank Ċentrali ta'Malta / Central Bank of Malta</i>	0,0853	9 233 731	0,10404
<i>De Nederlandsche Bank</i>	4,7662	515 941 487	5,81328
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	2,3804	257 678 468	2,90335
<i>Banco de Portugal</i>	1,9035	206 054 010	2,32168
<i>Banka Slovenije</i>	0,3916	42 390 728	0,47763
<i>Národná banka Slovenska</i>	0,9314	100 824 116	1,13602
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	1,4939	161 714 781	1,82209
Iš viso (euro zonos NCB)	81,9881	8 875 217 621	100,00000
<i>Българска народна банка (Bulgarijos nacionalinis bankas)</i>	0,9832	3 991 180	–
<i>Česká národní banka</i>	1,8794	7 629 194	–
<i>Danmarks Nationalbank</i>	1,7591	7 140 851	–
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	1,5488	6 287 164	–
<i>Narodowy Bank Polski</i>	6,0335	24 492 255	–
<i>Banca Națională a României</i>	2,8289	11 483 574	–
<i>Sveriges Riksbank</i>	2,9790	12 092 886	–
Iš viso (ne euro zonos NCB)	18,0119	73 117 104	–
Iš viso	100,0000	8 948 334 725	100,00000

Lietuvos banko įnašo į ECB kapitalą pasikeitimas atskleidžiami 10 pastaboje „Dalyvavimas ECB“.

4.2. Į ECB PERVESTOS UŽSIENIO ATSARGOS

Vadovaudamiesi ECBS ir ECB statuto 48 ir 30 straipsnių nuostatomis, NCB, prisijungdami prie Eurosistemos, perveda į ECB užsienio atsargų dalį, apskaičiuotą pagal NCB kapitalo rakto ir jau pervedusių užsienio atsargų NCB kapitalo raktų sumos santykį.

2023 m. sausio 1 d. Kroatijai įsivedus bendrąją valiutą ir *Hrvatska narodna banka* pervedus į ECB užsienio atsargų sumą, atitinkančią jo pasirašytojo kapitalo dalį, NCB pervestos užsienio atsargos 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė 40 671 mln. Eur (iki 2022 m. gruodžio 31 d. jos sudarė 40 344 mln. Eur).

Lietuvos banko į ECB pervesta užsienio atsargų dalis atskleidžiama 11 pastaboje „Pretenzijos, atitinkančios pervestas užsienio atsargas“. Už šias pervestas užsienio atsargas (išskyrus aukso dalį) NCB mokamos palūkanos pagal naujausią žinomą ribinę palūkanų normą, taikomą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose⁷.

4.3. SKOLINIMAS EURO ZONOS KREDITO ĮSTAIGOMS EURAIS

Pagrindinės refinansavimo operacijos: jos vykdomos kas savaitę sudarant likvidumą didinančius grįžtamuosius sandorius, kurių terminas yra viena savaitė ir kurie įprastai vykdomi standartinių konkursų būdu. Šioms operacijoms tenka pagrindinis vaidmuo reguliuojant palūkanų normas, valdant likvidumą finansų rinkoje ir išreiškiant pinigų politikos poziciją.

Ilgesnės trukmės refinansavimo operacijos: šios operacijos vykdomos siekiant suteikti sandorio šalims papildomą ilgesnės trukmės refinansavimą. 2019 m. ECB valdančioji taryba nusprendė vykdyti septynias trečiosios serijos tikslines ilgesnės trukmės refinansavimo operacijas (TITRO III), o 2020 m. gruodžio mėn. ji šią seriją papildė trimis operacijomis, kurios buvo vykdomos 2021 m. birželio–gruodžio mėn. Šių operacijų trukmė yra treji metai. Pagal visas TITRO III, kai nuo jų suteikimo yra praėję 12 mėn., šių operacijų dalyviai turi galimybę kas ketvirtį grąžinti visą arba dalį pasiskolintos sumos. Šių operacijų skolinimosi palūkanų norma per laikotarpį nuo 2020 m. birželio 24 d. iki 2022 m. birželio 23 d. gali siekti vidutinę palūkanų normą už naudojimąsi indėlių galimybe, sumažintą 50 bazinių punktų, tačiau bet koku atveju negali būti didesnė kaip –1 proc. Per likusį tos operacijos galiojimo laiką jos palūkanų norma gali siekti atitinkamo laikotarpio vidutinę palūkanų normą už naudojimąsi indėlių galimybe⁸. Šių operacijų faktinė palūkanų norma gali būti žinoma tik pasibaigus kiekvienai iš šių operacijų arba iš anksto grąžinus visą ar dalį pasiskolintos sumos, o iki tol TITRO III sukaupioms palūkanoms apskaičiuoti naudojamas patikimas įvertinimas. Tai reiškia, kad, rengiant 2023 m. metines finansines ataskaitas, TITRO III sukaupioms palūkanoms apskaičiuoti nuo paskutinio šių operacijų palūkanų laikotarpio pradžios, prasidėjusio 2022 m. lapkričio 23 d., buvo taikyta palūkanų norma, indeksuota pagal vidutinę galiojusią ECB pagrindinę palūkanų normą.

Be to, 2021 m. paskirstytos keturios papildomos kas ketvirtį vykdomos specialiosios pandeminės ilgesnės trukmės refinansavimo operacijos (SPITRO). Šių operacijų trukmė yra apytiksliai vieni metai. Paskutinės SPITRO terminas baigėsi 2023 m. Šios operacijos užtikrino euro zonos bankų sistemos likvidumą ir padėjo palaikyti sklandų pinigų rinkos veikimą užsitęsusių pandemijos laikotarpiu. SPITRO buvo vykdomos pagal fiksuotųjų palūkanų konkurso procedūrą ir paskirstant visą sumą. Šioms operacijoms taikyta 25 baziniais punktais sumažinta operacijos laikotarpiu galiojanti vidutinė palūkanų norma, taikoma Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose.

Koreguojamosios grįžtamosios operacijos: jos skirtos rinkos likvidumo situacijai reguliuoti ir palūkanų normoms valdyti, o ypač – nenumatytų rinkos svyravimų įtakai palūkanų normoms mažinti. Atsižvelgiant į jų pobūdį, šios operacijos vykdomos *ad hoc* pagrindu.

Struktūrinės grįžtamosios operacijos: tai grįžtamieji atvirosios rinkos sandoriai, vykdomi koreguojant Eurosistemos struktūrinę likvidumo poziciją finansų sektoriaus atžvilgiu standartinių konkursų būdu.

Ribinio skolinimo galimybė: tai Eurosistemos teikiama nuolatinė galimybė, pagal kurią sandorių šalys už iš anksto nustatytą palūkanų normą ir įkaitą gali gauti iš NCB vienos nakties paskolą.

Kreditai, susiję su įkaito vertės išlaikymo prievole: tai sandorio šaliai sumokėtos piniginės lėšos tais atvejais, kai įkaito vertė viršija nustatytą vertės pokyčio ribą, ir tai reiškia, kad yra įkaito, susijusio su pinigų politikos operacijomis, perviršis.

2023 m. gruodžio 31 d. Eurosistemos NCB turimo turto, susijusio su pinigų politikos operacijomis, vertė sudarė 410 290 mln. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 1 324 347 mln. Eur). Lietuvos banko turimo turto, susijusio su pinigų politikos operacijomis, dalis atskleista 6 pastaboje „Su pinigų politikos operacijomis susijęs skolinimas euro zonos kredito įstaigoms eurai“.

⁷ Ribinė palūkanų norma, taikoma Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose, 2022 m. pabaigoje buvo 2,5 proc., 2023 m. pabaigoje – 4,5 proc.

⁸ 2022 m. spalio 27 d. ECB valdančioji taryba nusprendė, kad nuo 2022 m. lapkričio 23 d. iki kiekvienos neįvykdytos TITRO III termino arba išankstinio grąžinimo datos TITRO III palūkanų norma bus indeksuojama pagal vidutinę šiuo laikotarpiu galiojančią pagrindinę ECB palūkanų normas.

Nuostoliai iš pinigų politikos operacijų gali susidaryti, jeigu sandorio šalis neįvykdo savo įsipareigojimų ir jeigu už pinigų politikos operacijas ji pateikė nepakankamą įkaitą. ECB valdančiosios tarybos sprendimu, nuostoliai dėl specifinio įkaito, kurį NCB gali priimti savo nuožiūra, nėra paskirstomi tarp Eurosistemos NCB.

4.4. PINIGŲ POLITIKOS TIKSLAIS LAIKOMI VERTYBINIAI POPIERIAI

2023 m. gruodžio 31 d. ECB ir euro zonos NCB turėjo vertybinių popierių, įsigytų pagal vertybinių popierių rinkų programą (VPRP), trečiąją padengtųjų obligacijų pirkimo programą (POPP3), turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programą (TUVPPP), viešojo sektoriaus pirkimo programą (VSPP)⁹, bendrovių sektoriaus pirkimo programą (BSPP) ir specialiąją pandemine pirkimo programą (SPPP)¹⁰.

	Pradžios data	Pabaigos data	Sprendimo Nr.	Tinkami vertybiniai popieriai*
Pasibaigusios (nutrauktos) programos				
VPRP	2010 m. gegužė	2012 m. rugsėjis	ECB/2010/5	Euro zonoje išleisti viešojo ir privačiojo sektorių skolos vertybiniai popieriai**
Turto pirkimo programa (TPP)***				
POPP3	2014 m. spalio	Aktyvi	ECB/2020/8 (su pakeitimais)	Euro zonos rezidentų padengtosios obligacijos
TUVPPP	2014 m. lapkritis	Aktyvi	ECB/2014/45 (su pakeitimais)	Euro zonos rezidentų išleisti turtu užtikrinti aukščiausio prioriteto ir garantijomis užtikrinti vidutinio prioriteto vertybiniai popieriai
VSPP	2015 m. kovas	Aktyvi	ECB/2020/9 (nauja redakcija)	Euro zonos centrinės, regioninės arba vietos valdžios ar pripažintų agentūrų, taip pat euro zonoje veikiančių tarptautinių organizacijų ir daugiašalių plėtros bankų išleistos obligacijos
BSPP	2016 m. birželis	Aktyvi	ECB/2016/16 (su pakeitimais)	Euro zonoje įsteigtų nebankinių bendrovių išleistos obligacijos ir komerciniai popieriai
SPPP				
SPPP	2020 m. kovas	Aktyvi	ECB/2020/17 (su pakeitimais)	Visos turto kategorijos, tinkamos pagal TPP

* Kiti turto tinkamumo konkrečioms programoms kriterijai pateikiami ECB valdančiosios tarybos sprendimuose.

** Pagal VPRP buvo įsigyti tik penkių euro zonos išdų išleisti viešojo sektoriaus skolos vertybiniai popieriai.

*** Nuo 2023 m. liepos 1 d. lėšų, gautų išpirkus pagal TPP įsigytus vertybinius popierius, suėjus jų terminui, reinvestavimas buvo nutrauktas.

Iki 2023 m. vasario pabaigos¹¹ Eurosistema toliau reinvestavo visas pagrindines sumas, gautas išpirkus pagal TPP¹² įsigytus vertybinius popierius, suėjus jų terminui. Vėliau pagal TPP įsigytų vertybinių popierių portfelis buvo mažinamas išmatuotu ir nuspėjamu tempu. Iki 2023 m. birželio pabaigos buvo perkama vidutiniškai po 15 mlrd. Eur per mėn. mažiau, nes Eurosistema reinvestavo ne visas pagrindines sumas, gautas išpirkus vertybinius popierius suėjus jų terminui. 2023 m. birželio mėn. ECB valdančioji taryba nusprendė¹³ nuo 2023 m. liepos mėn. nutraukti lėšų, gautų išpirkus pagal TPP įsigytus vertybinius popierius, suėjus jų terminui, reinvestavimą. Vėliau TPP portfelis mažėjo sueinant vertybinių popierių išpirkimo terminams.

Kalbant apie SPPP¹⁴, pažymėtina, kad Eurosistema toliau reinvestavo visas pagrindines sumas, gautas išpirkus per metus įsigytus vertybinius popierius, suėjus jų terminui. ECB valdančioji taryba ketina¹⁵ ir 2024 m. pirmąjį pusmetį reinvestuoti visas pagrindines sumas, gautas išpirkus pagal SPPP įsigytus vertybinius popierius, suėjus jų terminui. Be to, ji ketina 2024 m. antrąjį pusmetį mažinti SPPP portfelį vidutiniškai po 7,5 mlrd. Eur per mėn., o metų pabaigoje nutraukti reinvestavimą pagal SPPP. Reinvestuodama lėšas, gautas išpirkus pagal SPPP įsigytus vertybinius popierius, suėjus jų terminui, ECB valdančioji taryba ir toliau palaikys lankstumą, kad pinigų politikos poveikio perdavimo mechanizmui nekiltų su pandemija susijusi rizika. Nuoseklus SPPP portfelio mažinimas pasibaigus reinvestavimo terminui ateityje bus valdomas siekiant išvengti trikdžių tinkamam pinigų politikos pobūdžiui užtikrinti.

⁹ 2020 m. vasario 3 d. Sprendimas ECB/2020/9 dėl viešojo sektoriaus vertybinių popierių pirkimo antrinėse rinkose programos (nauja redakcija), OL L 39, 2020 2 12, p. 12.

¹⁰ 2020 m. kovo 24 d. Sprendimas ECB/2020/17 dėl laikinos specialiosios pandeminės pirkimo programos, OL L 91, 2020 3 25, p. 1, su pakeitimais.

¹¹ Žr. 2022 m. gruodžio 15 d. [pranešimą spaudai](#) apie ECB valdančiosios tarybos sprendimus.

¹² Daugiau informacijos apie TPP pateikiama ECB interneto svetainėje (anglų k.).

¹³ Žr. 2023 m. birželio 15 d. [pranešimą spaudai](#) apie ECB valdančiosios tarybos sprendimus.

¹⁴ Daugiau informacijos apie SPPP pateikiama [ECB interneto svetainėje](#)

¹⁵ Žr. 2023 m. gruodžio 14 d. [pranešimą spaudai](#) apie ECB valdančiosios tarybos sprendimus

Eurosistemos turimų vertybinių popierių vertė 2023 m. gruodžio 31 d.

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Pasibaigusios (nutrauktos) programos	2 397 352	2 860 114
VPRP	2 397 352	2 860 114
TPP	3 025 924 062	3 253 653 297
POPP3	285 619 775	301 973 050
TUVPPP	13 348 123	22 894 683
VSPP vyriausybės (agentūrų) vertybiniai popieriai	2 147 773 505	2 309 438 192
VSPP tarptautinių institucijų vertybiniai popieriai	255 261 175	275 228 136
BSPP	323 921 484	344 119 236
SPPP	1 666 023 939	1 680 665 751
Padengtosios obligacijos	6 036 072	6 051 662
Vyriausybės (agentūrų) vertybiniai popieriai	1 459 666 708	1 482 853 119
Tarptautinių institucijų vertybiniai popieriai	154 331 953	145 687 092
Bendrovių sektoriaus vertybiniai popieriai	45 989 206	46 073 878
Iš viso	4 694 345 353	4 937 179 162

Pagal visas šias programas įsigyti vertybiniai popieriai Eurosistemos NCB balansuose parodomi amortizuota verte, sumažinta vertės sumažėjimu. Pagal ECBS ir ECB statuto 32 straipsnio 4 dalį, nuostolius, jei tokie susidarytų iš turimų vertybinių popierių, įsigytų pagal POPP3, VPRP, BSPP, VSPP (išskyrus vyriausybės vertybinius popierius) ir SPPP (išskyrus vyriausybės vertybinius popierius) dengtų visi Eurosistemos NCB proporcingomis dalimis pagal Eurosistemos kapitalo raktą. Šių vertybinių popierių bendra vertė 2023 m. gruodžio 31 d. buvo 1 048 693 mln. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 1 095 390 mln. Eur). Pagal VSPP ir SPPP įsigytų vyriausybės vertybinių popierių vertės sumažėjimo nuostolius dengtų patys NCB.

ECB valdančioji taryba reguliariai įvertina finansinę riziką, susijusią su vertybiniais popieriais, įsigytais pagal visas šias programas. Kasmet atskirai vertinamas kiekvienos vertybinių popierių programos vertės sumažėjimas. Tais atvejais, kai pastebima vertės sumažėjimo rodiklio, atliekama tolesnė analizė, siekiant įsitikinti, kad vertybinių popierių pinigų srautams vertės sumažėjimo įvykis įtakos neturėjo. Nustačius, kad vertybinių popierių vertė yra sumažėjusi, laikantis atsargumo principo, formuojami atidėjiniai pinigų politikos operacijų nuostoliams padengti. Vertybinių popierių, laikomų pinigų politikos tikslais, kurių vertės sumažėjimo nuostolius proporcingomis dalimis dengia visi Eurosistemos NCB, vertės sumažėjimas pripažįstamas kaip pinigų politikos pajamų paskirstymo rezultato dalis.

Lietuvos banko turimų vertybinių popierių vertė atskleidžiama 8 pastaboje „Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai“.

4.5. ĮSIPAREIGOJIMAI EURO ZONOS KREDITO ĮSTAIGOMS, SUSIJĘ SU PINIGŲ POLITIKOS OPERACIJOMIS, EURAIS

Einamosios sąskaitos (įskaitant privalomųjų atsargų sistemą): tai kredito įstaigų, kurioms taikomas reikalavimas laikyti privalomąsias atsargas, lėšų likučiai jų atsiskaitomosiose sąskaitose NCB, išskyrus lėšas, kuriomis negalima laisvai disponuoti, ir kredito įstaigų, kurios atleistos nuo privalomųjų atsargų reikalavimų, sąskaitų likučius, parodomus įsipareigojimų 3 straipsnyje „Kiti įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms eurai“.

Indėlių galimybė: Eurosistemos teikiama nuolatinė galimybė, pagal kurią sandorių šalys už iš anksto nustatytą palūkanų normą gali NCB padėti vienos nakties indėlį.

Terminuotieji indėliai: šie įsipareigojimai yra nustatyto termino ir fiksuotosios palūkanų normos likvidumo mažinimo koreguojamosios operacijos.

Koreguojamosios grįžtamosios operacijos: tai likvidumą mažinančios grįžtamosios operacijos, kurios atliekamos siekiant subalansuoti didelius likvidumo svyravimus.

Indėliai, susiję su įkaito vertės išlaikymo prievole: jie parodo sandorio šalies indėlių pavidalu sumokėtas pinigines lėšas tais atvejais, kai įkaito rinkos vertė yra mažesnė už nustatytą vertės pokyčio ribą, ir tai reiškia, kad trūksta su galiojančiomis pinigų politikos operacijomis susijusio įkaito.

4.6. DALYVAVIMAS MOKĖJIMO SISTEMOJE TARGET

Dėl tarpvalstybinių mokėjimų, atliekamų per sistemą TARGET¹⁶, ES centrinių bankų sąskaitose šioje sistemoje susidaro tarpusavio likučiai. ECB ir NCB atliekami mokėjimai taip pat turi įtakos šioms sąskaitoms. Visi mokėjimai yra automatiškai sumuojami ir tikslinami, kad kiekvienam NCB susidarytų tik po vieną poziciją ECB atžvilgiu. Judėjimai TARGET sąskaitose kiekvieną dieną atvaizduojami ECB ir NCB apskaitos įrašuose. Lietuvos banko vidiniai Eurosistemos likučiai, susidarę TARGET ECB atžvilgiu, parodomi balanso straipsniuose „Kitos Eurosistemos pretenzijos (grynosios)“ arba „Kiti Eurosistemos įsipareigojimai (grynieji)“. Už šiuos likučius gaunamos arba mokamos palūkanos, skaičiuojamos pagal ribinę palūkanų normą, taikomą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose.

4.7. PINIGŲ POLITIKOS PAJAMŲ PASKIRSTYMAS

Eurosistemos NCB pinigų politikos pajamos, uždirbtos vykdant Eurosistemos pinigų politikos funkcijas, pagal ECBS ir ECB statuto 32 straipsnį, skaičiuojamos ir paskirstomos NCB proporcingai jų Eurosistemos kapitalo raktams kiekvienų finansinių metų pabaigoje.

Eurosistemos NCB pinigų politikos pajamos – tai pajamos, uždirbtos iš nustatyto turto, laikomo įsipareigojimų bazei padengti.

Pagrindiniai nustatyto turto straipsniai yra tokie: su pinigų politikos operacijomis susijęs skolinimas euro zonos kredito įstaigoms eurai; pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai; grynosios vidinės Eurosistemos pretenzijos, atitinkančios ECB pervestas užsienio atsargas, taip pat susidariusios dėl TARGET operacijų ir dėl eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje; sukauptos palūkanos už ilgesnio nei vieni metai termino pinigų politikos operacijas; tam tikras kiekis aukso, nustatomas proporcingai kapitalo raktui.

Pagrindiniai įsipareigojimų bazės straipsniai: banknotai apyvartoje; su pinigų politikos operacijomis susiję įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms eurai; grynieji vidiniai Eurosistemos įsipareigojimai dėl TARGET operacijų ir dėl eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje.

Už įsipareigojimų bazės straipsnius ir (arba) nustatyto turto straipsnius sumokėtos palūkanos atimamos iš už šiuos straipsnius NCB surinktų pinigų politikos pajamų. Už skirtumą, susidariusį tarp NCB nustatyto turto vertės ir įsipareigojimų bazės vertės, skaičiuojamos palūkanos, tam skirtumui taikant naujausią žinomą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų ribinę palūkanų normą¹⁷. Be to, pinigų politikos pajamų skaičiavimo tikslais laikoma, kad iš aukso pajamų neuždirbama, o iš vyriausybės vertybinių popierių, įsigytų pagal VSPP (ECB sprendimas ECB/2020/9), ir vyriausybės vertybinių popierių, įsigytų pagal SPPP (ECB sprendimas ECB/2020/17) pajamų uždirbama, šių popierių likučiams taikant naujausią žinomą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų ribinę palūkanų normą.

Suskaiciavus per finansinius metus visų Eurosistemos NCB uždirbtas pinigų politikos pajamas ir gautą rezultatą paskirsčius NCB proporcingai pagal jų kapitalo raktus, skirtumai tarp kiekvieno NCB surinktų (angl. *pooled*) ir pagal Eurosistemos kapitalo raktą jam tenkančių pinigų politikos pajamų apmokami per TARGET. Lietuvos bankui paskirstytos grynosios pinigų politikos pajamos (išlaidos) atskleistos 34 pastaboje „Grynasios pinigų politikos pajamų paskirstymo rezultatas“.

4.8. GRYNOJO FINANSINIO TURTO VALDYMAS

Eurosistemos NCB ir ECB yra sudarę Susitarimą dėl grynojo finansinio turto (angl. *Agreement on Net Financial Assets*, ANFA), jame nustatytas didžiausias kiekvieno NCB ir ECB ne pinigų politikos tikslais laikomo grynojo finansinio turto dydis ir jo valdymas. Sutartimi reglamentuojamą grynąjį finansinį turtą daugiausia sudaro įsipareigojimų bazės lėšos, gautos vykdant pinigų politikos operacijas, kurios tuo metu nėra tiesiogiai naudojamos pinigų politikai vykdyti (žr. Aiškinamojo rašto 4.7 dalį „Pinigų politikos pajamų paskirstymas“). Tokį turtą įprastai sudaro aukso ir užsienio atsargos, investicijos eurai.

Lietuvos bankas grynojo finansinio turto dydį nustato atsižvelgdamas į rinkos sąlygas ir investavimo galimybes bei apribojimus. Vidutinis grynojo finansinio turto dydis negali būti didesnis, nei pagal susitarimą nustatoma grynojo finansinio turto maksimali riba. 2023 m., kaip ir 2022 m., Lietuvos banko vidutinis grynojo finansinio turto dydis atitiko šio susitarimo nuostatas.

4.9. ECB PELNO PASKIRSTYMAS

Jei ECB valdančioji taryba nenusprendžia kitaip, ECB senjoražo pajamas, gautas iš ECB priskirtų 8 proc. visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų, taip pat pajamas iš vertybinių popierių, įsigytų pagal vertybinių popierių programas (VPRP, POPP3, TUVPPP, VSPP ir SPPP), ECB paskirsto kitų metų sausio mėn. kaip tarpinį pelną¹⁸. Sprendimas neskirstyti minėtų pajamų priimamas, kai, remdamasi ECB vykdomosios valdybos

¹⁶ Transeuropinė automatizuota realaus laiko atskirųjų atsiskaitymų skubių pervedimų sistema.

¹⁷ Ribinė palūkanų norma, taikoma Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose, 2022 m. pabaigoje buvo 2,5 proc., 2023 m. pabaigoje – 4,5 proc.

¹⁸ 2014 m. gruodžio 15 d. ECB sprendimas (ES) 215/298 dėl tarpinio Europos Centrinio Banko pajamų paskirstymo (ECB/2014/57), OL L 53, 2015 2 25, p. 24, su pakeitimais. Neoficialų konsoliduotą tekstą su pakeitimų sąrašu galima rasti [čia](#).

parengtu pagrįstu vertinimu, ECB valdančioji taryba tikisi, kad ECB patirs bendrąjį metinį nuostolį arba gaus metinį grynąjį pelną, kuris bus mažesnis už šias pajamas. ECB valdančioji taryba taip pat gali nuspręsti visas arba dalį šių pajamų pervesti į atidėjinius finansinei rizikai dengti. Gautą tarpinį ECB pelno paskirstymo rezultatą euro zonos NCB pripažįsta pajamomis tų finansinių metų, kuriais šios pajamos buvo uždirbtos, o ne kuriais buvo gautos.

Galutinis pelnas paskirstomas ECB dalininkams proporcingai jų Eurosistemos kapitalo raktui pagal ECBS ir ECB statuto 33 straipsnio nuostatas, ECB valdančiajai tarybai patvirtinus ECB metines finansines ataskaitas. Gautą galutinį ECB pelno paskirstymo rezultatą NCB pripažįsta finansinių metų, kuriais jis gautas, pajamomis.

ECB pelno paskirstymo metu pervestos sumos atskleidžiamos pelno (nuostolio) ataskaitos 4 straipsnyje „Pajamos iš nuosavybės finansinių priemonių“ (žr. 33 pastabą „Pajamos iš nuosavybės finansinių priemonių“).

5. ĮVYKIAI PO BALANSO DATOS. KAS PENKERIUS METUS KOREGUOJAMAS ECB KAPITALO RAKTAS

Vadovaujantis ECBS ir ECB statuto 29 straipsniu, NCB dalys pasirašytame ECB kapitale perskaičiuojamos kas penkeri metai, remiantis Europos Komisijos duomenimis apie ES valstybių narių gyventojų skaičių ir bendrąjį vidaus produktą (BVP). Kapitalo raktas naujai perskaičiuotas 2024 m. sausio 1 d.

Po šio perskaičiavimo Lietuvos bankui tenkantis kapitalo raktas padidėjo 0,0119 proc. punkto ir nuo 2024 m. sausio 1 d. sudaro 0,4826 proc., o Eurosistemos kapitalo raktas padidėjo 0,0161 proc. punkto ir sudaro 0,59021 proc. Padidėjus Lietuvos banko daliai apmokėtame ECB kapitale, Lietuvos bankas 2024 m. sausio 1 d. pervadė papildomai 1 288 tūkst. Eur įmokos į ECB kapitalą, o 2024 m. vasario 23 d. sumokėjo papildomą 5 768 tūkst. Eur įmoką į ECB rezervus ir atidėjinius. Po šių pervedimų Lietuvos banko balanso straipsnis „Dalyvavimas ECB“ padidėjo iki 220 464 tūkst. Eur.

Dėl kapitalo rakto perskaičiavimo pakito ir Lietuvos banko pretenzija, susijusi su pervestomis užsienio atsargomis, atitinkamas balanso straipsnis padidėjo 5 903 tūkst. Eur – iki 239 399 tūkst. Eur.

Be to, 2024 m. sausio 1 d. perskaičiuotas banknotų paskirstymo raktas: Lietuvos bankui jis padidėjo 0,015 proc. punkto iki 0,5430 proc. Dėl to padidėjo Lietuvos bankui tenkanti Eurosistemos banknotų dalis.

6. PASTABOS DĖL BALANSO

1 PASTABA. AUKSAS IR GAUTINAS AUKSAS

	2023 12 31	2022 12 31
Aukso kiekis		
Trojos uncijomis	187 420	187 419
Kilogramais	5 829	5 829
Trojos uncijos kaina, Eur	1 867,828	1 706,075
Aukso vertė, tūkst. Eur	350 067	319 752

Aukso investicijos

(Trojos uncijomis)

	2023 12 31	2022 12 31
Apsikeitimo sandoriai	171 420	171 419
Terminuotieji indėliai	–	16 000
Neinvestuotos atsargos	16 000	–
Iš viso	187 420	187 419

2023 m. gruodžio 31 d. Lietuvos bankas didžiąją dalį turimo aukso buvo investavęs į aukso apsikeitimo sandorius.

Aukso kiekis 2023 m., palyginti su 2022 m., padidėjo dėl aukso luitų svorio skirtumo, atsiradusio atsiskaitant pagal aukso investavimo sandorius.

Aukso vertės padidėjimą 2023 m. lėmė finansų rinkose pakilusi aukso kaina.

2 PASTABA. IŠ TVF GAUTINOS LĖŠOS

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
SST likutis sąskaitoje TVF	688 519	711 953
Grynoji atsargų pozicija TVF	144 710	140 233
Lietuvos kvota TVF	537 442	553 150
TVF sąskaitos Nr. 1 Lietuvos banke likutis	(392 732)	(412 917)
Indėlis TVF Atsparumo ir tvarumo fonde	16 871	–
Iš viso	850 100	852 186

Didžiąją dalį Lietuvos banko valdomoje TVF sąskaitoje esančių SST sudaro TVF Lietuvos Respublikai pagal 2009 ir 2021 m. bendruosius SST paskirstymus suteiktos 560 492 tūkst. SST. Jų atitikmuo (681 391 tūkst. Eur) parodomas Lietuvos banko balanso įsipareigojimų 9 straipsnyje „TVF suteiktų specialiųjų skolinimosi teisių atitikmuo“.

Be to, 2021 m. Lietuvos bankas ir TVF pasirašė savanoriškos SST prekybos susitarimą (angl. *Voluntary Trading Arrangement*). Pagal jį, esant Lietuvos banko pritarimui, TVF gali Lietuvos banko vardu susitarti dėl SST pardavimo ar pirkimo už eurus, neperžengdamas nustatytos didžiausios ir mažiausios SST prekybos apimtys. 2023 m. Lietuvos bankas pagal šį susitarimą nupirko 13 000 tūkst. SST ir pardavė 6 200 tūkst. SST (2022 m. pardavė 17 287 tūkst. SST) už eurus. Grynas SST įsigijimas padidino Lietuvos banko sąskaitos TVF likutį. Už sąskaitoje TVF esančių SST likutį Lietuvos bankas gauna palūkanas, o už Lietuvos Respublikos gautas SST pagal TVF paskirstymą moka palūkanas. Susilpnėjusios SST euro atžvilgiu darė neigiamą įtaką 2023 m. SST likučio sąskaitoje TVF vertei.

Lietuvos bankas Lietuvos Respublikos vardu vykdo TVF fiskalinės agentūros funkcijas. Lietuvos kvota TVF apibrėžia jos dalyvavimo ir balsavimo teisę TVF. Lietuvos įsipareigojimai TVF parodomi TVF sąskaitoje Nr. 1, esančioje Lietuvos banke. Nuo 2018 m. Lietuvos bankas Lietuvos Respublikos vardu vykdo TVF finansines operacijas, naudodamas Lietuvos banko finansinį turtą.

Grynosios atsargų pozicijos padidėjimą 2023 m. gruodžio 31 d., palyginti su 2022 m. gruodžio 31 d., lėmė dalyvavimas finansinių operacijų plane: pagal jį 2023 m., kaip ir 2022 m., Lietuvos bankas suteikė papildomą 7 mln. SST finansavimą. Už lėšas, pervestas pagal finansinių operacijų planą, Lietuvos bankas gauna palūkanų.

2020 m. Lietuvos bankas su TVF pasirašė Dvišalį skolinimo susitarimą, pagal kurį Lietuvos bankas prireikus TVF suteiktų iki 297 mln. Eur paskolų iš savo finansinio turto. Pagal susitarimą tokiomis skolinimosi teisėmis TVF galėtų pasinaudoti tokiu atveju, jei TVF neužtektų turimų išteklių reikiamam skolinimo pajėgumui užtikrinti. 2023 m. Lietuvos bankas nesuteikė paskolų pagal šį susitarimą.

2022 m. Lietuvos bankas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė nusprendė prisidėti prie naujos TVF finansinės iniciatyvos – TVF Atsparumo ir tvarumo fondo (angl. *Resilience and Sustainability Trust*), kuriuo TVF teikia ilgesnio laikotarpio paskolas ir remia ekonominį atsparumą ir tvarumą didinančias struktūrines reformas klimato kaitos ir pasirengimo pandemijoms srityse. 2023 m. sausio 20 d. įsigaliojus Lietuvos banko ir TVF susitarimui dėl Lietuvos banko įnašo į TVF Atsparumo ir tvarumo fondo paskolas ir depozito sąskaitas, 2023 m. vasario 1 d. Lietuvos bankas pervedė 13,9 mln. SST įnašą į depozito sąskaitą. Įnašas į paskolos sąskaitą sudaro 69,4 mln. SST, šias lėšas Lietuvos bankas yra įsipareigojęs paskolinti TVF Atsparumo ir tvarumo fondo įgyvendinamoms TVF programoms. 2023 m. Lietuvos bankas nepavedė įnašo į paskolos sąskaitą pagal šį susitarimą.

3 PASTABA. SĄSKAITOS BANKUOSE IR INVESTICIJOS Į VERTYBINIUS POPIERIUS, IŠORĖS PASKOLOS IR KITAS IŠORĖS TURTAS UŽSIENIO VALIUTA

Šį balanso straipsnį sudaro Lietuvos banko sąskaitų likučiai, terminuotieji indėliai, investicijos į vertybinius popierius, atpirkimo investavimo sandoriai ir kitos investicijos su ne euro zonos rezidentais užsienio valiuta.

(tūkst. Eur)

	USD	CAD	GBP	JPY	CZK	Kitos	Iš viso
2023 12 31							
Sąskaitų likučiai	1 066	13 665	6 947	507 843	17 378	122	547 021
Terminuotieji indėliai	30 226	–	–	–	–	–	30 226
Skolos vertybiniai popieriai	2 150 946	560 577	538 156	–	–	–	3 249 679
Apyvartiniai nuosavybės vertybiniai popieriai	544 495	–	–	–	–	–	544 495

	USD	CAD	GBP	JPY	CZK	Kitos	Iš viso
Atpirkimo investavimo sandoriai	30 045	–	–	–	–	–	30 045
Iš viso	2 756 778	574 242	545 103	507 843	17 378	122	4 401 466
2022 12 31							
Sąskaitų likučiai	1 788	2 623	8 665	500 548	108 232	24 692	646 548
Terminuotieji indėliai	6 657	–	–	–	–	–	6 657
Skolos vertybiniai popieriai	1 748 677	527 419	453 997	–	–	–	2 730 093
Apyvartiniai nuosavybės vertybiniai popieriai	565 695	–	–	–	–	–	565 695
Atpirkimo investavimo sandoriai	10 126	–	–	–	–	–	10 126
Kitos investicijos	724	–	–	–	–	–	724
Iš viso	2 333 667	530 042	462 662	500 548	108 232	24 692	3 959 843

2023 m. gruodžio 31 d., palyginti su 2022 m. gruodžio 31 d., šis balanso straipsnis padidėjo 441 623 tūkst. Eur. Tai daugiausia lėmė skolos vertybinių popierių likučių padidėjimas. 2023 m. buvo padidintos investicijos į JAV, Didžiosios Britanijos ir Kanados vyriausybės vertybinius popierius. Sąskaitų likučiai Čekijos kronomis sumažėjo dėl metų pabaigoje susidariusių nepalankių sąlygų pinigų rinkoje sudaryti trumpos trukmės sandoriai. 2023 m. šio balanso straipsnio bendrai vertei mažinantį poveikį turėjo ir euro atžvilgiu atpigęs JAV doleris.

Sąskaitų bankuose ir investicijų į vertybinius popierius, išorės paskolų ir kito išorės turto pasiskirstymas pagal emitento ir sandorio šalies ekonominę erdvę (tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
JAV	2 719 851	2 279 291
Kanada	619 592	564 739
Japonija	521 934	528 869
Didžioji Britanija	495 883	396 071
Tarptautinės finansų įstaigos	25 643	53 030
Ne euro zonos ES valstybės narės	17 465	108 308
Kitos šalys	1 098	29 535
Iš viso	4 401 466	3 959 843

4 PASTABA. PRETENZIJOS EURO ZONOS REZIDENTAMS UŽSIENIO VALIUTA

Šį balanso straipsnį sudaro Lietuvos banko sąskaitų likučiai ir investicijos į apyvartinius nuosavybės vertybinius popierius su euro zonos rezidentais užsienio valiuta. (tūkst. Eur)

	GBP	JPY	USD	Kitos	Iš viso
2023 12 31					
Sąskaitų likučiai	40	485	387	138	1 050
Apyvartiniai nuosavybės vertybiniai popieriai	428 326	–	–	–	428 326
Iš viso	428 366	485	387	138	429 376
2022 12 31					
Sąskaitų likučiai	235	1 760	740	33	2 768
Iš viso	235	1 760	740	33	2 768

2023 m. gruodžio 31 d., palyginti su 2022 m. gruodžio 31 d., šis balanso straipsnis padidėjo 426 608 tūkst. Eur. Tai daugiausia lėmė 2023 m. įsigyti apyvartiniai nuosavybės vertybiniai popieriai, denominuoti Didžiosios Britanijos svarais sterlingų, įgyvendinant strateginės investicinio portfelio struktūros pokyčius.

5 PASTABA. PRETENZIJS NE EURO ZONOS REZIDENTAMS EURAIS

Šį balanso straipsnį sudaro Lietuvos banko sąskaitų likučiai ir investicijos į skolos vertybinius popierius eurai su ne euro zonos rezidentais.
(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Sąskaitų likučiai	4	4
Skolos vertybiniai popieriai	45 597	92 401
Iš viso	45 601	92 405

6 PASTABA. SU PINIGŲ POLITIKOS OPERACIJOMIS SUSIJĘS SKOLINIMAS EURO ZONOS KREDITO ĮSTAIGOMS EURAIS

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Ilgesnės trukmės refinansavimo operacijos	478 810	1 628 810
Iš viso	478 810	1 628 810

2023 m. gruodžio 31 d., kaip ir 2022 m. gruodžio 31 d., visą Lietuvos banko ilgesnės trukmės refinansavimo operacijų likutį sudarė suteiktas papildomas refinansavimas pagal TITRO III. 2023 m. buvo grąžintos lėšos pagal dvi TITRO III: pasibaigus vienai iš šių operacijų ir iš anksto grąžinus visą pasiskolintą sumą pagal kitą operaciją.

Šios operacijos plačiau apibūdintos Aiškinamojo rašto 4.3 dalyje „Skolinimas euro zonos kredito įstaigoms eurai“.

2023 m. (kaip ir 2022 m.) šių pinigų politikos operacijų vertės sumažėjimo nuostolių nebuvo nustatyta.

7 PASTABA. KITOS PRETENZIJS EURO ZONOS KREDITO ĮSTAIGOMS EURAIS

Šiame straipsnyje parodyti su pinigų politikos operacijomis nesusiję Lietuvos banko sąskaitų likučiai kredito įstaigose, jie 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė 799 tūkst. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 1 606 tūkst. Eur).

8 PASTABA. PINIGŲ POLITIKOS TIKSLAIS LAIKOMI VERTYBINIAI POPIERIAI

Šiame straipsnyje parodomi Lietuvos banko pagal VSPP įsigyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir tarptautinių institucijų vertybiniai popieriai bei pagal SPPP įsigyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybiniai popieriai, kurie balanse parodomi amortizuota verte (žr. Aiškinamojo rašto 4.4 dalį „Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai“).

(tūkst. Eur)

	2023 12 31		2022 12 31	
	amortizuota vertė	rinkos vertė	amortizuota vertė	rinkos vertė
VSPP	9 013 103	7 549 846	10 176 317	8 373 661
Tarptautinių institucijų vertybiniai popieriai	4 699 868	3 965 819	5 853 756	4 899 988
Lietuvos Respublikos Vyriausybės (agentūrų) vertybiniai popieriai	4 313 235	3 584 027	4 322 561	3 473 673
SPPP	2 753 496	2 279 661	2 809 013	2 244 519
Lietuvos Respublikos Vyriausybės (agentūrų) vertybiniai popieriai	2 753 496	2 279 661	2 809 013	2 244 519
Iš viso	11 766 599	9 829 507	12 985 330	10 618 180

Lentelėje vertybinių popierių rinkos vertė pateikta tik atskleidimo tikslais, ji nėra įtraukta į balansą.

ECB valdančioji taryba, remdamasi vertės sumažėjimo testo rezultatais, nusprendė, kad pagal 2023 m. gruodžio 31 d. būklę visi numatomi pinigų srautai iš vertybinių popierių, įsigytų pagal VSPP ir pagal SPPP, bus gauti ir todėl 2023 m. (kaip ir 2022 m.) šiame straipsnyje parodytų Lietuvos banko turimų vertybinių popierių vertės sumažėjimo nuostolių nebuvo nustatyta.

9 PASTABA. KITI VERTYBINIAI POPIERIAI

Šiame straipsnyje parodyti Lietuvos banko turimi euro zonos rezidentų apyvartiniai nuosavybės vertybiniai popieriai, kurių likutis 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė 581 561 tūkst. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 365 286 tūkst. Eur). Šie vertybiniai popieriai 2022 ir 2023 m. buvo vertinami rinkos verte.

2023 m. gruodžio 31 d. apyvartinių nuosavybės vertybinių popierių likutis padidėjo įgyvendinant strateginės investicinio portfelio struktūros pokyčius.

10 PASTABA. DALYVAVIMAS ECB

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Lietuvos banko įnašas į ECB kapitalą	50 953	50 953
Lietuvos banko įnašas į ECB rezervus ir atidėjinius, prilyginamus rezervams	162 455	162 455
Iš viso	213 408	213 408

Vadovaujantis ECBS ir ECB statuto 29 straipsniu, NCB dalys pasirašytajame ECB kapitale perskaičiuojamos kas penkeri metai arba pasikeitus ECBS NCB sudėčiai. Paskutinį kartą kapitalo raktas pakoreguotas 2020 m. vasario 1 d. dėl 2020 m. sausio 31 d. įvykusio Jungtinės Karalystės išstojimo iš ES, o kartu ir *Bank of England* išstojimo iš ECBS. Po šio koregavimo Lietuvos bankui tenkantis kapitalo raktas padidėjo 0,0648 proc. punkto ir nuo 2020 m. vasario 1 d. sudaro 0,4707 proc.

Lietuvos bankas, pagal ECBS ir ECB statuto 48 straipsnio 2 dalį, yra įnešęs 162 455 tūkst. Eur į ECB rezervus ir į atidėjinius.

11 PASTABA. PRETENZIJOS, ATITINKANČIOS PERVESTAS UŽSIENIO ATSARGAS

Lietuvos bankas, tapęs Eurosistemos dalimi, pagal ECBS ir ECB statuto 48 straipsnio 1 dalį, į ECB yra pervedęs užsienio atsargų dalį.

Šiame balanso straipsnyje parodomas Lietuvos banko pretenzijos, atitinkančios pervestas užsienio atsargas, nuo 2020 m. vasario 1 d. sudaro 233 496 tūkst. Eur. Pagal ECBS ir ECB statuto 30 straipsnio 2 dalį kiekvieno NCB pervestos užsienio atsargos nustatomos proporcingai jo daliai pasirašytajame ECB kapitale. 2023 m. jokių pokyčių nebuvo.

12 PASTABA. GRYNOSIOS PRETENZIJOS, SUSIJUSIOS SU EURŲ BANKNOTŲ PASKIRSTYMU EUROSISTEMOJE

Šiame straipsnyje parodomas vidinis Eurosistemos likutis, susijęs su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje (žr. Aiškinamojo rašto 2.15 dalį „Banknotai ir monetos apyvartoje“ ir 19 pastabą „Banknotai apyvartoje“)¹⁹. 2023 m. gruodžio 31 d., palyginti su 2022 m. gruodžio 31 d., šis likutis sumažėjo 102 136 tūkst. Eur, arba 10 proc. Tai lėmė Lietuvos banko išleistų į apyvartą eurų banknotų nominaliosios vertės padidėjimas (0,1 %), palyginti su visos Eurosistemos banknotų apyvartoje nominaliosios vertės sumažėjimu (-0,3 %).

13 PASTABA. KITOS GRYNOSIOS EUROSISTEMOS PRETENZIJOS (ĮSIPAREIGOJIMAI)

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Likutis TARGET sąskaitoje	8 578 742	7 089 655
Pinigų politikos pajamų paskirstymas	26 589	(69 953)
Kitos Eurosistemos pretenzijos	1 125	1 125
Kitos grynosios Eurosistemos pretenzijos (įsipareigojimai)	8 606 456	7 020 827

Kitas grynasias Eurosistemos pretenzijas (įsipareigojimus) sudaro: 1) Lietuvos banko grynasis vidinis Eurosistemos likutis, susidaręs ECB atžvilgiu dėl pervedimų, kuriuos per TARGET atliko ir gavo ECBS NCB ir ECB; 2) grynasis likutis ECB atžvilgiu, susijęs su gautina (mokėtina) pinigų politikos pajamų paskirstymo suma (žr. 34 pastabą „Grynasis pinigų politikos pajamų paskirstymo rezultatas“); 3) grynasis likutis ECB atžvilgiu, susijęs su kitomis gautinomis ar mokėtinomis sumomis, įskaitant Lietuvos banko gautiną sumą, susijusią su tarpiniu ECB pelno paskirstymu (žr. 33 pastabą „Pajamos iš nuosavybės finansinių priemonių“).

Likučio TARGET sąskaitoje padidėjimą daugiausia lėmė 2023 m. įvykęs Lietuvos banko pagal VSPP išgytų tarptautinių institucijų vertybinių popierių išpirkimas (žr. 8 pastabą „Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai“) ir padidėję valdžios sektoriaus sąskaitų likučiai eurais (žr. 22 pastabą „Įsipareigojimai kitiems euro

¹⁹ Bendra apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų vertė paskirstoma Eurosistemos centriniais bankams kiekvieno mėnesio paskutinę darbo dieną pagal banknotų paskirstymo raktą. ECB skiriama 8 proc. visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų vertės, kiti 92 proc. paskirstomi NCB. Kiekvienas NCB savo balanse parodo išleistų eurų banknotų dalį, atitinkančią jo apmokėtojo ECB kapitalo dalį. Skirtumas tarp eurų banknotų, priskirtų NCB pagal jo apmokėtojo ECB kapitalo dalį, vertės ir faktiškai į apyvartą išleistų eurų banknotų vertės parodomas kaip „Grynosios pretenzijos (įsipareigojimai), susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje“.

zonos rezidentams eurai). Likutį TARGET sąskaitoje mažino sumažinę kredito įstaigų einamųjų sąskaitų (įskaitant privalomųjų atsargų sistemą) likučiai (žr. 20 pastabą „Įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms, susiję su pinigų politikos operacijomis, eurai“).

ECB valdančioji taryba, atsižvelgdama į ECB bendrus 2022 ir 2023 m. finansinius rezultatus, nusprendė pasilikti visas pajamas, gautas iš apyvartoje esančių banknotų, taip pat pajamas, gautas iš vertybinių popierių, įsigytų pagal VPRP, TPP ir SPPP (žr. Aiškinamojo rašto 4.9 dalį „ECB pelno paskirstymas“). Todėl nei 2022 m., nei 2023 m. pabaigoje nebuvo jokios gautinos sumos, susijusios su ECB tarpiniu pelno paskirstymu.

14 PASTABA. ILGALAIKIS MATERIALUSIS IR NEMATERIALUSIS TURTAS

(tūkst. Eur)

	Materialusis turtas				Nematerialusis turtas (įskaitant nebaigtą kurti)	Nuomos teise naudojamas turtas	Iš viso
	žemė ir pastatai (įskaitant nebaigtą statybą)	pinigų skaičiavimo įranga (įskaitant nebaigtą montuoti)	kompiuterių įranga (įskaitant nebaigtą montuoti)	kitas materialusis turtas (įskaitant nebaigtą montuoti)			
Įsigijimo vertė 2022 12 31	37 163	8 735	15 977	7 924	22 341	4 990	97 130
Padidėjimas 2023 m.	–	92	1 153	78	4 291	–	5 614
Sumažėjimas 2023 m.	–	–	(62)	(487)	(593)	(7)	(1 149)
Įsigijimo vertė 2023 12 31	37 163	8 827	17 068	7 515	26 039	4 983	101 595
Sukauptas nusidėvėjimas (amortizacija) 2022 12 31	(19 951)	(6 012)	(11 792)	(5 911)	(11 229)	(2 876)	(57 771)
Nusidėvėjimas (amortizacija) 2023 m.	(633)	(260)	(1 317)	(64)	(1 761)	(935)	(4 970)
Nurašytas nusidėvėjimas (amortizacija) 2023 m.	–	–	62	487	593	–	1 142
Sukauptas nusidėvėjimas (amortizacija) 2023 12 31	(20 584)	(6 272)	(13 047)	(5 488)	(12 397)	(3 811)	(61 599)
Likutinė vertė 2023 12 31	17 212	2 723	4 185	2 013	11 112	2 114	39 359
Likutinė vertė 2022 12 31	16 579	2 555	4 021	2 027	13 642	1 172	39 996

Ilgalaikio turto padidėjimui 2023 m. didžiausią įtaką turėjo Lietuvos banko viduje projektų būdu kuriamų nematerialiojo turto objektų pripažinimas ilgalaikiu turtu (3 444 tūkst. Eur) ir investicijos į kompiuterių įrangos atnaujinimą (1 153 tūkst. Eur).

Lietuvos bankas nėra sudaręs sandorių, pagal kuriuos būtų įkeistas Lietuvos banko materialusis turtas.

15 PASTABA. KITAS FINANSINIS TURTAS

Šiame straipsnyje parodomi Lietuvos banko sąskaitų likučiai euro zonos rezidentų institucijose (ne kredito įstaigose) eurai, taip pat Lietuvos banko reikmėms laikomos investicijos į neapdyvartines nuosavybės priemonės, kuriomis viešai neprekiuojama ir jų kaina nėra kotiruojama rinkoje.

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Sąskaitų likučiai	346 673	452 881
Tarptautinių atsiskaitymų banko akcijos	3 334	3 334
SWIFT akcijos	177	177
VšĮ Pinigų plovimo prevencijos kompetencijų centro steigimo įnašas	142	142
Iš viso	350 326	456 534

Lietuvos banko sąskaitos likutis atspindi Lietuvos banko, kaip RT1²⁰ dalyvio, poziciją, kurią sudaro Lietuvos banko mokėjimo sistemos CENTROLink dalyvių – momentinių mokėjimo paslaugų naudotojų – lėšos, skirtos RT1 mokėjimams vykdyti.

²⁰ RT1 – EBA CLEARING S.A.S à capital variable valdoma mokėjimų sistema.

Lietuvos bankas yra Tarptautinių atsiskaitymų banko (TAB) narys, turintis 1 070 akcijų, kurių įsigijimo vertė yra 3 334 tūkst. Eur, o kiekvienos akcijos nominalioji vertė – 5 000 SST. 2023 m., kaip ir 2022 m., už TAB akcijas Lietuvos bankas gavo 372 tūkst. Eur dividendų.

Lietuvos bankas turi 37 SWIFT akcijas, jų įsigijimo vertė yra 177 tūkst. Eur. Dividendai už šias akcijas nemokami.

Lietuvos bankas yra vienas iš viešosios įstaigos „Pinigų plovimo prevencijos kompetencijų centras“ steigėjų, įnešęs 142 tūkst. Eur piniginių įnašą šios įstaigos įstatiniam kapitalui formuoti.

16 PASTABA. NEBALANSINIŲ PRIEMONIŲ PERKAINOJIMO SKIRTUMAI

Šiuose straipsniuose parodomi pagal nebalansinėse sąskaitose atvaizduojamus valiutų keitimo sandorius gautinų ir mokėtinų užsienio valiutų perkainojimo pagal rinkos kursą rezultatai, taip pat išankstinių valiutų keitimo sandorių be įvykdymo, vertybinių popierių ir palūkanų normų apsikeitimo sandorių perkainojimo pagal jų rinkos kainą rezultatai.

(tūkst. Eur)

	2023 12 31		2022 12 31	
	teigiami skirtumai	neigiami skirtumai	teigiami skirtumai	neigiami skirtumai
Valiutų keitimo sandoriai	3 237	9 094	32 207	7 907
Išankstiniai valiutų keitimo sandoriai be įvykdymo	6 500	–	7 871	–
Vertybinių popierių sandoriai	1 647	337	108	1 247
Palūkanų normų apsikeitimo sandoriai	–	–	–	155
Iš viso	11 384	9 431	40 186	9 309

17 PASTABA. SUKAUPTOS PAJAMOS IR BŪSIMŲJŲ LAIKOTARPIŲ IŠLAIDOS

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Sukauptos palūkanų pajamos	140 663	83 420
Už pinigų politikos tikslais laikomus vertybinius popierius	51 063	48 881
Už vidines Eurosistemos pretenzijas	49 594	17 914
Už kitus vertybinius popierius	17 460	8 619
Už TITRO III	12 911	–
Už išvestines finansines priemones	8 500	7 321
Kitos sukauptos palūkanų pajamos	1 135	685
Nupirktų skolos vertybinių popierių atkarpos išmokos dalis	1 808	5 148
Būsimųjų laikotarpių išlaidos	5 402	2 088
Iš viso	147 873	90 656

2023 m. gruodžio 31 d. sukauptų pajamų ir būsimųjų laikotarpių išlaidų likutis padidėjo daugiausia dėl išaugusių sukauptų palūkanų pajamų už vidines Eurosistemos pretenzijas, už TITRO III ir už kitus vertybinius popierius. Tai susiję su 2023 m. išaugusiomis pagrindinėmis ECB palūkanų normomis ir su padidėjusiu euro zonos ir JAV vertybinių popierių pelningumu.

18 PASTABA. KITAS ĮVAIRUS TURTAS

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Išankstiniai mokėjimai ir kitos gautinos sumos	477	226
Trumpalaikis turtas	367	693
Kreditai Lietuvos banko tarnautojams	124	167
Iš viso	968	1 086

19 PASTABA. BANKNOTAI APYVARTOJE

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Eurų banknotai, Lietuvos banko išleisti į apyvartą	7 336 330	7 330 311
Eurų banknotų koregavimas pagal banknotų paskirstymo raktą	1 658 434	1 768 633
ECB išleistų eurų banknotų dalis	(719 805)	(727 868)
Iš viso	8 274 959	8 371 076

Šiame straipsnyje parodyta pagal banknotų paskirstymo raktą Lietuvos bankui tenkanti visų apyvartoje esančių eurų banknotų dalis (žr. Aiškinamojo rašto 2.15 dalį „Banknotai ir monetos apyvartoje“). Banknotų paskirstymo raktas 2023 m. gruodžio 31 d. buvo 0,528 proc. (iki 2022 m. gruodžio 31 d. – 0,5325 %). Faktiškai Lietuvos banko išleistų į apyvartą eurų banknotų nominalioji vertė 2023 m. padidėjo 0,1 proc. Kadangi faktiškai Lietuvos banko išleistų į apyvartą eurų banknotų nominalioji vertė yra mažesnė už paskirstytų eurų banknotų nominaliąją vertę, susidaręs 938 629 tūkst. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 1 040 765 tūkst. Eur) skirtumas parodomas balanso turto dalyje kaip „Grynosios pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje“ (žr. 12 pastabą).

20 PASTABA. ĮSIPAREIGOJIMAI EURO ZONOS KREDITO ĮSTAIGOMS, SUSIJĘ SU PINIGŲ POLITIKOS OPERACIJOMIS, EURAIS

Šiame straipsnyje parodyti euro zonos kredito įstaigų einamųjų sąskaitų (įskaitant privalomųjų atsargų sistemą) likučiai (išskyrus lėšas, kuriomis negalima laisvai disponuoti, ir kredito įstaigų, kurios atleistos nuo privalomųjų atsargų reikalavimų, sąskaitų likučius) ir indėlių galimybės likučiai.

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Einamųjų sąskaitų likučiai (įskaitant privalomųjų atsargų sistemą)	572 342	1 091 337
Indėlių galimybė	11 033 148	11 352 156
Iš viso	11 605 490	12 443 493

Iki 2022 m. gruodžio 20 d. už sąskaitų likučius, kurie atitinka privalomųjų atsargų reikalavimus, buvo mokamos palūkanos taikant naujausią žinomą ribinę palūkanų normą, kurią Eurosistema taiko pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose, o laikotarpiu tarp 2022 m. gruodžio 21 d. iki 2023 m. rugsėjo 19 d. buvo mokama palūkanų norma už naudojimąsi indėlių galimybe. 2023 m. liepos 27 d. ECB valdančioji taryba nusprendė, kad nuo 2023 m. rugsėjo 20 d. už šiuos likučius bus mokama 0 proc. palūkanų norma. Už sąskaitų likučius, viršijančius privalomųjų atsargų reikalavimus, skaičiuojamos palūkanos, taikant mažesniąją iš šių reikšmių: 0 proc. arba palūkanų norma už naudojimąsi indėlių galimybe. Nuo 2019 m. spalio 30 d. ECB valdančiosios tarybos sprendimu pradėta taikyti dviejų pakopų atlyginimo už laikomas atsargas sistema. Pagal šią sistemą daliai kredito įstaigų laikomo perteklinio likvidumo nebuvo taikoma neigiama palūkanų norma už naudojimąsi indėlių galimybe. Šiai perteklinio likvidumo daliai buvo taikoma metinė 0 proc. palūkanų norma. Sąskaitų likučių, viršijančių privalomųjų atsargų reikalavimus, dalis, kuriai nebuvo taikoma palūkanų norma už naudojimąsi indėlių galimybe, metų pabaigoje buvo lygi kredito įstaigų šešių²¹ privalomųjų atsargų dydžių sumai. Kitai daliai laikomo perteklinio likvidumo ir toliau buvo taikoma mažesnė iš šių reikšmių: 0 proc. arba palūkanų norma už naudojimąsi indėlių galimybe. Nuo 2022 m. rugsėjo 14 d. palūkanų normai už naudojimąsi indėlių galimybe pradėjus kilti virš 0 proc., ECB valdančioji taryba nusprendė sustabdyti dviejų pakopų sistemos taikymą, nustatydama nulio dydžio daugiklį, nes dviejų pakopų atlygio už atsargų perviršį sistema tapo nereikalinga.

Kadangi už sąskaitų likučius, kurie atitinka privalomųjų atsargų reikalavimus, nustota mokėti palūkanas, einamųjų sąskaitų likučiai 2023 m. antroje pusėje sumažėjo, likvidumo perteklių kredito įstaigoms perkeliant į indėlių galimybės priemonę.

Likvidumą mažinančios pinigų politikos operacijos aprašytos Aiškinamojo rašto 4.5 dalyje „Įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms, susiję su pinigų politikos operacijomis, eurai“.

21 PASTABA. KITI ĮSIPAREIGOJIMAI EURO ZONOS KREDITO ĮSTAIGOMS EURAIS

2023 m. gruodžio 31 d. kiti įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms eurai sudarė 42 300 tūkst. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 9 900 tūkst. Eur). Didžiąją šių įsipareigojimų dalį sudarė kredito įstaigų lėšos, kuriomis negalima laisvai disponuoti.

²¹ ECB valdančioji taryba gali pakeisti daugiklio dydį, atsižvelgusi į besikeičiantį kredito įstaigų laikomo perteklinio likvidumo lygį.

22 PASTABA. ĮSIPAREIGOJIMAI KITIEMS EURO ZONOS REZIDENTAMS EURAIS

Šiame straipsnyje parodyti euro zonos rezidentų, įskaitant finansų įstaigas, kurioms netaikomi privalomųjų atsargų reikalavimai, sąskaitų likučiai eurais laikomi Lietuvos banke.

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Įsipareigojimai valdžios sektoriui	3 594 829	2 002 516
Kiti įsipareigojimai	2 000 366	2 543 532
Iš viso	5 595 195	4 546 048

Įsipareigojimai kitiems euro zonos rezidentams eurais padidėjo dėl padidėjusių valdžios sektoriaus sąskaitų likučių. Šiam straipsniui mažinantį poveikį turėjo Lietuvos banko mokėjimo sistemos CENTROLink dalyvių, nepriklausančių kredito įstaigų sektoriui (mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigų), sąskaitų likučių sumažėjimas.

23 PASTABA. ĮSIPAREIGOJIMAI NE EURO ZONOS REZIDENTAMS EURAIS

Šiame straipsnyje parodomi Lietuvos banko mokėjimo sistemos CENTROLink dalyvių ne euro zonos rezidentų (mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigų), ne euro zonos NCB ir tarptautinių institucijų sąskaitų likučiai eurais, laikomi Lietuvos banke. 2023 m. gruodžio 31 d. jie sudarė 1 132 604 tūkst. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 1 331 286 tūkst. Eur). Sąskaitų likučiai daugiausia sumažėjo dėl sumažėjusių Lietuvos banko mokėjimo sistemos CENTROLink dalyvių, nepriklausančių kredito įstaigų sektoriui (mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigų), sąskaitų likučių.

24 PASTABA. ĮSIPAREIGOJIMAI EURO ZONOS REZIDENTAMS UŽSIENIO VALIUTA

Šiame straipsnyje atskleidžiami Lietuvos banko su euro zonos finansų sektoriaus rezidentais sudaryti aukso apsikeitimo sandoriai užsienio valiuta, sąskaitos perviršis, taip pat įsipareigojimai valdžios sektoriui – didžiausią jų dalį sudaro valstybės valdymo institucijų sąskaitų likučiai užsienio valiuta.

(tūkst. Eur)

	USD	JPY	Kitos	Iš viso
2023 12 31				
Įsipareigojimai finansų sektoriui	151 657	138 078	–	289 735
Aukso apsikeitimo sandoriai	151 657	138 078	–	289 735
Įsipareigojimai valdžios sektoriui	1 282	–	0	1 282
Iš viso	152 939	138 078	0	291 017
2022 12 31				
Įsipareigojimai finansų sektoriui	301 101	–	–	301 101
Aukso apsikeitimo sandoriai	300 949	–	–	300 949
Sąskaitos perviršis	152	–	–	152
Įsipareigojimai valdžios sektoriui	1 843	–	59	1 902
Iš viso	302 944	–	59	303 003

25 PASTABA. SUKAUPTOS IŠLAIDOS IR BŪSIMŲJŲ LAIKOTARPIŲ PAJAMOS

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Sukauptos palūkanų išlaidos	18 929	27 033
Už sąskaitų likučius	11 258	5 733
Už išvestines finansines priemones	5 219	6 482
Už pinigų politikos operacijas	2 452	14 818
Kitos sukaupotos išlaidos	1 961	2 206
Būsimųjų laikotarpių pajamos	30	31
Iš viso	20 920	29 270

Sukauptos palūkanų išlaidos už pinigų politikos operacijas sumažėjo dėl sumažėjusių sukaupėtų palūkanų išlaidų už TITRO III: ECB valdančiosios tarybos sprendimu nuo 2022 m. lapkričio 23 d. iki kiekvienos neįvykdytos TITRO III termino arba išankstinio grąžinimo datos TITRO III palūkanų norma indeksuojama pagal vidutines galiojančias pagrindines ECB palūkanų normas, dėl to 2023 m. už TITRO III buvo kaupiamos

palūkanų pajamos (žr. 17 pastabą „Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos“ ir 30 pastabą „Grynosios palūkanų pajamos“). Sukauptos palūkanų išlaidos už sąskaitų likučius padidėjo dėl 2023 m. išaugusių palūkanų normų, mokamų už sąskaitų likučius.

26 PASTABA. KITI ĮVAIRŪS ĮSIPAREIGOJIMAI

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Eurų monetos apyvartoje	154 395	146 941
Litų banknotai apyvartoje	77 352	78 591
Litų monetos apyvartoje	31 859	31 893
Kiti įvairūs įsipareigojimai	3 322	5 560
Iš viso	266 928	262 985

2023 m. gruodžio 31 d. kituose įvairiuose įsipareigojimuose parodoma 1 161 tūkst. Eur (2022 m. gruodžio 31 d. – 2 099 tūkst. Eur) nuomos įsipareigojimų suma (žr. Aiškinamojo rašto 2.14 dalį „Nuoma“).

27 PASTABA. ATIDĖJINIAI

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Atidėjiniai rizikoms (žr. Aiškinamojo rašto 2.16 dalį „Atidėjiniai finansinėms rizikoms ir įsipareigojimams“)	422 410	292 881
Atidėjiniai ECB nustatytiems nerealizuotiesiems nuostoliams dėl pinigų politikos priemonių vertės sumažėjimo	246	–
Atidėjiniai įsipareigojimams	5 499	4 897
Tarnautojų darbo užmokesčiui už kasmetines atostogas	3 521	3 120
Išeitinėms išmokoms, mokėtinoms tarnautojams, įgysiantiems teisę į valstybinio socialinio draudimo pensiją dirbant Lietuvos banke	1 590	1 361
Lietuvos banko valdybos narių išeitinėms kompensacijoms, nustatytoms Lietuvos banko įstatyme	104	121
Atidėjiniai litų banknotams ir monetoms keisti	284	295
Iš viso	428 155	297 778

Lietuvos banko valdyba, remdamasi Eurosistemos mastu atliekamu finansinės rizikos lygio įvertinimu, priėmė sprendimą 2023 m. sudaryti papildomus 129 529 tūkst. Eur atidėjinius rizikoms (2022 m. panaudota 163 989 tūkst. Eur atidėjinių rizikoms su finansinių priemonių operacijomis susijusiems nuostoliams dengti). Pagal 2023 m. birželio 30 d. būklę atliktą ECBS rizikų vertinimą Lietuvos bankui tenkanti apskaitinė rizika sudarė 896 mln. Eur (2022 m. birželio 30 d. – 983 mln. Eur).

Atlikus bendrovių sektoriaus vertybinių popierių, turimų pagal SPPP, vertės sumažėjimo įvertinimą, ECB valdančioji taryba nustatė poreikį 2023 m. sudaryti 42 918 tūkst. Eur atidėjinių galimiems pinigų politikos operacijų kredito rizikos nuostoliams dengti. Pagal ECBS ir ECB statuto 32 straipsnio 4 dalį, šiuos atidėjinius finansuoja visi Eurosistemos NCB proporcingomis dalimis pagal 2023 m. taikomą Eurosistemos kapitalo raktą. Dėl to Lietuvos bankas sudarė 246 tūkst. Eur atidėjinius, atitinkančius jo dalį pagal Eurosistemos kapitalo raktą – 0,57411 proc. Šie atidėjiniai pripažinti pinigų politikos pajamų paskirstymo rezultato dalimi (žr. 34 pastabą „Grynasis pinigų politikos pajamų paskirstymo rezultatas“).

Atidėjiniai tarnautojų darbo užmokesčiui už kasmetines atostogas padidėjo dėl išaugusio darbo užmokesčio ir nepanaudotų atostogų dienų skaičiaus. Atidėjinių išeitinėms išmokoms, mokėtinoms tarnautojams, įgysiantiems teisę į valstybinio socialinio draudimo pensiją dirbant Lietuvos banke, padidėjimui įtakos turėjo išaugęs darbo užmokestis ir sumažėjęs atidėjiniams skaičiuoti naudojamas tarnautojų kaitos koeficientas. Šių atidėjinių pasikeitimas parodytas 36 pastaboje „Personalo išlaikymo išlaidos“.

Atidėjiniai litų banknotams ir monetoms keisti – ai 2014 m. sudaryti atidėjiniai nurašytų litų banknotų ir monetų, kurie gali būti gražinti į Lietuvos banką pakeisti į eurus, nominaliajai vertei padengti. 2023 m. panaudota 11 tūkst. Eur (2022 m. – 22 tūkst. Eur) šių atidėjinių.

28 PASTABA. PERKAINOJIMO SĄSKAITOS

Šiose sąskaitose parodomi nerealizuotieji aukso, skolos ir apyvartinių nuosavybės vertybinių popierių, nebalansinių finansinių priemonių bei užsienio valiutos perkainojimo prieaugiai. Atskirai nuo kitų perkainojimo prieaugių parodomi nerealizuotieji finansinių straipsnių perkainojimo prieaugiai, susidarę iki įstojimo į euro zoną. (tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Perkainojimo sąskaitos		
Perkainojimo prieaugis, susidaręs iki įstojimo į euro zoną	164 456	164 456
Aukso	167 539	137 223
Nuosavybės vertybinių popierių	97 290	–
Užsienio valiutos	88 097	196 514
Skolos vertybinių popierių	18 922	971
Išvestinių finansinių priemonių	8 147	7 980
Iš viso	544 451	507 144

2023 m. gruodžio 31 d. perkainojimo sąskaitų likučiai padidėjo daugiausia dėl nuosavybės vertybinių popierių nerealizuotųjų kainos pokyčio prieaugių, susijusių su JAV doleriais išreikštų vertybinių popierių pelningumo sumažėjimu. Perkainojimo sąskaitų likučiams mažinantį poveikį daugiausia turėjo euro atžvilgiu atpigęs JAV doleris.

Nerealizuotieji perkainojimo nuostoliai, pripažinti išlaidomis pagal 2023 finansinių metų pabaigos būklę, parodomi 31 pastaboje „Grynasis finansinių operacijų, vertės sumažėjimo ir atidėjinių rizikoms rezultatas“.

29 PASTABA. KAPITALAS**2023 m. kapitalo pokyčių ataskaita**

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 m. pelno paskirstymas	2022 12 31
Kapitalas			
Įstatinis kapitalas	60 000	–	60 000
Atsargos kapitalas	463 343	–	463 343
Iš viso	523 343	–	523 343

2023 m. gruodžio 31 d., palyginti su 2022 m. gruodžio 31 d., kapitalo dydis nepasikeitė, nes 2022 m. Lietuvos banko finansinis rezultatas buvo 0 Eur ir nebuvo pelno paskirstymo.

Lietuvos banko įstatinis kapitalas yra 60 000 tūkst. Eur ir yra visiškai suformuotas.

Lietuvos banko įstatyme nustatyta, kad Lietuvos banko atsargos kapitalas turi būti ne mažesnis už penkis įstatinio kapitalo dydžius ir gali būti didinamas iš Lietuvos banko pelno Lietuvos banko valdybos nepriklausomu sprendimu, priimtu atsižvelgiant į rizikas ir galimą jų poveikį. Atsargos kapitalas naudojamas susidariusiam Lietuvos banko nuostoliui padengti.

Lietuvos banko valdyba 2015 m. priėmė sprendimą didinti Lietuvos banko atsargos kapitalą iki siektino dydžio, numatydamą, kad jo kasmetinio didinimo tempas būtų lygus Lietuvos banko prognozuojamam vidutinio laikotarpio Lietuvos Respublikos BVP (apskaičiuoto palyginamosiomis kainomis) metinio augimo tempo vidurkiui, apskaičiuotam pagal ataskaitinių metų ketvirtąjį ketvirtį sudarytas Lietuvos banko prognozes.

7. PASTABOS DĖL PELNO (NUOSTOLIO) ATASKAITOS

30 PASTABA. GRYNOSIOS PALŪKANŲ PAJAMOS

(tūkst. Eur)

	2023 m.		2022 m.	
	palūkanų pajamos	palūkanų išlaidos	palūkanų pajamos	palūkanų išlaidos
Vidinių Eurosistemos pretenzijų (įsipareigojimų)	264 825	–	38 463	–
Už TARGET2 likučius	220 257	–	31 653	–
Už pretenzijas, susijusias su eurų banknotų paskirstymu	36 906	–	5 645	–
Už į ECB pervestas užsienio atsargas	7 662	–	1 165	–
Skolos vertybinių popierių	141 808	–	69 847	–
Pinigų politikos operacijų	133 078	(316 700)	103 289	(37 645)
Pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių	91 528	–	73 410	–
Ilgesnės trukmės refinansavimo operacijų	41 353	–	–	(6 701)
Pagrindinių refinansavimo operacijų	197	–	9	–
Einamųjų sąskaitų (įskaitant privalomųjų atsargų sistemą)	–	(9 702)	29 870	–
Indėlių galimybės	–	(306 998)	–	(30 944)
Lietuvos banko sąskaitų likučių	17 770	–	11 982	–
Valiutų keitimo sandorių	4 222	–	–	(11 579)
Atpirkimo investavimo sandorių	1 984	–	714	–
Lietuvos banko terminuotųjų indėlių	1 163	–	261	–
Aukso apsikeitimo sandorių	–	(6 927)	–	(4 743)
Sąskaitų likučių Lietuvos banke	–	(130 199)	19 566	–
Kitos	–	(514)	–	(1 790)
Iš viso palūkanų pajamų (išlaidų)	564 850	(454 340)	244 122	(55 757)
Grynosios palūkanų pajamos	110 510		188 365	

2023 m. Lietuvos bankas uždirbo 77 855 tūkst. Eur grynąjų palūkanų pajamų mažiau negu 2022 m., daugiausia dėl padidėjusių palūkanų išlaidų už indėlių galimybę ir sąskaitų likučius Lietuvos banke. Neigiamą poveikį iš dalies atsvėrė padidėjusios palūkanų pajamos iš vidinių Eurosistemos pretenzijų, susijusių su TARGET likučiu, skolos vertybinių popierių ir TITRO III. Palūkanų pajamos už skolos vertybinius popierius išaugo dėl padidėjusio jų likučio ir padidėjusio euro zonos ir JAV vertybinių popierių pelningumo. Grynosioms palūkanų pajamoms 2023 m. įtakos turėjo pakilusios ribinės palūkanų normos, taikomos Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose, ir palūkanų normos, taikomos už naudojimąsi indėlių galimybe. Tai lėmė 226 363 tūkst. Eur didesnes palūkanų pajamas už vidines Eurosistemos pretenzijas, 48 054 tūkst. Eur didesnes palūkanų pajamas už TITRO III ir 276 054 tūkst. Eur didesnes palūkanų išlaidas už naudojimąsi indėlių galimybe. Bendras palūkanų normų didėjimas turėjo įtakos 149 765 tūkst. Eur išaugusioms palūkanų išlaidoms už sąskaitų likučius, laikomus Lietuvos banke. Palūkanų pajamos už pinigų politikos tikslais laikomus vertybinius popierius padidėjo dėl 2023 m. vykdyto vertybinių popierių pagal VSPP ir SPPP reinvestavimo (žr. 8 pastabą „Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai“).

31 PASTABA. GRYNASIS FINANSINIŲ OPERACIJŲ, VERTĖS SUMAŽĖJIMO IR ATIDĖJINIŲ RIZIKOMS REZULTATAS

Šiame straipsnyje parodomas a) grynosios pajamos (išlaidos), susijusios su finansinių priemonių, aukso ir užsienio valiutos pardavimo sandoriais; b) finansinių straipsnių vertės sumažėjimas, kurį sudaro nerealizuotieji perkainojimo nuostoliai, susidarę dėl mažesnių rinkos kainų ir kursų, palyginti su šių straipsnių vidurkinėmis kainomis ir kursais, pagal 2023 m. gruodžio 31 d. būklę ir c) Lietuvos banko valdybos sprendimu panaudoti (sudaryti papildomi) atidėjiniai finansinėms rizikoms su finansinių priemonių operacijomis susijusiems nuostoliams dengti.

(tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.
Grynosios realizuotosios pajamos (išlaidos)	35 598	(73 656)
Sandorių užsienio valiuta	40 466	61 869
Išvestinių palūkanų normų sandorių	(3 534)	(14 189)
Sandorių vertybiniais popieriais	(1 334)	(121 336)
Finansinių straipsnių vertės sumažėjimas	(10 865)	(185 330)
Vertybinių popierių	(10 137)	(172 081)
Užsienio valiutos	(728)	(11 847)
Išvestinių finansinių priemonių	–	(1 402)
Pervedimai iš atidėjinių (į atidėjinius) rizikoms (žr. 27 pastabą)	(129 529)	163 989
Grynasis finansinių operacijų, vertės sumažėjimo ir atidėjinių rizikoms rezultatas	(104 796)	(94 997)

Grynosios realizuotosios išlaidos iš sandorių vertybiniais popieriais mažėjo daugiausia dėl teigiamo vertybinių popierių kainų pokyčio, susidariusio JAV dolerių, Didžiosios Britanijos svar sterlingų ir Kanados dolerių portfeliuose, o grynosios realizuotosios pajamos iš sandorių užsienio valiuta mažėjo daugiausia dėl neigiamo valiutos kurso pokyčio, susidariusio JAV dolerių portfelyje.

Vertybinių popierių vertės sumažėjimo nuostolis sumažėjo daugiausia dėl JAV doleriais ir eurai išreikštų skolos ir nuosavybės vertybinių popierių mažesnių nerealizuotųjų kainos pokyčio nuostolių, susidariusių 2023 m. pabaigoje ir susijusių su šių vertybinių popierių pelningumo sumažėjimu.

32 PASTABA. GRYNOSIOS KOMISINIŲ IR KITŲ ATLYGIŲ PAJAMOS

(tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.
Komisinių ir kitų atlygių pajamos	17 348	15 237
Finansų rinkos dalyvių įmokų	11 715	10 227
Atsiskaitymo paslaugų	4 717	4 272
Vertybinių popierių skolinimo	211	212
Kitų paslaugų	705	526
Komisinių ir kitų atlygių išlaidos	(3 518)	(3 819)
Finansinių priemonių	(2 554)	(2 756)
Kitos	(964)	(1 063)
Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos	13 830	11 418

Lietuvos banko vykdoma finansų rinkos priežiūra pagal Lietuvos banko įstatymo nuostatas finansuojama iš priežiūrimų finansų rinkos dalyvių įmokų ir Lietuvos banko lėšų. 2023 m. Lietuvos bankas surinko 11 158 tūkst. Eur įmokų finansų rinkos priežiūros išlaidoms padengti (2022 m. – 9 850 tūkst. Eur) ir 557 tūkst. Eur finansų rinkos dalyvių įmokų pertvarkymo institucijos veiklai finansuoti (2022 m. – 377 tūkst. Eur).

Pajamos už atsiskaitymų paslaugas padidėjo daugiausia dėl 2023 m. viduryje padidėjusių komisinių užmokesčių už Lietuvos banko mokėjimo sistemos CENTROLink mokėjimus.

33 PASTABA. PAJAMOS IŠ NUOSAVYBĖS FINANSINIŲ PRIEMONIŲ

(tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.
Apyvartinių nuosavybės vertybinių popierių dividendai	32 311	11 988
Neapvyvartinių nuosavybės vertybinių popierių dividendai	372	372
Pajamos iš ECB pelno paskirstymo	–	242
Iš viso	32 683	12 602

Pajamos iš apyvartinių nuosavybės finansinių priemonių 2023 m. padidėjo dėl turimų didesnių vidutinių apyvartinių nuosavybės vertybinių popierių pozicijų ir padidėjusios dividendų grąžos.

Neapvyvartinių nuosavybės vertybinių popierių dividendai – dividendai 2023 ir 2022 m. gauti už Lietuvos banko turimas TAB akcijas (žr. 15 pastabą).

2023 m., kaip ir 2022 m., ECB valdančioji taryba, atsižvelgdama į bendrą ECB finansinį rezultatą, nusprendė pasilikti visas pajamas, gautas iš apyvartoje esančių banknotų, taip pat pajamas, gautas iš vertybinių popierių, įsigytų pagal VPRP, TPP ir SPFP, todėl Lietuvos bankas negavo pajamų, susijusių su tarpiniu ir galutiniu 2022 m. ECB pelno paskirstymu. 2022 m. pajamomis pripažintas galutinis 2021 m. ECB pelno paskirstymas (žr. Aiškinamojo rašto 4.9 dalį „ECB pelno paskirstymas“).

34 PASTABA. GRYNASIS PINIGŲ POLITIKOS PAJAMŲ PASKIRSTYMO REZULTATAS

(tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.
Lietuvos banko surinktos grynosios pinigų politikos pajamos	(208 015)	(111 505)
Lietuvos bankui paskirstytos grynosios pinigų politikos pajamos	234 004	41 301
Iš viso	25 989	(70 204)
Ankstesnių laikotarpių pinigų politikos pajamų patikslinimas	600	251
Lietuvos bankui tenkančios atidėjinių pinigų politikos operacijų nuostoliams dengti išlaidos (žr. 27 pastabą „Atidėjiniai“)	(246)	–
Grynasis pinigų politikos pajamų paskirstymo rezultatas	26 343	(69 953)

2023 m. Lietuvos bankas faktiškai uždirbo mažiau grynujų pinigų politikos pajamų, negu priklauso pagal kapitalo raktą.

(tūkst. Eur)

	Grynosios Lietuvos banko surinktos pinigų politikos pajamos	Grynosios visų NCB surinktos pinigų politikos pajamos	Pinigų politikos pajamų paskirstymas pagal Eurosistemos raktą	Grynasis 2023 m. pinigų politikos pajamų rezultatas	Grynasis 2022 m. pinigų politikos pajamų rezultatas*
	a		b	b-a	
Skolinimas euro zonos kredito įstaigoms	41 551	26 849 936	154 148	112 597	(54 277)
Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai, kurių rizika dalijamasi	48 590	8 483 281	48 703	113	(14 575)
Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai, kurių rizika nesidalijama	276 608	127 854 247	734 021	457 413	73 563
Pretenzijos, atitinkančios pervestas užsienio atsargas	7 662	1 334 524	7 662	–	–
Grynosios pretenzijos (įsipareigojimai), susijusios su TARGET2 sąskaitos likučiu	220 258	14 171 723	81 361	(138 897)	(19 584)
Grynosios pretenzijos (įsipareigojimai), susijusios su eurų banknotų pasiskirstymu Eurosistemoje	36 906	(4 816 858)	(27 654)	(64 560)	(9 903)
Pretenzijos, susijusios su likvidumo teikimu užsienio centriniams bankams	–	4 317	25	25	13
Įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms	(316 070)	(130 387 326)	(748 564)	(432 494)	(36 074)
Skirtumas tarp nustatyto turto ir įsipareigojimų bazės (GAP)	(107 422)	(2 722 452)	(15 630)	91 792	(8 760)
TARGET2 kompensaciniai mokėjimai	(68)	(11 824)	(68)	–	–
Iš viso	208 015	40 759 568	234 004	25 989	(69 597)

*Patikslintas 2023 m.

Apskaičiavus per 2023 m. visų Eurosistemos NCB uždirbtas pinigų politikos pajamas ir gautą rezultatą paskirsčius NCB proporcingai pagal jų kapitalo raktus, Lietuvos bankui tenkantis grynasis pinigų politikos pajamų paskirstymo rezultatas (įskaitant ir ankstesnių laikotarpių pinigų politikos pajamų patikslinimą) – pajamos, buvo gautos per TARGET (žr. Aiškinamojo rašto 4.7 dalį „Pinigų politikos pajamų paskirstymas“ ir 13 pastabą „Kitos grynosios Eurosistemos pretenzijos (įsipareigojimai)“).

35 PASTABA. KITOS PAJAMOS

(tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.
Pajamos iš kolekcinų monetų ir kitų numizmatinių vertybių pardavimo	765	3 973
Kitos įvairios pajamos	1 042	2 529
Iš viso	1 807	6 502

2023 m. pajamos iš kolekcinų monetų ir kitų numizmatinių vertybių pardavimo sumažėjo išleidus mažiau kolekcinų monetų (2022 m. Lietuvos bankas šimtmečio proga išleido gerokai daugiau ir didesnio svorio bei vertės kolekcinų monetų).

2022 m. didžiąją kitų įvairių pajamų dalį (1 995 tūkst. Eur) sudarė TVF Lietuvos bankui, vykdančiam TVF fiskalinės agentūros funkcijas, grąžintos lėšos, kuriomis Lietuvos bankas dėl teisinių suvaržymų negalėjo prisidėti prie Sudano skolų mažinimo.

36 PASTABA. PERSONALO IŠLAIKYMO IŠLAIDOS

(tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.
Darbo užmokesčio išlaidos	26 450	22 792
Valdybos nariams	817	746
Struktūrinių padalinių vadovams	1 023	1 011
Kitiems Lietuvos banko tarnautojams	24 610	21 035
Kitos išmokos	764	917
Valstybinio socialinio draudimo įmokos	401	352
Atidėjinių su darbo santykiais susijusiems įsipareigojimams išlaidos (pajamos)	613	105
Iš viso	28 228	24 166

Pagal Lietuvos banko įstatymą, Lietuvos banko valdybą sudaro: Valdybos pirmininkas, du Valdybos pirmininko pavaduotojai ir du Valdybos nariai.

2023 m. gruodžio 31 d. Lietuvos banke veikė dvylika departamentų ir du savarankiški skyriai. Iš viso 2023 m. gruodžio 31 d. Lietuvos banke faktiškai dirbo 668 tarnautojai, iš jų 32 – pagal terminuotas darbo sutartis (2022 m. pabaigoje – atitinkamai 663 ir 46). Dar 25 tarnautojai turėjo vaiko priežiūros atostogas ar nemokamas atostogas jų darbo kitose institucijose laikotarpiu (2022 m. pabaigoje – 24). Vertinant pagal visos darbo dienos ekvivalentą (angl. *full-time employee*), 2023 m. vidutiniškai dirbo 689 tarnautojai (2022 m. – 655 tarnautojai).

Personalo išlaikymo išlaidos 2023 m. padidėjo dėl išaugusio tarnautojų skaičiaus ir pakilusio darbo užmokesčio.

37 PASTABA. ADMINISTRACINĖS IŠLAIDOS

(tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.
Administracinės išlaidos		
Informacinių sistemų palaikymo ir informacijos įsigijimo	10 839	7 997
Turto priežiūros	2 892	2 387
Narystės tarptautinėse organizacijose įmokų	1 905	1 822
Įrangos ir biuro reikmenų	1 128	579
Ryšio ir pašto	735	736
Tarnautojų mokymo	660	524
Tarnybinių komandiruočių	518	485

	2023 m.	2022 m.
Komunikacijos	450	478
Kitos	1 534	3 397
Iš viso	20 661	18 405

Informacinių sistemų palaikymo ir informacijos įsigijimo išlaidos 2023 m. padidėjo daugiausia dėl didesnių išlaidų išorės paslaugoms, susijusioms su vykdytais informacinių sistemų programavimo ir jų techninio aptarnavimo darbais. 2023 m. bendram administracinių išlaidų didėjimui turėjo ir infliacija.

38 PASTABA. BANKNOTŲ GAMYBOS IŠLAIDOS

Lietuvos bankas kartu su kitais euro zonos NCB dalyvauja eurų banknotų gamyboje. ECB valdančioji taryba nustato eurų banknotų nominalus ir jų gamybos apimtį, kurią kiekvienais metais savo lėšomis turi įvykdyti euro zonos NCB. 2023 m. Lietuvos bankas patyrė 1 548 tūkst. Eur išlaidų už eurų banknotų gamybą Eurosistemos strateginėms atsargoms papildyti (2022 m. – 2 900 tūkst. Eur).

39 PASTABA. KITOS IŠLAIDOS

(tūkst. Eur)

	2023 m.	2022 m.
Kolekcinio ir proginių monetų kaldinimo išlaidos	556	3 633
Apyvartinių eurų monetų kaldinimo išlaidos	700	128
Pinigų apyvartos išlaidos	62	70
Kitos įvairios išlaidos	3	5
Iš viso	1 321	3 836

2023 m. kolekcinio ir proginių monetų kaldinimo išlaidos sumažėjo nukaldivus mažiau kolekcinio monetų (žr. 35 pastabą).

40 PASTABA. PELNO PASKIRSTYMAS

Vadovaujantis Lietuvos banko įstatymo 23 straipsniu, finansinių metų pelnas (nuostolis) skirstytinas (dengiamas) tokia tvarka:

- 1) pasibaigus finansiniams metams, skirstomas (dengiamas) paskirstytinasis pelnas (nuostolis) – jį sudaro tų metų pelno (nuostolio) ir ankstesnių finansinių metų nepaskirstytojo pelno (jei toks buvo likęs) suma;
- 2) susidarius paskirstytinajam nuostoliui, jis dengiamas turimu Lietuvos banko atsargos kapitalu. Jei atsargos kapitalo nepakanka, likęs nepadengtas nuostolis dengiamas paskesnių finansinių metų paskirstytinuoju pelnu;
- 3) paskirstytinasis pelnas paskirstomas tokia tvarka:
  - ankstesnių finansinių metų nepadengtiems nuostoliams padengti;
  - įstatiniam kapitalui iki Lietuvos banko įstatyme nustatyto dydžio sudaryti;
  - atsargos kapitalui sudaryti iki sumos, nustatytos Lietuvos banko valdybos nepriklausomu sprendimu, priimtu atsižvelgiant į rizikas ir galimą jų poveikį, ir ne mažesnės už penkis Lietuvos banko įstatinio kapitalo dydžius;
  - Lietuvos banko pelno įmokai į valstybės biudžetą. Ši įmoka neturi viršyti sumos, kuri lygi 70 proc. apskaičiuoto paskutinių trejų pasibaigusių finansinių metų Lietuvos banko pelno (nuostolio) vidurkio.

Paskirstytiniojo pelno likusi dalis laikoma nepaskirstytuoju pelnu, kuris bus skirstomas paskesniais finansiniais metais.

Pelno paskirstymas

(Eur)

	2023 m.	2022 m.	2021 m.
Pelno paskirstymas			
Lietuvos banko atsargos kapitalui	9 266 854	–	17 606 578
Valstybės biudžetui	14 382 092	–	20 382 191
Iš viso	23 648 946	–	37 988 769

2022 m. Lietuvos banko finansinis rezultatas buvo 0 Eur, todėl pelnas nebuvo paskirstytas.

8. KITOS PASTABOS

41 PASTABA. IŠVESTINĖS PRIEMONĖS

2023 m. gruodžio 31 d. Lietuvos bankas turėjo galiojančių valiutų apsisikeitimo, išankstinių valiutų keitimo, išankstinių valiutų keitimo be įvykdymo, ateities ir išankstinių dar nepaskelbtų hipoteka užtikrintų vertybinių popierių sandorių. Visi šie sandoriai buvo sudaryti valdant Lietuvos banko finansinį turtą, nesusijusį su pinigų politikos operacijomis, ir parodomi nebalansinėse sąskaitose.

Valiutų apsisikeitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Pretenzijos	1 570 089	2 575 548
Išsipareigojimai	1 570 089	2 575 548

Išankstiniai valiutų keitimo sandoriai be įvykdymo

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Tiriamos pretenzijos	292 960	226 958
Išsipareigojimai	293 009	219 979

Ateities sandoriai

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Pretenzijos	4 997 258	5 417 668
Išsipareigojimai	3 716 162	4 043 844

Palūkanų normų apsisikeitimo sandoriai

2023 m. gruodžio 31 d. galiojusių palūkanų normų apsisikeitimo sandorių Lietuvos bankas neturėjo (2022 m. gruodžio 31 d. galiojusių palūkanų normų apsisikeitimo sandorių sutarta suma sudarė 100 000 tūkst. Eur).

Išankstiniai vertybinių popierių sandoriai

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Gauti vertybiniai popieriai	–	18 430
Mokėtinos sumos	–	18 430

Išankstiniai dar nepaskelbtų hipoteka užtikrintų vertybinių popierių sandoriai

(tūkst. Eur)

	2023 12 31	2022 12 31
Gautini hipoteka užtikrinti vertybiniai popieriai	76 545	66 459
Mokėtinos sumos	76 545	66 459

42 PASTABA. LIETUVOS BANKO TURTAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL UŽSIENIO VALIUTAS

(tūkst. Eur)

	USD	GBP	CAD	CNY	XDR	JPY	Kitos
2023 12 31							
Balansinis turtas	2 779 963	980 099	577 745	4 264	851 226	508 598	17 523
Balansiniai įsipareigojimai	238 944	22 063	1 580	–	681 391	143 043	–
GRYNASIS BALANSINIS TURTAS (ĮSIPAREIGOJIMAI)	2 541 019	958 036	576 165	4 264	169 835	365 555	17 523
Grynasis nebalansinis turtas (įsipareigojimai), įtrauktas į valiutų pozicijas	(118 723)	(284 299)	(17 939)	(304 758)	–	(356 476)	(15 191)
GRYNASIS TURTAS (ĮSIPAREIGOJIMAI)	2 422 296	673 737	558 226	(300 494)	169 835	9 079	2 332
2022 12 31							
Balansinis turtas	2 353 397	466 332	532 245	7 682	852 847	527 259	132 971
Balansiniai įsipareigojimai	324 224	224	110	273	701 568	7	1 505
GRYNASIS BALANSINIS TURTAS (ĮSIPAREIGOJIMAI)	2 029 173	466 108	532 135	7 409	151 279	527 252	131 466
Grynasis nebalansinis turtas (įsipareigojimai), įtrauktas į valiutų pozicijas	(18 287)	8 520	(141 434)	(239 976)	–	(516 791)	(130 412)
GRYNASIS TURTAS (ĮSIPAREIGOJIMAI)	2 010 886	474 628	390 701	(232 567)	151 279	10 461	1 054